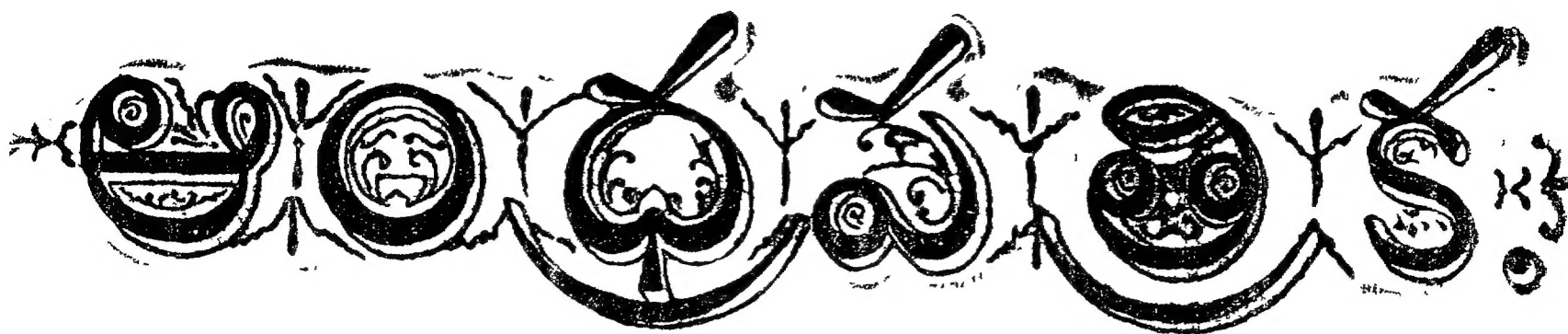

Register No. M. 1110.

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544.

సంపుటము ౧౬
Vol. 16

చెన్న పట్టణము 1929-వ సం॥ జనవరి నెల 19-వ తేది శని వారము

No. 248

శ్రీ విభవనామ సంవత్సర పుష్యమాస శుద్ధ అష్టమి

నందిక ౨౪౩

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్పగొప్ప వారిచే
వేలకువేలు యోగ్యతా
వత్తములు పొందియున్నది
తలనొప్పుల మాన్పును. వాయువుపోట్ల
బావును. పార్శ్వపునొప్పుల బారదోలును.
పోట్ల బోగొట్టును. బెణుకుల భేదించును.
వాపుల రూపుమాపును. దగ్గును తగ్గించును
దురదను తొలగించును.

ఈ మందును రుద్దగానే చెమట పట్టుట
వలన శరీరమందలి దుష్పదార్థములను తొ
లగించును. నొప్పుల తగ్గించును. విదేశము
లలో గూడ వాడుచున్నారు.

అమృతాంజనము
అన్ని విధములగు నొప్పులకు
సంజీవివంటిది

పంచభాష చీటీ చూచి కొనిన
మోసము గలుగదు.

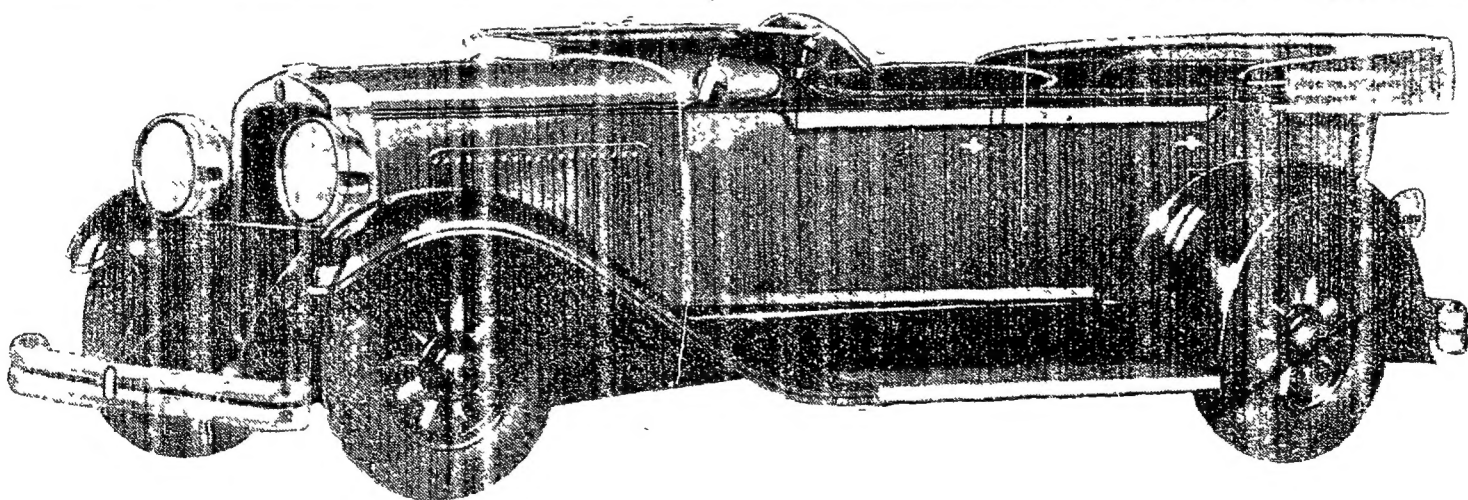
చక్కని డబ్బితో సహా నీసా 1-కి 0-10-0
డబ్బన్ 1-కి రు 6-4-0 లు.

ప్రతియింట ముఖ్యముగా నుండగలద.

అమృతాంజనం డిపో

6, 7 తంబు శెట్టిపిల్లి, మద్రాసు
శివ

109, ఫ్రేరింగ్స్, ఫోర్ట్, బొంబాయి.

నేష యిచ్చు సౌకర్యములను నొకమారు చదువుమని మిమ్ములను కోరుచున్నాము. వాటిని
మిగతా వాటిలో దేనితోనైనను సరిచూచి మీయొక్క స్వంత అభిప్రాయమును విశదీకరింపుడు.

నేష కార్లు, బస్సులకు,

సోల్ డిస్ట్రిబ్యూటర్లు

95

The Motor Reconditioning Station

161- Mount Road,

Madras.

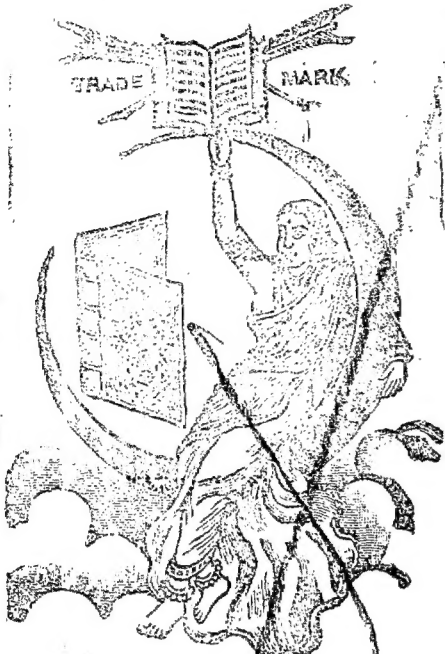
టెలిఫోను: నెం. 3708

టెలిగ్రాఫ్: ఆల్ మోటార్.

వెస్ట్ గోదావరి, కృష్ణా జిల్లాలకు సబ్ డిలరు:—యూనియన్ మోటార్ కంపెనీ, మచిలీపట్నం.

ఆంగ్ల భాషా తరగతులకు లేనివారలకు బహుముఖముగ
సేవ్యకావలసిన తెలుగు అర్థములతో నుండు
ఆనంద ఆంగ్ల భాషా బోధిని

అను గ్రంథము మిక్కిలి సహకారిగ నుండును.
ఇది 700 పేజీలకు, చక్కని కాలిగ్రాఫిక్లను భారతీయ భాషలకు, అకథలకు సులభముగా 36 అక్షరాలనుబట్టి నున్నది.

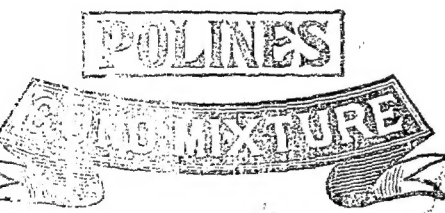
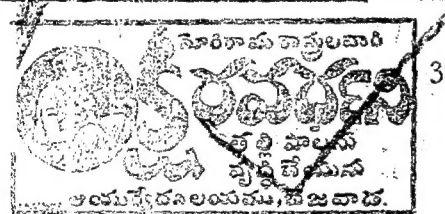

జూలై 1920 వరకు ప్రతి పుస్తకమునకు 2-0-0 అక్షరాల యందును, అనంతరము ప్రతి పుస్తకమునకు 2-0-0.

ఇది తెలుగు భాషా అధ్యయనమునకు అత్యంత సులభముగా వ్రాసినది.

దీనియందు ప్రతిపదములకు తెలుగు ఉచ్చారణ, ఇంగ్లీషు వదము, అర్థము, తేలిక నేర్చుకొనువారలకు బహుముఖముగ తెలియజేయుటకు ముద్రించినారు. ఇంగ్లీషు పాఠశాలలో 10 వందలవరకును బిల్డింగ్ స్కూలులలోను భిక్షుచేసి పంపించిన భాషామూల ఇందును దుండయే పంపించినవచ్చును. ఉపాధ్యాయుల చెడక పనిలేదు. గ్రామోద్యోగులు, కరణములు, దొరలతో సంబంధముగల జడ్జులు, వంటవారలు, మ7 యితర సిబ్బందిలు విరంతులు, ఆంగ్ల భాషా నేరయము లేనివారలకును, నూ అనంద ఆంగ్ల భాషా బోధిని చాల ఉపకారిగ నుండును. ప్రతికటుంబమునకు ఇది ముఖ్యసాధకము. నె 8424

ఆనంద బోధిని ఆఫీసు,
3424) బోస్టరావు నెం.176, మదరాసు.

“ పాలిన్ గ నో మి క్ష ర్ ”

గవేరియా, లెకోరియాలు అమోఘమైన శాస్త్రీయవర్ణోధనము. 5 దినములలో వ్యాధిని నమూనముగా నాశనమొనర్చును. వైద్యులందరిచే శ్లాఘింపబడి అనేకులచే వాడబడుచున్నది.

1. మొదటి బోస్టరావు పేటనే విముక్తి గలుగును.
2. 12 గంటలలో నవ్విడుట ఆగిపోవును.
3. 5 దినములలో పూర్తిగా నయమొనర్చును. ఒకమారు వాడెచూచిన, దానిలద్భుతగుణమునుమీరే కనుగొనెదరు.
- 16 బోసులకు వరిపోపు నీసా 1 కి రు 3/-
- పోస్టజ ప్రత్యేకం రు 0.7-0

D. POLINES & Co.,
Manufacturing Chemists,
5, Hari Mohan Roy Lane,
Beliaghata, CALCUTTA.

మద్రాసు జిల్లా మునిసిపాలిటీల నవరణచట్టము

సెలెక్టు కమిటీ రిపోర్టు

మద్రాసు జిల్లా మునిసిపాలిటీల చట్టము (1920) ను సవరించుటకు శ్రీయుతులు పి. అంజనేయులు, ఏ. కాశ్యపరావు, గార్లచే రెట్టబడిన బిల్లులను (1928 సం|| 14 నె|| 17 నె|| బిల్లులు) విచారించుటకు నియమింపబడిన సెలెక్టు కమిటీ పరిశీలనకు మేము యొక్కించి రిపోర్టును మద్రాసు శాసనసభకు జాఖిలు చేయుచున్నాము.

2. శ్రీయుత పి. అంజనేయులుగారి బిల్లు ఫోర్టునెంట్ బార్రి గెజిటులో 25-9-28 తేదీన ఆంగ్ల భాషలోను, 9-10-28 తేదీన తెలుగు, ఆంధ్ర, భాషలలోను, 16-10-28 తేదీన కన్నడ భాషలోను, 30-10-28 తేదీన మళయాళము, హిందూస్తానీ భాషలలోను, 18-11-28 తేదీన పుష్కలభాషలోను, ప్రకటింపబడెను. శ్రీయుత పి. కాశ్యపరావుగారి బిల్లు ఫోర్టు నెంట్ బార్రి గెజిటులో 6-11-28 తేదీన ఆంగ్ల భాషలో ప్రకటింపబడెను.

3. ఆ తరువాతి దినములలో అనగా, 1928 డిసెంబరు 12, 1929 జనవరి 7, 9, 10, 11, తేదీలలో సెలెక్టు కమిటీ సమావేశమయ్యెను.

4. మహమ్మదీయులకు, భారతీయ క్రైస్తవులకు, హైందవ సిక్కులకు, ఆంగ్లో ఇండియనులకు, జాయింటు నియోజకవర్గ శాసనసభ (ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్యముగారి కు) తగినంత యేర్పాటు మేము గాజించియున్నాము. ఈ దిగున రెండు వరకులకింద ప్రత్యేక స్థానముల సేర్పాటుగావించి యున్నాము.

(1) సైన్ చెప్పబడిన సంఘములలో సేదయినవారిని మొత్తము జనసంఖ్యలో 20% కంటే దక్కినగా నుండునెను. (2) అట్టి ప్రత్యేక స్థానముల మొత్తము సంఖ్య కాన్సిలులోని స్థానముల మొత్తము సంఖ్యలో నాలుగవవంతును మించి యుండరాదు. కాని, యీ విషయములన్నిటిలోగూడ మైసూరిలో పంపుములు ప్రత్యేక స్థానములకేగాక యితర స్థానములకుగూడ పోటీకి నిలుచుటకు సాక్షు గలిగియుండవలెనని మేము నూచించి యున్నాము.

5. వైర్యును వైర్యునరాహిత్యతీర్మానమువిషయమున శ్రీయుత కాశ్యపరావు, అంజనేయులుపంతులుగార్లు బిల్లులలో గావించబడిన చూచునోగూడ యీ క్రిందిచూచనల మేము గావించియున్నాము:—విశ్వాసరాహిత్య తీర్మానము 3/5

వంతు పథ్యులచే గాక కేవలము అధికసంఖ్యాకులచేగాక మే ఆమోదింపబడినపుడు, వైర్యును లేక వైర్యునైతే తీసికొని యిచ్చిన నేగాని వ్యవహారము నడుపబడకాలదని ప్రభుత్వముచే రిపోర్టుయవదుచో అట్లు తీసికొనుటకు అధికారము గలిగి యుండవలెను.

6. వైర్యునైతే కాన్సిలుచే సన్నాహోదయలెవనిగూడ మేము నూచించియున్నాము.

7. మునిసిపలు యెన్నికలన్నిటియందును యుక్తవయస్కులందరికిని నియోజకరాధికార ముండవలెననియు, మునిసిపలు కాన్సిలు పథ్యక్షమునకు శ్రీయుతుగూడ అధికార ముండవలెననియు, మేము నూచించియున్నాము.

8. శ్రీయుత కాశ్యపరావుగారి బిల్లులో మే మొక ముఖ్యముల మార్పుగావించితిమి. అది యేదనగా, రూ 1,00,000 లేక అంత కన్నైన సాంకేతికరాలదీ గల మునిసిపాలిటీ అన్నిటిలో గూడ నొక అధికారోద్యోగి నియమింపబడుట. ఇతర మునిసిపాలిటీల విషయములలో ఇట్టి నియామకము నిర్బంధముగాదు. వైర్యునైతే ప్రతిసాగౌరవములను భంగము కలుగకుండుటకును, అధికారోద్యోగి కాన్సిలు కార్యనిర్వహణ బాధ్యతను వహించుచు, యీవట్టుయొక్క నిబంధనలకు, వైర్యునైతే అధికారమునకును లోబడియుండవలెనని మేము నూచించుచున్నాము. ఇంతేగాక, వైర్యునైతే అధికారోద్యోగి యొక్కయు, ప్రత్యేకనిరులును, అధికారములను, ప్రతిమునిసిపలు కాన్సిలుచే నిర్ణయింపబడవలెనని గూడ మేము నూచించుచున్నాము.

9. భూములకును, యిండ్లకును, అన్నివిధములను సి రాస్తులకును, ఒకేవిధముగ ఆస్తికన్ను నిర్ణయింపబడుట ఆస్యామనీ తరుచుగా ఫిర్యాదులు చేయబడుట వినియున్నాము. అట్టిభేదములు తీసివేయబడుటకు తగిన సిఫార్సులను మేము గావించి యున్నాము.

10. ప్రభుత్వమువారు నిబంధనలను గావించు అధికారము శాసనసభయొక్క ప్రత్యేకానుమతికి లోబడియుండవలెనని మేము నూచించియున్నాము.

11. అడిటర్లు ఏమునిసిపలు అధికారిమీద నయినను పర్యర్థి విధించుటకుముందుగా నొక నోటీసును లిఖితముగా నొసగి, వదరు అధికారి యిచ్చినచూధానమును విని విచారించవలెనని మేము నూచించియున్నాము.

12. ఉద్యోగములకు వ్యక్తులను సేఫార్సు చేయుటకును, ఆ ఆర్డరులను అమలుపరచుటకును అధికారమును మేము గావించి యున్నాము.

వి.యం.యస్. వేకుమహావరదు కంపెనీ
సీమకమలములు, నగలు వ్యాపారములు, రాజమండ్రి 5082

మహాత్త గాంధీ జ్యోతిషుడు. 2598

మీ భవిష్యత్తుకు గూర్చి 5 ఆరుగ్ల (ప్రశ్నలకు 1-0-0) ఒక రూపాయి. ఆ పైన ప్రతి ప్రశ్నకును 0-4-0 చొప్పున యిచ్చు వలయును. జన్మ సంవత్సరము లేదా గాని, ఉత్తరము వ్రాయు వేళకుగాని తెలియజేయుచు, సర్వకార్యములు పథల మగుటకు నా (జయ వశీకరణ) రాయెత్తును కొనడు. ఖరీదు 2-0-0. వి.పి. చార్జి 0-4-0 ప్రత్యేక కార్య లాభములకు ప్రత్యేకపు తాయెత్తురు. 50-0-0.

ఎమ్. సి. రాజు ఎల్. ఎమ్. ఇ. ఎ. ఎమ్. (ఇండ) ఎమ్. ఆర్. ఏ. ఎమ్. ఎల్. ఆర్. ఎల్. ఎ (లండ) ఎ. ఎం. ఎ. ఎన్. బి. సి. ఎం. ఇ. మునిసిపలు కాన్సిలర్, యండ ఇంజనీరుగా రిట్టు వ్రాయుచున్నాడు. మీకు చెప్పిన ఫలములు చక్కగా పరిపోయినవి. జ్యోతిషములో మీకు గలిగిన యజ్ఞభక్తియు, శాస్త్రాధ్యయనము, నడుకమును వేయుచున్నది. వరమేర్పడును మీకు విజయాయురారోగ్యములు గలుగజేయు గాక!

అంజనేయస్వామి జ్యోతిషాలయం, తిరుత్తణి, చిత్తూరు జిల్లా, దక్షిణ ఇండియా.

మహా గవేరియా క్యూర్

ఈ మహా భయంకరముగ వ్యాధిచే బాధపడుచారి యద్భుతమైన ఒక సాగువు మూలమున లభ్యమైనది వ్యాధి. నెగ, కొలుకు, బిల్లి, బొబ్బలు, పుండు, నపుంసకత్వము, వరముల బుహిసత్వము, ఆకలి మందగించుట, మలబంధము, మొదలములు, మచ్చలు, తప్పురోగము, వాతరోగము, వీర్యవృద్ధి, మున్నగు అనేకవిధములగు ముఖ్యముల యీ మహాద్రవ్యముచే సంపూర్ణముగ నివారించబడును. అనేక యోగ్యతావక్రము లొసంగబడినవి.

నీసా 15 ఖరీదు రు 15 లు మాత్రమే. పలకా ఉచితము. భిషగ్ రత్నపండిత డాక్టరు. ఇ. యస్. గోపన, మద్రాసు నాడివైద్యుడు. ప్రధానచికిత్సకులు, వైద్యుడు. పండిత ఇ. శ్రీనివాసాచారి, వైద్యుడు. మనీజరు వైద్యుడు. 2546

ది టుమిల్ నాడు ఆయుర్వేదిక్ ఫార్మసీ లిమిటెడ్.

44 నోవిస్ట్రా న్యాయనివేది, తిలాలపెటె నెం 278. ట్రాఫిక్ నెం. 8767 మదరాసు తండ్రి, 'కాయస్థి' వ్రాంచి-18 మూలలలో, మదరాసు న్యాయ ఉచితము.

8 నాటర్ లూబ్రికే కలకత్తా, గ్రెగోరియన్ ముఖ్య, హిందూ మతము, బొంబాయి. 20 మాత్రము	1
కమిస్టులందరి వద్దను, స్టోరులన్నిటియందును దొరుకును.	50 "
ఇర్వింగ్స్ ఈస్టు ఇండియా పరిశ్రమశాలలు లండన్. ఇ. సి. 1.	100 "

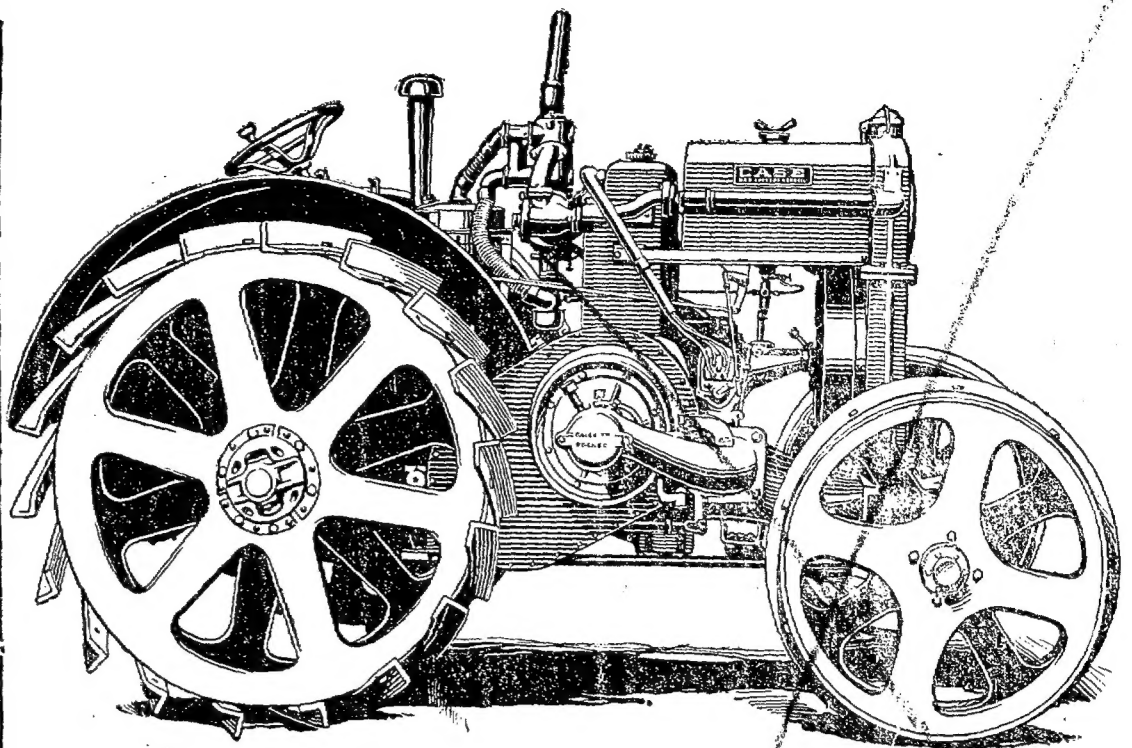
కేస్ కోసిన్ ఆయిల్ ట్రాక్టర్లు

భూస్వాములకు చాల
యువయుక్తమైనది.

ట్రాక్టర్లు నువయోగి
చిన ఎక్కువ లోతుగాను,
త్వరితముగాను చక్క
గాను భూమిని దున్నుకొన
వచ్చును.

కేస్ ట్రాక్టర్ల నువయో
గించిన ఎట్టి గట్టి నేల లందై
నను సులభముగా దున్న
వీలగును.

మంచి గిలక నొకదాని
నువయోగించిన వివిధ
పనుల కువయోగించును.

పూర్తి వివరములు, ధరలు గోరువారలకు చిత్ర లిఖితమైన
కేటలాగులను పంపనిండు.

మా సీ ఆర్ డ్యు కో లి మి టె డ్

ఇంజనీర్లు

పోస్ట్ బాక్సు నెం 60, మదరాసు.

ప్రాంచి:- ట్రిచీ రోడ్డు, కోయంబత్తూరు

ఏజన్సీలు:- బెజవాడ, కాకినాడ.

388

1928 వ సంవత్సరపు

నె 19 రు బిల్లు

విద్యార్థులకు, పెదగొన్నూరు ఎస్టేట్లను 1904
వ సంవత్సరపు 2 వ దశకు మదరాసు అవిభాజ్యపు
ఎస్టేట్ల ఆస్తుయొక్క అర్థము ప్రకారము అవిభాజ్య
ములుగా ప్రకటించుటకై న బిల్లు.

పీఠిక

విద్యార్థులకు, పెదగొన్నూరు ఎస్టేట్ల అవిభాజ్యములని
యును, వాటి ప్రాప్తయింపకు వాటి విషయమున వాడుకనీ
అన్యపరము చేయు అధికారమును చెలాయించ జూడనియు
ను ప్రకటించుట యొక్క యుగా నున్నందున, యందులను యీ
క్రింది విధముగా కానించడమైనది:

సంగ్రహము

1 ఈ ఆస్తు "1928 వ సంవత్సరపు విద్యార్థులకు, పెద
గొన్నూరు అవిభాజ్యపు ఎస్టేట్ల ఆస్తు" అని చెప్పవచ్చును.
విద్యార్థులకు, పెదగొన్నూరు ఎస్టేట్ల 1904 వ సం॥పు 2 వ దశకు
మదరాసు అవిభాజ్యపు ఎస్టేట్ల ఆస్తు యొక్క అర్థము ప్రకా
రము అవిభాజ్యములై యుండవలెను.

2 ఇందుకు వ్యతిరేకముగా కోర్టుల తీర్పు యొక్కనను,
చట్టము యొక్క లేదా కాపనముయొక్క విధి యొక్కనను వున్న
వ్యతిరేకముగా దానితో నిమిత్తములేక, కృష్ణా, పడమటి గోదా
వరి జిల్లాలలోని విద్యార్థులకు, పెదగొన్నూరు ఎస్టేట్లు, 1904 వ
సంవత్సరపు 2 వ దశకు మదరాసు అవిభాజ్యపు ఎస్టేట్ల ఆస్తు
యొక్క అర్థము ప్రకారము అవిభాజ్యపు ఎస్టేట్లుగా యిందు
ముఖముగా ప్రకటించబడుచున్నవి. మరియు అవి వాటి ప్రస్తు
తపు భూమియొక్కయు, అతని వారసులయొక్కయు అతని
తరువాతి అతని సోదరులకు వచ్చువారియొక్కయు స్వామ్యము
క్రిందనున్నవగును, ఆ ఆస్తుయొక్క నిబంధనలకు లోబడియుండ
వలెను.

వివరములు

3 ఈ ఆస్తు ప్రారంభమగుటకు పూర్వము చేయబడిన
యొక్క అన్యాయములను గాని, లేదా అన్యాయములను గాని ఆస్తు
కానించడము.

ఉద్దేశముల యొక్కయు కారణముల యొక్కయు
వివరములు

విద్యార్థులకు, పెదగొన్నూరు ఎస్టేట్ల జమీందారగు శ్రీ
రాజా వెంకటరామయ్య అప్పారావు బహదరుగారు సరాస
రిగా పురాతన నూత్ర్యము సంసాధికుల సంకేతములనుబట్టి.
పిదప మేడూరు, నిడదవోలు ఎస్టేట్లలో క్రమముగా పారిక
భాగమునకును ఆరింట ఒక భాగమునకును కూడ స్వామ్యదా
రలు.

పూర్వము, ఇ. లా. రి. 2 మదరాసు 128 యందలి
ప్రీటీ కాన్వెన్షన్ తీర్పువల్ల విభాజ్యముగా ప్రసిద్ధపరచబడి
దాని ఫలితముగా వేరవరచబడిన పురాతన నూత్ర్యము జమీం
దారీలో యిప్పుడు అవిభాజ్యములుగా చేయ నిశ్చేషించబడిన
విద్యార్థులకు, పెదగొన్నూరు ఎస్టేట్లు ఒక భాగముగా నుం
డెడివి. పేదనకు మాత్రము కష్టము చెల్లించు గొప్ప భూస్వా
ములుగా నుండినవ్యటిని పూర్వపు నూత్ర్యము జమీందారులు
తమ క్రిందనున్న ప్రదేశములో ప్రాయశఃముగా సంపూర్ణ అధి
కారమును చెలాయించుచుండిరి. నూత్ర్యము యొక్కయుక్క
స్వభావమును తరచుగా గురించి కృష్ణా జిల్లా కోర్టువారును మద
రాసు హైకోర్టువారును కూడ నూత్ర్యము జమీందారి పురాత
నమైనదనియు అవిభాజ్యమైనదనియు దాని వారసత్వము దానికి
చేరిన సామంత సంబంధమైన లేదా సైనిక సంబంధమైన స్వా
ధీనవాక్కులకును ముగిసినాడ "ప్రెసిడెన్సీ" అనే (శ్రేష్ఠ
కుమారునకు మాత్రము వారసత్వధికారమిచ్చు) ఆచార చట్ట
ములచే కానించబడుచుండెననియును నివర్తన గా తీర్పుచేసెడియు
న్నాడు. ఆ యొక్కయుక్క విభాగము దాని సంకేతుల స్వేచ్ఛ
వల్ల చేయబడదిగాక శేషము రాజసీతి ననుసరించి గవర్నరు మెం
టువారు కలగజేసికొన్న జోక్యములను గవర్నరు మెంటువారి
యాజ్ఞలను చేయ బడదనవ్యటికిన్ని, అది యెప్పుడు రెండు
యొక్కయుగా విభాగించబడవలె అప్పుడే దాని స్వభావము మారి
పోయినదన్న ముఖ్య కారణమునబట్టి అది విభాజ్యమైన యొక్క
టు అని ప్రసిద్ధపరచిన ప్రీటీ కాన్వెన్షన్ యొక్కయుక్తులే సదకు
యొక్కయు వర్తనీయు కాలమువరకు అవిభాజ్యముగా నుండు, అన్యాయ
క్రారము చేయరానిదిగాను, సామంత సంసాన స్వభావముగ
అదిగాను ఉండెనని తీర్పునిచ్చిరి.

సదకు విద్యార్థులకు, పెదగొన్నూరు ఎస్టేట్లు సామనకు
రమారమి రూ 1,00,000 లు రాబడి కలిగి రూ 8,407-11-
1 లు గవర్నరు మెంటువారికి పేషన్లు చెల్లించునవియ్యెనున్నవి.
ఈ యొక్కయు సంపూర్ణ స్వామ్యదారైన సదకు రాజా శ్రీ

వెంకటరామయ్య అప్పారావు బహదరుగారు యీ రెండు
యొక్కయుగా ప్రెసిడెన్సీ కోర్టునుచే పాలించబడు అవిభా
జ్యపు, అన్యాయక్రారము చేయ విలులేని యొక్కయుగా అనుభవించ
వలదనలేననిన్ని, తమ సంకేతులలో సంగ్రహము, గౌరవము,
హోదాను నిలబెట్టుకొరకు అవి విభాగించబడగూడ దనిన్ని
తమ యిష్టమును, ఉద్దేశమును తెలియజేరవలె.

సదకు రాజా శ్రీ వెంకటరామయ్య అప్పారావు బహ
దరుగారికి ప్రస్తుతము యందకు మైనద కుమారులు కలరు. విద్యార్థు
లకు, పెదగొన్నూరు ఎస్టేట్లు మాత్రమే అవిభాజ్యముగా
చేయ నిశ్చేషించబడుచున్నందున, మేడూరు యొక్కయులో పా
రిక భాగమున్న, నిడదవోలు యొక్కయులో ఆరింట ఒక భాగ
మున్న భీమవోలు ఎస్టేట్లున్న ఇవి అన్నియును కలిసి సా
లకు కుమారు యా 1,10,000 లు ఆదాయము గలవై ప్రస్తు
తపు జమీందారు వారియొక్క రెండవ కుమారునకును మరియు
వారికియింక నుండి కలగగల యొక్కయు ప్రభువ సంకేతిని చాలినంత
యెర్పాటుగావున్నవి. 1918 వ సంవత్సరపు 2-వ ఆక్టుచే దొడ్డ
కృష్ణయ్యగారు జమీందారి అవిభాజ్యముగా చేయబడిన
వ్యక్తు, ఆజమీందారుగారికి యిద్దరుకుమారులు వుండిరియు,
అదే ఆక్టుచే అవిభాజ్యముగా చేయబడిన వ్యక్తుగ యొక్కయు
కూడా నూత్ర్యము జమీందారిలో ఒక భాగమనియు, అందుచే
విద్యార్థులకు, పెదగొన్నూరు యొక్కయు యొక్కయునున్నవో
శేషము అదే సిరియందుండెననియు యచ్చట చెప్పవచ్చును.

కోరిన ప్రకారము కాపనములమైన ప్రకటన గానియు
టకు వుట్టసంబంధమైన అట్టకములేదనియు లేనందునను, ప్రస్తు
త విషయము 1904 వ సంవత్సరపు 2 వ మదరాసు ఆక్టు కాపన
మగుటకు ఆధారమైన మాత్రములే క్రిందకు వచ్చుచున్నందునను,
ఈయొక్కయు 1904 వ సంవత్సరపు 2 వ దశకు మదరాసు అవి
భాజ్యపు యొక్కయు ఆస్తులోని సైన్యాయొక్కయు 1 వ దశకు ఆ
నుబంధములో చేర్చుట యుక్తము.

బి. రామచంద్రా రెడ్డి,

1928-వ సం॥ సెప్టెంబరు 30 వ తేది.

గృహము మార్పుట

16-1-1929 తేది నుండి వరదేశి స్వామి శ్రీనివాస
అయ్యగారు ఎక్కువ గవర్నరు శ్రీనివాస శ్రీనివాస శ్రీనివాస శ్రీనివాస
రెడ్డి వింగ్ బంగారా నుండి ఎక్కువ శ్రీనివాస శ్రీనివాస శ్రీనివాస
నున్న "ప్రొఫెస్సర్ కాలేజి"కి తమనివాసమును మార్చిరి.

సి జే ర్స్ సి గ రె ట్టు త్రా గు వా ర ల కు ఉ చి త మై న బ హు మ తు లు

సిగరెట్టు అమ్మ అంగడివారిని అడిగిన గాని, లేక పోస్ట్
వాక్సు నెం 2054 కలకత్తాకు వ్రాసిన గాని, అన్ని వివ
రములుగల బహుమతులు జాపితా పంపబడును.

ఫాసిమిలి బహుమతి ప్యాకెట్టు
సిజర్స్ సిగరెట్టుతో నుంచ
బడుచున్నది. 4042

బ హు మ తి టి క్కె ట్ల ను జా గ్ర త్త పె ట్టు డు

నెల్లూరు (స్వకీయవిలేజ్)

జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షుల ఎన్నిక

ఈ యెన్నికల గూర్చి చాలకాలము నుండియు, విశేష ప్రయత్నములు జరుగుచుండెను. ప్రధానమున శ్రీ ఆనుచర్ల ముఖ్యకృష్ణారావుగారును, శ్రీ బెజవాడ రామచంద్రారెడ్డిగారు మాత్రము అభ్యర్థులుగానుండునట్లు నిశ్చయించి యుండిరి. కాని మధ్యకాలముతో గూడూరు బోర్డు ఆధ్యక్షులు శ్రీ పెలేటి వెంకట సుబ్బారెడ్డిగారును జిల్లా బోర్డు అధ్యక్షుడవని యాంధ్రవలయునని కటూపాలము జనించియుండెను. పరిస్థితులు చక్కగ గమనించి, మిత్రుల హితవచనముల శాలకించి తమ ప్రయత్నముల విరమించిరి. వారును, వారి సహచరులు, ఎవరికి సాయపడునదియు బహుల్పం కలదెను. శ్రీ కేంకలగిరి కుమార

రాజుగారును, దాక్షర సుబ్బారావుగారును శ్రీ రామచంద్రుని విజయమునకు మిక్కిలి తోడ్పడిరి. శ్రీ కృష్ణునికి మేనమామ వంశజులు, మఱి కొందఱు ధూస్వాములు సాయ మొసంగిరి. 17 లేదీ మధ్యాహ్నము జలకును జయపజయములు యని మిసిమిని నిర్ణయంప జాలకుండిరి గూడూరు శ్రీ పెలేటి వెంకట సుబ్బారెడ్డిగారికి సాయ మొసంగునదియు తెలియబడినది. సాయంకాలము 17-1-29, 5-30 ఘంటలకు బోర్డు సభ్యుల సమావేశము జరిగెను. సభ్యులెల్లఱును విచ్చేసియుండిరి. మేజరు కేంకరశాస్త్రిగారి పతీకణి శ్రీ శాంతాదేవిగారు బోర్డు సభ్యురాలుగనుండి, యెన్నికలయందు పాల్గొనుటకై ఆ శాంతి మధ్యాహ్నమే ఈ పురమునకు విచ్చేసియుండి, సమావేశ మునకు జనియుండెను. బోర్డు భవనములయొక్క ప్రేక్షకులు, ధూస్వాములు, మోటారు కార్లతో నిండియుండెను.

బెజవాడ రామచంద్రారెడ్డిగారి విజయము ఎన్నికలు జరుగుచుండగా భవనమున కెదురుగానుండి రోడ్లలో జనంబు ముగియుండిరి. ప్రధానమంత్రి మిక్కిలి ఆ

తురకడు చుడికి. 7 ఘంటలకు ఎన్నికలు ముగిసెను. రామచంద్రునికి 21 వోట్లు, కృష్ణమూర్తికి 18 వోట్లును లభించెను. రామచంద్రుని వోట్లలో ఒకటి యిక్కువారియే జేయగా 20 మిగిలెను. రామచంద్రారెడ్డిగారు విజయముగాంచిరి ప్రకటించగనే, యెల్లఱును ఆ సందర్భరతులై, జవాబ్ యాహ్వలీసాహేబుగారు తమ పంతో మమును పట్టజూచు పై కెగిరి దూకిరి. మహాత్మాగాంధీజీయను కేకలువిన్నుచుండెను. కరతాళధ్వనులు, హ్యాండువాద్యములు ప్రారంభించగడెను. జయభై (మోగునట్లు పెద్ద పెద్ద వోట్లు కాలించెను. రామచంద్రుని కంఠము పువ్వుమాలతోను, పన్నీరు పువ్వుమాలతోను పంపించెనటెను. తదుపరి శ్రీ రామచంద్రారెడ్డిగారిని గొప్ప ఉత్సాహముతో తమ భవనమునకు గొంపోయిరి. శ్రీ రామచంద్రుని రాజ్యము ప్రజానందరంజకముగ నుండును గానయని కోరుచు వారి విజయమునకు మా మండలి యెల్లఱు అభినందించుచున్నాము.

టి. బి. మోహతా ఆండ్ సన్సు

సీమకమలములు, పచ్చలు, కేంపులు మొదలైన

రత్న వ్యాపారస్తులు

453, టంగళ్ళాలవీధి,

4028

ఫోను. 3555.

పార్కుటౌను, మదరాసు.

(రిజిస్టర్డ్) టెన్ డెక్లర్డ్ లేహ్యము (రిజిస్టర్డ్)

నిమిషమునకే గొప్పసూచకము. 40 దినములకు పరిమితము 5 తుల్యము. 40 ఇంచులకు యిట్టి డెక్లర్డ్ లేహ్యము లేదు

ఎట్టికోమలము యిట్టి కష్టదశలోనుండినను నిష్కమున శక్తినిచ్చి రోగముల మాపి, పంకముల నిలువల్లీ ఘనావధము (వశంపకములో) యిట్టి మహోత్సాహము దొవ్వ మేరితేతను తయారుచేయబడియుండలేదు. వటాటోపుతకటనల గాంచి మోస పోయినవారు దివ్యోత్సాహము త్వచకములను గొప్ప చిక్కుల నొందెదరు. కుష్ఠరోగములు, కుష్ఠవ్యాధులు, పచ్చలు, సెగ బాద్యములు, మూత్రము, పిత్తము, చెపుము, పంకాచిదములు, వాటి అంగవైకల్యములు, గ్రుడ్డి, నీపుంపకత్వము, రోగములు చెప్పినట్లు నివారణ చేందును. గొర్రెలలో గొర్రెలలో 5 తుల్యముల తక్కువగా రోగరాదు. అట్లు పంపుతున్న తీరుండెను.

నిమిషమునకే గొప్పసూచకము రోగముల పరిమితిలోనికి దెచ్చును. పూచీగా ఒక్క మోతాదుకే మించినదిగాదు. జర్మనీ, జపాను, యింగ్లండు, అమెరికా, రష్యా, బ్రెజిల్, ఆస్ట్రేలియా, ఆఫ్రికా తదితర మహాదేశములందున్న మేధావంతులు దీని నిర్మాణ రహస్యము తెలుసు. అందువలన ఎవరెవరికి మోతాదు తయారుచేయబడినది. ఈ డెక్లర్డ్ లేహ్యములను మిరోగము గుడరనితో మిసూము మిక్కు మిక్కు తేచగా నిరీగింపవలెను. వివరములకు 2 తుల్య స్టాంపును కేటలాగునకు రు. 1 నిచ్చి పంపించవలెను. కాన్పూరు జవాబుదారు.

అర్హతతో పగముసూచుము, రోగియొక్క చాయపటము పంపించవలెను. అనేకులు ఏజన్సీలందుని వ్రాయుచు వ్రాదు. వారీక్రింద పటముల గలవినివలెను. మదరాసురాజధానిలోనివాగు రు. 300 లు యితర రాజధానిలవారు రు. 500 లు డి. రావత్తు చెల్లించవలెను. దీనికి ఏజన్సీలందును, ఇంకను ఏజన్సీలందును ముద్రావారు 8 అణాలు తపాలపుల్లలు పంపవలెను

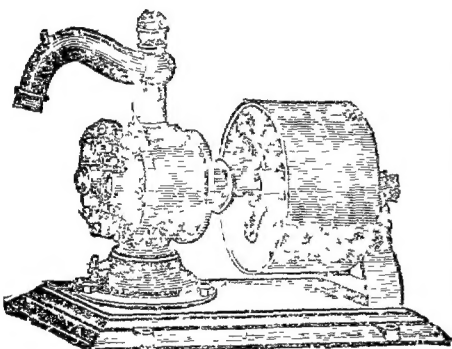
ది జర్మన్ ఇన్ డెక్లర్డ్ లేహ్య మాన్యుఫ్యాక్చరీంగు కంపెనీ, (రిజిస్టర్డ్)

పుద్గోతమి, గాడిలంక, ముమ్మిడివరంపాట్లు (ఈస్టు గోదావరిజిల్లా)

5014

మరాఠీ: అనేకులు వెల తగ్గింపునుచున్నారు. వారిట్లు తగ్గించలేమని విన్నవించుచున్నారు.

“నూటబుల్” మదరాసు అని వెంటనే తంజినిండు!

గాలగనైజడు కారోగేటెడ్ పీటలు, చేతి మార్కు సిమెంటు, స్టీలుగర్డరు, యాంగిల్స్, ప్లేటులు, టీలు, చానలులు, వైపులు, ఫిట్టింగులు, మానిలా, వైరురోపులు, బెల్టింగులు, రైసుమిల్లు సామానులు, మిల్లుగీరింగు, లూబ్రికేటింగు నూనెలు, ఇర్రిగేషను పంపులు, ఫైరు బ్రిక్కులు, బ్లౌయరు ఫిట్టింగులు, డ్రిల్లింగు మెషిను, తోట, ఎక్స్టెన్షనున్నగు యింజనీరు పనికరములు మొదలగునవి దొరకును.

హాల్లువేరు, మెటలు సామానులు సరసముగ, సామ్యముగ దొరకగల ప్రదేశమియ్య దొక్కటియే!

కోలిననరుకులు బహుభాగతగను, వెంటనే సమయమునను అందింపబడును.

5121

ఏ. యమ్. గులామల్లి ఆండ్ కంపెనీ

20, ఎట్టబాలుచెట్టి వీధి,

మద్రాసు.

తెలిఫోను నెం. 2763.

“నూటబుల్” తంతి

ఆనందాశ్రమ గ్రంథరత్న మాల ప్రచురములు.

తగ్గింపు ధరలు.

శ్రీ మదాంధ్ర మహాభాగవతము

పద్య కావ్యము

సందరములైన పటములు చేర్చి క్యాలికోబైండు గిల్లుపేరు గలది. సంపూర్ణ తంతి రు. 5-8-0

సంపూర్ణ ప్రతి 2 సంపుటములుగా రు. 7-8-0 సంపూర్ణ ప్రతి 3 సంపుటములుగా రు. 8-4-0

సమస్త సంస్కృతాంధ్ర గ్రంథములకూడ మావద్దగలవు పూర్తి క్యాలిబరాగు మాడగోరువారు

ఎ. కణ్ణప్పయ్య ఆంధ్రుకంపెనీ, 286 ఛైనాబుటారురోడ్డు, మద్రాసు

అని వ్రాయవలెను,

2080

అఖిలభారత మహిళాసాంఘిక విద్యావిషయక సంస్కరణ

మహాసభ

పాట్నా:—ఈ సభ యానెల 3 వ తేదీ మొదలు 8 వ తేదీ సాయంత్రమువరకు పాట్నా నగరమున జరిగినది. సభ మూడవ తేదీనుండియే ప్రారంభింపబడినను, ఒకటి రెండు తేదీలలో సాయాసంఘ సభ్యులందరినీ మన యాంధ్రదేశమున నుండి సాయాసంఘ సభ్యులందరినీ నేను దిగివెళ్ళి 31 వ తేదీ రాత్రి 8 గంటలకు కలకత్తాలో బయలుదేరిరిని. జనవరి 1 వ తేదీని తెల్లవారుజామున 5-16 గంటలకు రైలు పాట్నా నేరున చేరినది. అక్కడ చలి విస్తారముగా నున్నది ఆ యందయ్య మంచుకూడా కురియుచుండెను. వాతావరణముతయే పొగ గ్రమ్మినట్లున్నది. నేలయంతయు వర్షముతురిసినట్లు తడిసియు న్నది. తెల్లవారుజామున 5 గంటలకు ఆ చలితో, ఆ మంచుతో కొంచెమైనను జంకక, బడకింపక యాహ్లాదసంఘమువారు ప్రతినిధులనాదరించి తీసికొనివెళ్ళుటకు వచ్చిరి. అప్పుడు జరిగిన వారము ముగ్గురుమాత్రమే. ముమ్మలను బహుశం దెక్కించు కొని ప్రతినిధులకొకరు నియమింపబడిన బడకుచేర్చిరి. మాకొక ప్రేమనుకవచ్చినవారు స్త్రీలు, యావనవతులు, ఉన్నత విద్యార్థులు, గొప్పయింటివీడ్డులు. కూడా పురుష సహాయ మేమిలేదు. వారే కూలీలనుమూట్లాడి సామానులను బండిమీద నేయించిరి. ప్రసంగపు యాద్యుక్తమే శాకు కొంతవర కానంద మును, ఆత్మర్యమును గలుగజేసినది. మాకొక కేర్వలదిన యెల్లాక దివ్యభివనము. అది యొక మహమ్మదీయ వారివ్వురు గృహము. అయిన పృథ్విదైననూ అవివాహితులు, ఉదారస్వ భావులగు శాత్రులు స్వాస్థ్యమును కలిగియుండి యత్యంత శిలవ గల సోపాలు, కర్పీలు, నిలుపుబట్టములు, మొదలగుసామానుల తోపక తనగృహమును ప్రతినిధుల కిచ్చివేసి తాను మరియొక యద్వైముంటికి వెళ్లిపోయెను. గృహ ముట్టుండ అంత వశిష్ట మయిన, సొగసైన, విలవయైన సామానుల సెవలైననూ పొ దుచేయుదురేమో అను సంజేష విందు కైనను లేకుండా వావిధముగా నోగిన వారి యాదార్యము కొనియాడలేకనది. అక్కడకు వచ్చిన ప్రతినిధులకూడా నున్నత కిటుబీతులు, విశేషవిద్యార్థులు, పిల్ల జైలు లెకుండా వచ్చినవారుగలచే బాగ్రతగానే వాడుకొనిరి గాని యేమిపొడుచేయలేదు. సదుపాయములన్నియు చాల బాగాఉన్నవి. విద్యమైన అట్లు కలబులేదు స్వగృహములందుకుంటెగూడా యొక్కవ ఫాస్ట్యు మును పొందితిమనుటతో కొంచెమైననూ అతిశయోక్తిలేదు.

1 వ తేదీ యందయ్య 9 గంటలకు సాయాసంఘసభ (Standing Committee Meeting) అని రి. 9 గంటల లాపున అందియిదివడదీ సరిగా 9 ఆయ్యసకి సమావేశమయి కార్యమునకు ప్రారంభించిరి. ఈ సాయాసంఘమువారు అధ్యక్షురాలు, కార్యదర్శిని, కోశాధ్యక్షురాలుగా భారతదేశ మునందు సభాసౌకర్యార్థ మేర్పఱుమకొనిన 29 రాష్ట్రము లలో రాష్ట్రమున కొక్కరుచొప్పున సమ్మొకనబడిన 29 గురు సభ్యురాలు కలరు. వారిలో 4 గురు కారణాంతరముచే సభకు రాలేకపోయిరి. కొండజానాటిసభకు రాలేదు. 18 గురు మాత్రమువచ్చిరి. సభ ప్రారంభమైనది. ఇందనేక విషయ ములను గుఱించి చర్చలు జరిగినవి. వానిలో మిక్కిలి ముఖ్యమయినది: 1 ‘నిబంధన’ దీని కిదియిది అఖిలభారత మహిళా విద్యావిషయక సంస్కరణ మహాసభ అని పేరు దేడి. దానికి సాంఘికముగూడా చేర్చుట తృప్తికరమని మా తోచాలామంది కనుభవపూర్వకముగా తట్టింది. దానిని కూడా చేర్చవలయునని కొందల మంటిమి. అది చేర్చుట వల్ల కాదు, దానినిచేర్చినచో నది రాజకీయమునకు చెందును. ప్రభుత్వపు టుద్యోగులనువచ్చుటకువలెండదు. ఈసభపూర్వముననే కేవల విద్యావిషయకముగానే యుండవలయునని కొందరు వాదించిరి. ఒకదినముతా యావాదనతో పరిచయమిది. చివరకు సాంఘిక ముగూడా చేర్చుట కంగీకరించి ‘అఖిలభారతమహిళాసాంఘిక విద్యావిషయక సంస్కరణమహాసభ’ అని మార్చిరి. రెండవది ఈసభకు మూలధనము 50,000 రూపాయ లున్నది. దానిని రిజిస్టరు చేయించుటా నూనుటా అనునది, దీనికి కొంతమంది యిష్టపడిరి. కొంతమంది ఇష్టపడలేదు. దీనిని గురించి కూడా తీవ్రవాదనలు జరిగినవి. చివరకు రిజిస్టరు చేయించుటకే నిశ్చయించిరి. ఈవిధముగా రెండుదినములకా వగలు 9 మొదలు 12 గంటలు, మరుల 1-30 మొదలు 5 గంటలవరకు గల కాలము చాలక రెండవ జాటి రాత్రి 9 గంటలవరకు గూడ సభ జరుగ నలసి వచ్చినది.

3 వ తేదీ మదయమున కన్పి ప్రాంతమున నుండి క్రమ నిధులు వచ్చిరి. మన భారతదేశమునందలి ఉత్తరమున కాక్కి మునుండి దక్షిణమున తిరునల్వేలి తిరువాన్కూరువరకును, తూర్పున కలకత్తానుండి పడమర సింధుదేశముయొక్క చివరవరకును గల స్త్రీలు చాలా సంది వచ్చిరి. ఒక్కొక్క రాష్ట్రముయొక్క ప్రతినిధులకు వేరువేరుగా పేరుపలికి వారివారికొక కేర్వలదిన సలములతో, గూర్పుండం జేసిరి. మొత్తము ప్రతినిధులసంఖ్య

150. పిల్లలక 50 మందివరకు ప్రేక్షకులు వచ్చిరి. ఆదివారము ఉదయము 9 మొదలు 12 గంటలవరకు ప్రతినిధులపట్ల జరిగినది. సాయంకాలము 5 గంటలకు పభా ప్రారంభమైనది. దీనికి పురుషులను గూడ నాహ్వానించిరి. ఈ సభ క్రొత్తగా కట్టబడిన నేసేటు హాలులో జరుగఁబడినది. హాలంతయు స్త్రీ పురుషులతో నిండిపోయినది. గవర్నరుగారిభార్య ప్రారంభోపన్యాస మొనరినవిధమున ఆధ్యక్షురాలగు మండిరాణిగారు హిందీభాషలో చక్కని యావన్యాసమును చేసెరి. మిషన్ హమ్మదాల్ మరియు కొందఱు స్త్రీలు ఉపన్యాసించినవిధమున కార్యదర్శి కనులూడవి సంవత్సరకార్యనివేదికను చదివి వినిపించినది. మొదటి రెండు సంవత్సరములకంటె యీసంవత్సరము కార్యనివేదికలో అభివృద్ధి యొక్కవగా కనఁబడినది. జాతీయకీర్తనతో సభముగింపబడినది. రాత్రి 6-30 మొదలు 8-30 వరకు మరల ప్రతినిధుల సభ జరిగినది. 4, 5 తేదీలు ఉదయము 9 మొదలు 12 గంటలవరకును మధ్యాహ్నము రెండుమొదలు 4 గంటలవరకును సభలు జరిగినవి. ఒకటివలె మొక ధనికురాలును రెండవదివలె పాట్నా క్లబ్బువారును మూడవదివలె మండిరాణిగారును సభకుల కందరకు టిఫిన్ లు సేసంగిరి. 6 వ తేదీ యుదయము 8 గంటలకు బయలుదేరి 150 మంది ప్రతినిధులమూ పాట్నాకు 60 మైళ్ల దూరములోనున్న నలందయందలి ప్రాచీనవిశ్వవిద్యాలయ శిథిలములను చూచుటకు వెళ్లిరి. మే మక్కడ చేరు సరికి 12 గంటలయినది. అక్కడ మాకు ఫలహారము నొసంగుటకు మండిరాణిగారిచ్చాడుచేసిరి. చంద్రగుప్తుడు ఆశోకుడు జాటి యశిధియులను జూచి సాయంకాలమునకు మరల యిల్లుచేరిరి. 7 వ తేదీ యుదయముతో సభలు ముగించి మధ్యాహ్నముందరమూ కలసి పాట్నాయందలి కాటేజి ఇండ్స్ట్రీలు, ఖుదాబతు లైబ్రరీ చూచుటకు వెళ్లవలయునని కార్యక్రమపట్టికలో ప్రయత్నరచిరి గాని తీర్మానములు సగమైననూ ముగియకుండుటచే ఆమధ్యాహ్నము, మరునాడుకూడా సభలు జరుపవలసినవచ్చినది. మా యాంధ్రప్రతినిధుల మందరమూ ఆదివారము సాయంకాలమే మామాయూళ్లకు బయలుదేరవలసినవచ్చుటచే మధ్యాహ్నము సభకు వెళ్లుట మాని వానిని చూచుటకు వెళ్లిరి. ఇందుమించుగా ప్రతితీర్మానముమీదనూ వాదోపవాదములు జరుగుచునే వచ్చినవి. ఆనాడనలు కొన్ని సమయములయందు వినుగు లెప్పించిననూ మొత్తముమీద తమాసాగానే యున్నది.

అక్కడ వారు చేసిన యేర్పాట్లు మొదలగునవి మిగుల క్షుతిపాత్రములు. సభలు, విహారములు, టిఫిన్లు మొదలగు నవన్నియు సేర్పఱచిన వేళకు కొన్ని నిమిషములైననూ ఇందు మించులేకుండా అతిఖదితముగా జరుపబడినవి. మనవాళ్లలో పురుషుల సభలే అనుకొన్న వేళకు ఒకటి రెండుగంటలైననూ వ్యత్యాసము లేకుండా జరుగుట బహు అరుదు. అట్టియొక స్త్రీ లింగ స కాలములో జరుపుట నిజముగా వింతయైనదని. ప్రతినిధుల యంత్రప్రవృత్తిని జరిగినది. కాని యేవిధమైన తారుమారుగాని, ఖంగారుగాని, వ్యత్యాసముగాని యేమీ లేవు. ప్రతివారూ వారివారిపనుల నతినిపు గతతోన క్రోధతోడనూ నడిపిరి. ఈ విషయము లన్నిటిలో నుత్తర, హిందూస్థాన స్త్రీలు దక్షిణదేశీయులకంటె చాలా ముందున్నట్లు గన్పట్టినది. సభలలో ఉపన్యాసములన్నీ చాలా వరకు ఆంగ్ల భాషలోనే జరిగినవి. కొంతమంది మాత్రమే హిందీలో ప్రాసాదించి చదివెరి. ఈ రెండుభాషలూ తప్ప మరియొక భాష వాడలేదు. కార్యనిర్వాహకసభవారికిరక ప్రకారము రైల్వేకంపెనీవారు సభకు వెళ్లు ప్రతినిధులకు, ప్రేక్షకులకు మొదటి రెండవతరగతిబండ్లకు డిసెంబరు 20 వ తేదీ మొదలు జనవరి 20 వ తేదీవరకు కన్సెషను టిక్కెట్లు సగము రేటున కొనంగిరి. అక్కడకు వచ్చిన ప్రతినిధులు, ప్రేక్షకులు అందరూ రెండవతరగతి బండ్లలోనే వచ్చిరి. ఏవో కొద్దిపాటిలోపము లున్ననూ మొత్తముమీద సభ చాలా జయప్రదముగా జరిగినది.

ఆ. భాస్కరమ్మ.

జాతకము 3249-3

జాతకచక్రము నకలుగాని జననకాల ముదాయము లేక ఘంటలుగాని ఉత్తరము ప్రాయంకాలముగాని మాకు చంపినచో జాతకునియొక్క జీవము, స్వభావము, ధనము, భూమి, విద్య, సంతానము, కళత్రము, ఆయుర్దాయము, ఉద్యోగము, తీవ్రము మొదలుగాగల 28 విషయములు వ్రాసి రూ 2-4-0 లకు వి. పి. గా వ్రాపెదము. కార్యక్రమ రీతింగుతో ఒక సంవత్సరము ఆకర్షణకరమైనది. 1-4-0 గోపాలపురం, కొత్తపేటపాస్టు గోదావరి జిల్లా

మాదీఫలర సాయనము

"గర్భిణీస్త్రీలకు లుత్తరవంటిది" అని, వైద్యము, వికారము, తలతిరుగుట, కడుపులోపరుట, నోటిసిద్ధాంతము, నోటిపుత్ర, అజీర్ణము, వల్లములు, వాంతులు మొదలైనవాటిని బోగొట్టును. వెల రూ 1-8-0.

2126 ఆర్థికసాయనకాల ముక్త్యాల (కృష్ణ)

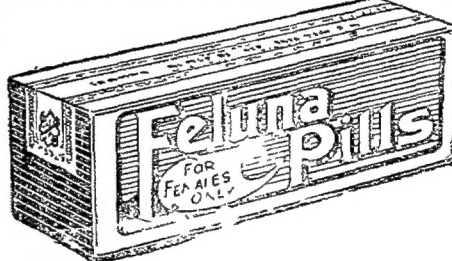
సంతానములేని ప్రతి స్త్రీ యొక్క
ప్రియమైన కోరిక

సంతానముకొలు కే స్త్రీ యొక్క ముఖ్యమైన కోరిక. తన వృద్ధతకు ముందు వాంఛించును? స్త్రీకి మాతృత్వమే ముఖ్యమైనది. దీనిని దిద్దియునా, పరమానందకరమైనదియు నగుచోయే యెప్పుడో కాని తమ వాంఛితములు నెఱవేరి స్త్రీ లెంతమంది తృప్తి? కొన్ని అవయవగర్భిణీలలోపము లామె కోరిక తీరజేరట కంటక మొదలయియున్నవి. ఎన్ని విధములైనా సభములు నుపయోగించినను నిష్ఫలమగుచున్నది. అనేక సంవత్సరముల పోతే మ. వ. శ్రీ మా ఫర్మేషన్ "ఫెలూనా" స్త్రీలకు పయ్య క్షేమకరమైన ప్రత్యేక సీయామము "ఫెలూనా" కొన్ని జలమంది స్త్రీలకోర్కెల సఫల మొనరించినది. అది తిన్నగా స్త్రీయొక్క ఆయుష్కోపము అందునానము నకు పోయి, ఆ ప్రదేశమును పుష్కలము చేసి, ఆరోగ్యముగా నందునట్లనరించి, ఆ ఆయుష్కమునను సుఖియేను; స్త్రీవిద్యమైన వ్యాధు లన్నింటిని నిర్మూలించును. అట్టి తీరకంటె ముఖ్యముగా గర్భాన్ని తిక్కి తీర్చుచును.

శరీరదాహిత్యముగల సంతానములేని స్త్రీ స్త్రీయొక్క ఘంటిక నవపరిచు లేదు. ఫెలూనా అభివృద్ధిగ సాయకరమయ్యే గాన, ఏసీలిలో నున్నను స్త్రీ ఆరోగ్యభివృద్ధికి తోడ్పడును.

హిందూదేశము, బర్మా, సిలీను లందు అందఱు కెమిస్టలవద్దను, అన్ని స్టోరులందును లభించును. సీసా రూ 2-4-0. లేక సోల్ ఏజెంట్లు: వజ్రే అండ్ థోండ్, పోస్టుబాక్సు 888 బొంబాయి; దాదా అందు కో, 260, చై నాబాబాద, మద్రాసు.

పలుకరముల సాగనైన వెండిసామానులు

పవర యంత్రముచే విరివిగ తయారచేసి లోకుగాను, చిల్లరగాను విక్రయము జరుగఁబడు సరఫరా చేయుచున్నాము. ఇటీవలకు అందరూ సంతృప్తి చెందియున్నాడు. సీమ పాళా వెండి గ్యారంటీ యివ్వబడును.

ఇంతకంటె ఎక్కువ వృధా వ్రాయ మా కిష్టము లేదు. దయచేసి ఆర్డరు ఒకదఫా మా కిచ్చి, మానమ్య కమును పరిశీలింపుడు.

ప్రత్యేకమైన టూర్లు వెంటుకవచ్చుట, ప్రాంతీయ ఫోన్లును టెలెగ్రాములు, పోస్టా టెలెగ్రాములు, సిగ్నల్ లు, పసిగ్రామములు, మిల్లకు తగిన జరుగు, తొలగించుచుండు, మొదలగునవి ఎంత ప్రాంతీయ ఎంత తూరములో కావలసి నను లేవు ఫలమునందు తయారచేసి ఇవ్వబడును. పోతకముారి రత్నయ్య, ప్రొవైసరు, 76

పి. ఆర్. అండ్ కో, 219, గోవిందప్ప నాయకవీధి, జి. టి., మద్రాసు.

ఎంపైర్ ఆఫ్ ఇండియా లైఫ్ అన్యూరెన్సు కంపెనీ లిమిటెడ్
1897 లో స్థాపితము. 1548

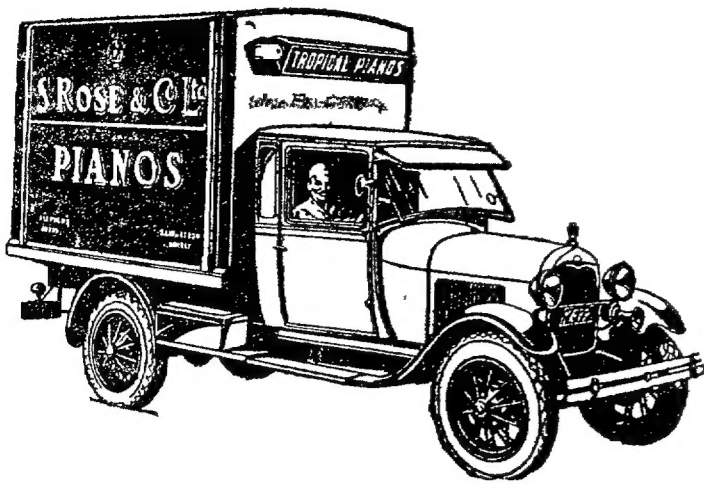
నెలకు 1 కి రు 12-8-0 లు చొప్పున చెల్లించిన లాభముతో స్థాపించిన యీ క్రింది మొత్తములు రాగలవు. ఈ మొత్తములు యికను ముందు ముందు బోనసులు కలుపబడుటచే అభివృద్ధికాగలవు.

25 సంవత్సరముల వయస్సు వైన	చనిపోయినతరగతి యొక్క యివ్వబడు మొత్తము చెల్లింప వలసిన మొదలయ్యెను.				చనిపోయినవేరప యివ్వబడు ఎండామొత్తు అన్యూరెన్సులు లేక.		
	యావత్తీరకము	15 సంవత్సరములు	20 సం	25 సం	20 సం	25 సం	30 సం
రు 5620	3550	4250	4800	3010	38.0	4520	
80	5140	8290	8980	2980	35.0	4220	
85	4480	8080	8600	2810	34.0	3870	

మోడ్ ఆఫీసు:—ఎంపైర్ ఆఫ్ ఇండియా లైఫ్ అన్యూరెన్సు కంపెనీ లిమిటెడ్, బొంబాయి.

కంకణాల రామస్వామిచెట్టి అండ్ కంపెనీ, 37 చెనాబజారురోడ్డు, మదరాసు.

నూతన ట్రక్కు

నూతన ఫోర్డ్ ట్రక్కు, ప్రయాణము గొప్పపుటయందుపెట్టి ముందంజవేసియున్నది, అలాగుననే పరకలను గొప్పపుటయందు ముఖ్యమంత్రియైన నూతన ఫోర్డ్ ట్రక్కు ప్రదర్శనమునకును పాల్గొనినది. అందు అందము, విశిష్టతయు, ధృఢత్వము, సౌఖ్యము, నవత్రుణులగుచున్న ముఖ్యమంత్రియొక్క కోరిక యీ క్రింద సుదాహరింపబడినది.

అందము. నూతన ఫోర్డ్ ట్రక్కు చాలపెద్దది, ఎత్తు తక్కువైనది, కత్తిగలది. మెట్లలను లెక్కగలది, పెంటర్ ఆఫ్ గ్రేవిటీలో భాగముననుండును. బరువైనటువంటిది నిడు పెనకాంటి లిఫ్ట్ స్పింగులు, బలమైన స్టీర్ ఆక్షలు గల చక్రములు తదితర గొప్పవిశేషములు, ట్రక్కు ధృఢత్వమునకు, బలమునకు, నిలకడకు ప్రమాణములు.

విశిష్టతయు. డబుల్ టెట్ కార్బోరేటర్, హీట్ మేజింగ్ ఫోల్డరు సంయుక్త కాంటిన్యూయింగ్ మెకానిజం, పెట్రోలు మెల్ల జిఎక్కువగును. నూతన ట్రక్కు అట్లే లెక్కలోనికి రాదు.

చిరకాల మన్నన. ఫోర్డ్ స్టాక్ సంబంధములో యిం జను స్పీడ్ నకు ఎక్కువ పవర్ చేకూర్చును. ట్రాన్స్ మిషన్, డ్రైవ్ షాఫ్ట్, ఓకల్ కలయును. నిడుపైన ట్రాక్ గొట్టును లేదా ఆక్సిడ్ నకు, అగునప్పుడు, డ్రైవింగునందు తాకిడిని తగ్గించును. ముందుచక్రముమీద మేజ్ ఆబ్జెక్టులను, ఇంజనుమీద, భాసిన్ మిషన్ అకస్మాత్తుగా తాకిళ్లకు లొంగునీయున్నట్లే పార్టింగులుపయోగించుటవల్ల చిరకాలము మన్ననలకు పాతగును.

స్టాండర్డ్ ట్రక్కు
బలమైన, త్వరితమైనవిశిష్టతయును
చేకూర్చు స్టాండర్డ్ 8 స్పీడ్ ట్రాన్స్
మిషన్ నమర్చబడినది.

మిడియం ట్రక్కు
మ్యూయల్ ట్రాన్స్ మిషన్
6 స్పీడ్ ఫోర్వర్డ్, 8 రివర్స్
వీర్యమునకుండును.

హెవీ డ్యూటీ ట్రక్కు
తక్కువైన ట్రాన్స్ మిషన్
మెకానిక్ లేదా రిడక్టర్ 9 స్పీడ్
ఫోర్వర్డ్, 8 రివర్స్

పరిమాణము. బరువైన కాంటి లిఫ్ట్ లేదా స్పింగులు, బరువైన 12 టాప్ స్పింగులు, బరువైన లిఫ్ట్ స్పింగులు 5 ట్రాన్స్ కార్డు, ట్రక్కు నిరంతరమునకు, బరువును మోయుగల కత్తి పాయతడును. భాసిన్ మిషన్ స్టాండర్డ్ అమరకమునకు చేరిన కార్ అండ్ డ్రామ్ రెండును, ఎత్తుపల్లములు ఎక్కువకు పిలుగునట్లు మార్కెట్ ట్రక్కుకు క్రొత్తవిధమున తయారైన గుర్తించు. పేవర్ లెక్క పేవర్ బాడీ ట్రైపులతో నమర్చబడినది.

కెపాసిటీ. నూతన ఫోర్డ్ మోటారు 49 బ్రేక్ హాక్కువల దనకు 2,200 ఆర్. పి. యమ్ హాక్కున అభివృద్ధికాబడినది. 8 ఫోర్వర్డ్, 1 రివర్స్ స్పీడ్ స్టాండర్డ్ ట్రాన్స్ మిషన్. నను గురించి పవర్ చేకూర్చబడినది.

నమ్రత. 6 చక్రములు 2 వేరేరు పద్ధతుల ననుసరించును. యీ ట్రక్కునకు తక్కువ డిజైనులతో తయారైనప్పటి, అట్లే మెకానిక్ గా పరితూకమును నట్లానప్పటికలగి, డ్రైవరు నకు ఎటువైపును స్వాధీనముతో నుండగలడు.

వంపకదార్లు, ఓక్స్ అండ్ కో లిమిటెడ్, మద్రాసు, వారి అధికారముపొందిన డిలర్లు
ఫోర్డ్ మోటారు కంపెనీ ఆఫ్ ఇండియా లిమిటెడ్, బొంబాయి. IN 15-A.

ఆంధ్రవిద్యార్థిసంఘము-చిదంబరము

మహాపంపన్నుడును అపారవిద్యాభిమానియునగు శ్రీ పర్ ఆశ్వామలై చెట్టియార్ చే నీ పట్టణముందు స్థాపితమైన శ్రీ మహాక్షి కాలేజీలో చదువుకొనుచున్న ఆంధ్ర విద్యార్థులెల్లరుచేరి కళాకాలాధికారాల అంగీకారమును బడసి, గతవత్సరము 1928 నవంబరు నెలలో "ఆంధ్ర క్లబ్" అను పేర నొక సంఘమును నెలకొల్పియుండిరి.

ఆంధ్రదేశమునందు పలుకొలుపులనంది యీ కళాకాల శతేందిన ఆంధ్రవిద్యార్థి బృందమునందు స్నేహదర్శనములను, వికసితమును ప్రోత్సహించుటయు, మాతృభాషలో వాఙ్మయేతిహాస సంఘసంబంధములైన వివిధాంశముల చర్చించి తన్ములమున ఆంధ్రప్రతిభా సాంప్రదాయముల పర్యతోచనముగ గహించుటయు ఈ సంఘముయొక్క ముఖ్యోద్దేశ్యములు.

ఈక్లబ్బు తక్కువ ప్రారంభోపన్యాసము గానించుటకై చెన్నపురి విశ్వకళాశాలమున "తెలుగురీతి" గా నున్న శ్రీ సింగిలి లక్ష్మీకాంతముగారి కీక్ ట్ వారు ఆహ్వాన ముంపియుండిరి. సంఘమువారి కోర్కె-గాదరించి వారి అధివారము 1929 జనవరి 20 లేదా డిసెంబర్ 21 రాయకొనిరి. వారానాటి సాయంత్రము "కవిత్వము" మను వాఙ్మయనివయమును గూర్చి సభా సమక్షమున సువర్ణసంభవించును.

కార్యదర్శి.

శ్రీ రామావతారము

శ్రీ రామావతార మను విషయమును గురించి ప్రతిస్పృ తీరితావత్తరాగవ్యాసముల ననుసరించి ఉత్తరావతార భూమిలనుబట్టి శ్రీమద్ రామావతారములవారిచే ఉత్తరసంకల్పమునకు.

1929 జనవరి 20 లేదా అధివారము సాయంత్రము 5 గంటల వేళకు చిన్నపట్నం జాగ్గిలపల్లి రాంకృష్ణశాస్త్రి పీఠి రాశి శ్రీ పరమానందదాస్ ఫోటోదారు వారి సత్రములో జరుగ జడును.

ఆ సమయమున శ్రీమ దుడిపి ఆధిపతి మతాధికారు లగు శ్రీమత్కృష్ణమహంసేశ్వరది విరుదాంగితులైన శ్రీ శ్రీ శ్రీ. విజయప్రియ తీర్థస్వామియవారు అగ్రాసనము నధిష్టించి దరు. ఈ ఉత్తరసంకల్పమునకు ముందు వెనకను టి. ఆర్. క్లాసాగర అనువాద వేణుగానమును చేయుదుక.

ఈ ఉత్తరసంకల్పము భగవద్గీతికార కర్తవ్యమందున టి క్లబ్బు లేవుగాన అందరు సేవించి, విని, యానందించవచ్చును.

శ్రీలక్ష్మ తక్కువ ప్రత్యేకసభ వివరములు. వై ఉత్తరసంకల్పము న నవనాగరికతకు "కాస్త్రమొక యనుసరించును" అనునది వివరించబడును.

హిందీపరీక్షలు, కాకినాడ

ఈ పూర్వ నెలకొల్పబడిన హిందీ పరీక్షలందు గత, 6, 7, నంబరి 8, ములునంది మదరాసు హిందీ ప్రచార

కార్యాలయమువారి పరీక్షలు ప్రతి సంవత్సరము మార్చి అక్టోబరు మొదటివారమున జరుగుచున్నది.

ఈ సంవత్సరము ప్రయాగ హిందీ సాహిత్యసమ్మేళనపు వారి, ప్రధాన, మధ్యమ, పరీక్షలును, ఈ హిందీపరీక్షలందు 8, 9-9-1928 సంవత్సరమునకు జరగగలవు.

పదరు దరఖాస్తులు 8, 81-7-1929 సంవత్సరం లో పుగ ప్రయాగ హిందీకార్యాలయము వారికి తేరవలయును. కావున దేశీయ భాషయైన హిందీయం దుత్సాహముగ లవారందరు వై పరీక్షలకు రాగోరుదున్నాడ. సాత్వక్రమము మొదలైన వివరములు గోరనవారికి దొరుకు బనును.

కె. ఎం. క్రిష్ణమాచారి, విశాఖ, కాకినాడ.

రీసెట్టిమొలు కొవ్వారు రహితులసభ

15-1-29 లేదా రాత్రి 8 గంటలకు 7000 జనాభాగలిగి వ్యవసాయము ప్రధానవృత్తిగాగల కొవ్వారు గ్రామరహితులు సమాజము కొనసంధివారి తీర్మానము ప్రకారం ఆర్థికవిచారణ జరుగవరకు ప్రస్తుత రీసెట్టిమొలు వ్యవహారముల నిలుపుదల వలెనని తీర్మానించిరి. రహితులు విచారణసంఘమునకు యెలా రుమానును వారియెదుట తమ ప్రస్తుతిపత్రమును తెల్పుట కత్యుత్సాహము కలిగియున్నాడు.

(వికవిలేఖరి)

చేతన, కున్నతములను అంగీకరించి సామ్యకావించుచున్నారని
సభ్యుల నానందింపజేసిరి. నటులు పనువ్యపాత్రమును గొని
అభినయించుట కుర్రమగుగాని మహేశ్వరాదిదేవతాపాత్రముల
వృద్ధులగువారుగ తదర్థించుట వికల్పము. దుష్కరము. కర
మేష్టము భావ తీతుడుగదా? ఇంక పాత్రవిభాజనముగలది
శ్రీమతి డి. లక్ష్మీబాయిగారు అక్కరిమనుగు సాందర్భవిలాస
పంచదచే పవిత్రతను పోషించుటలో మంచికౌశలము జూపిరి.
చిత్రకారులనేరలు పాత్రవిభజనను చిత్రించుటలో పవిత్ర
తను పోషించుటలో మంచికౌశలము జూపిరి. పాత్రముల నన్న
తమిరితురగాక. కార్య మంత దుర్బలమైనది. దాని నామె
అంతకులభముగ కేటై తదర్థించగలిగినదో నా కార్యముగా
నన్నది. పాత్రవిభజన ప్రతిబింబమును ఈమె వృద్ధులను
ముద్రించినది కాబోయి.

శారద మన్మథ పాత్రల నభినయించిన సోదరీమణులు
శ్రీమతి నరసాంబ కుభద్రలనుగూర్చి ఎంతవ్రాసినను వ్రాసినట్లు
గాదు. శారదకు మన్మథుని యుద్యోగమును నిండించి తన జీ
వేంద్రియమును ప్రకటించుకొనున, మన్మథుడు స్త్రీరూప
మును ధరించి శారదాశ్రమమున ప్రవేశించి శారదను తగని
విరాళికి పానుచేసి, తుదకు తామన్మథుడగుట నెల్లడించి కరిసా
సింది పరిభవించును. కథపట్టు వోస్వరస క్రధానము. ఇందును
మన్మథుని అభివ్యక్తియు, శారదను అసాంభావము, మన్మథుని
పరాకాష్ఠ శారదను లోలత్వము రిలతండుకావలయునన చ
క్కగ గన్పడినవి. అభినయమున పిరియరకు గల అనుభూతి
యును, సామరస్యమును, అభినయమున కభినయత్వము ఘటించి
నది, పిరి యభినయకౌశలము నెన్నిసార్లు చూచినను చూడ
వలయుననియే యున్నది.

ఇంక కుమారునిపాత్రము నభినయించిన పూర్ణిమ యను
10 ఏండ్ల బాలిక ప్రేక్షకులకంటికి నిజముగపూర్ణిమయే. మధ్య
లాల్ల పూపూయము, కన్నుల కంఠమున మధురరూపము,
శ్రవణకర్మకు శీయనివాళి, వృద్ధులను కెక్కు లలితా
భినయము గల్గి నిజముగ రంగమైదు పొడకట్టివది. ఆమె
కుమారవేషమున తారకుని యెదుట నిలిచినప్పుడు
నీవా! ఈ కుమారవర్తమును చేతులను నాలో నేన నవ్వు
కొంటి.

శ్రీమతి బాలాజమ్మగారు అర్ధశారీరవేషమున
ధరించి అనిగా ఒకేక్షణమున మహేశ్వరునియు గారిదేవియు
పాత్రముల ధరించి రూరవి 15 నిమిషములు గారికంకర విలా
స మను నాటకము నాడినపుడు ఆమె యభినయచాతురికి సభ్య
జనులెల్ల చిత్రగత్యతీతులవలె నిశ్చేష్టులైరి. ఈమెచర్య వేష
ధారణమునందును వాచకాంగికాభినయముల యందును కరకౌటి
నెననియున్నది.

తక్కిన పాత్రధారులెల్ల రసమతమ తమ పూనికను జయ
శీలముగనే కొనసాగించిరి.

దక్షుని యజ్ఞశాల, సరీదేవియోగాగ్ని దగ్గయగుట, పా
ర్యరీదేవి మహాకాళియై తారకునకు తన విశ్వరూపమును జూ
పుట కామధనానము, పాత్రవిభజన వివాహమంటకము, కుమారజన
నము మొదలగునవి తదర్థించునపుడు వాస్తవికతనుగల కలి
గించుటగా నేర్పరచిన రంగవరకములకై మహారాజశ్రీ,
గోవిందరావుగారు ఎంత కృతజ్ఞప్రయాసములకు పాల్పడినో
యూహించుకొనుట. కావుననే నాటకమున కంత విజృంభణి
నది. కవినట్రయోక్తల యానకూల్యము ఇందాద్యంతమును
ప్రతిపదంబున కన్పట్టుచునే యున్నది. కావుననే ప్రయోగ
మంత జయశీలమైనది.

కళాతత్వమును గ్రహించి కళాభివృద్ధియే కరమాపధిక
నెంచి నిర్వహణముగ కళాదీపిక మహాసంచి యధాకైడీము
నదర్శించుచున్న యాగోవిందరాయ నాట్యమండలి సర్వసంక
ల్పముపై ముగ్ధులమై యుండునాక!

కవిరాజ మల్లాది వేంకట విశ్వనాథశర్మ,
మహారాజా కాలేజీ సంస్కృతపండితుడు, విజయనగరము.

గార్డన్ ఉడ్ రాఫ్ అండ్ కో
(మద్రాసు) లిమిటెడ్

పోస్టు బాక్సు నెం. 42, మద్రాసు
సరకులను క్లియరింగ్, ఫాక్టరీ వార్కింగ్ పిప్పింగు
చేయుటయందు పాల్గొనెదరు 4826

మీకు ఇది జింసరం

కోఆపరేట్ మెంట్ లుకలను కోఆపరేట్ ముగ మొదలుకొనడ
చేయును. బుడ్డి రు. 8. 10 నెల ఆఖరు వరకు రు. 10-0 మా
త్రం. అద్రం:—ధర్మశాస్త్రాలయం, నాయునివల్లి,
5480 నేటనారెం పోస్టు బాపట్ల తాలూకా.

సూరజ్ మల్ నాన్యామే మీయొక్క అదృష్ట హేతువు.

వ్యాపారాభివృద్ధికి శాశ్వతముగా నుండవలసిన ముఖ్యంశము నాన్యామైన వస్తువుల
నుంచుటయే. ఇదివరలో మాదిరి కాకుండు, యిప్పుడు ప్రజలు వస్తువునయోగమునందు సంతృప్తి
పొందకుండు, ధరలతో సంతృప్తి పొందుటలేదు.
మావస్తువులు గ్యారంటీ పొందియున్నవి.

4853-1

సూరజ్ మల్ లల్లూభాయ్ అండుకో.,

313 ఎస్టేట్, మద్రాసు.

135 బిగ్ బజారు, తిరుచినాపల్లి.

అది సూర్యకాంతివలె ప్రకాశమును కలిగించి

ఈ దేశమున కలుగు శీతోష్ణ బాధలనుండి వర్షమును గాపాడును.
కోబ్రా పాలిష్ బహుకాలముగ నుండి వాడుకలో వచ్చుచున్నది.
ఎన్నో పాలిష్లు పుట్టివెక్కి గిట్టినవి. కాని కోబ్రా ఎప్పుడును
అదరింపబడి వచ్చుచున్నది. దీనిని కారణము:— ఇది అడంబరము
లేకను, సులభముగ మురికిని పోగొట్టు గలుగుటయు, సుఖాధారము
నియ్యగల వస్తువులతో మాడియుండుటయు, తక్కువ మెరయు కాంతి
నిచ్చుటయు కలిగియుండుటచే. ... 1

2250

కోబ్రా

బూట్సు రంగులు

తయారుచేయువారు

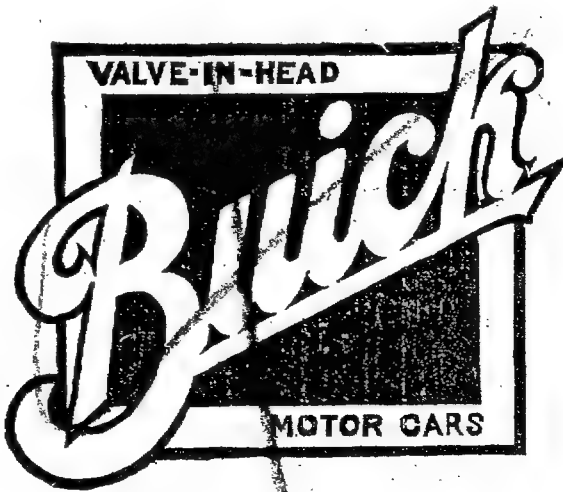
బైట్ అండ్ పాట్ లిమిటెడ్.,

వాట్ పోర్టు, ఇంగ్లాండు.

నలుపు
గోధుమరంగు
ఎరుపు
కమలినరంగు, నలుపు

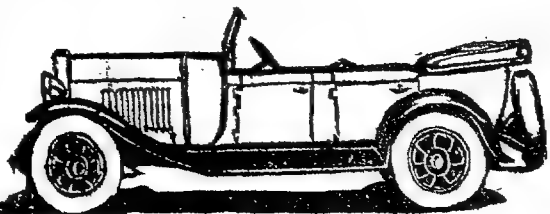
మీకు కావలసినది ఏరకపుకారు

వేగముగా పోవునట్టిదియా? త్వరితమైన ఒక్కిల్ శేషన్ గలిగినదియా? ఎత్తైన ప్రదేశముల
కెక్కునదియా? సులభముగా అధీనతక్రింద నుంచుకొనదగినదియా? టాప్ శేర్ కలిగినకారా?
సౌఖ్యదాయకమైన కారా?

1929 మాదిరి

మీకోరికలన్నిటిని సఫలపర్చును. మీరు బ్యూక్ నుకొనిన దినముననే సౌఖ్యోన్నతికి
మార్గము కనుగొనిన వారగుదురు.

Sole Distributors

R. PATEL & Co.,

MADRAS.

మధ్యరాష్ట్రమంత్రుల రాజీనామా

శాశ్వతానికి

మధ్యరాష్ట్రమంత్రులగు రాఘవేంద్రరావు, కేదారుగార్లు తమపదవులకు రాజీనామా నిచ్చిరి. మం॥యొకమారు మధ్యరాష్ట్రములు మంత్రిరహితముగ నున్నవి. మంత్రులపై నిన్నటిదినము విశ్వానరాహిత్యతీర్మానములను ప్రతిపాదించ నిశ్చయించబడెను. వీనిని ప్రతిపాదించినచో, శాసనసభవారు తప్పక ఆమోదించియుండెడివారని తెలియుచున్నది. శాసనసభవారు విశ్వానరాహిత్యమును కనబలుపకముందే, మంత్రులు మేల్కొని రాజీనామా నిచ్చిరి. గవర్నరుగారు వీరిరువుర రాజీనామాల సంగీకరించిరి. అందుచే విశ్వానరాహిత్య తీర్మానముల కవకాశము లేదని, శాసనసభాధ్యక్షుడు వెలిబుచ్చెను. మధ్యరాష్ట్రములు, వంగదేశముతో బాటు దేశబంధుదాసు సందేశము ననుసరించి, ద్వంద్వప్రభుత్వవిధానమును తొలగింప గలిగినవి. శాసనసభల బహిష్కారసమయమునను ముందడుగు వైచినవి. కాంగ్రెసు సందేశము ననుసరించుటలో, మధ్యరాష్ట్రములు కీర్తి బడసినవి. కొన్ని కారణములచేత, మంత్రు లేర్పడినను, వీరు చిరకాలము నిలువజాలకపోయిరి. ఇటీవల నేర్పడిన నూతన మంత్రివర్గము గూడ రాజీనామా నీయవలసివచ్చెను. శాసనసభవారామోదించిన సైమను కమిషను బహిష్కారమును, మంత్రులును కార్యనిర్వాహక నభ్యులును గూడ గౌరవించిరి. గవర్నరుగారు సైమను కమిషనుకు తోడ్పడుటకుగాను సైలెక్టుకమిటీని నియమింపగోరమని, శాసనసభలో వెల్లడిజేసి బహిష్కారనిశ్చయమును బలపరచిరి.

ఇందుకు వీరి సెంట్రేని కొనియాడ వచ్చును. ఇప్పుడు మంత్రివర్గము దొలగుటచే, మరల మంత్రివర్గము నేర్పరచు ప్రయత్నమును గవర్నరుగారు మానుకొనుట యవసరము. మంత్రుల నియామకమునకు వీరు ప్రయత్నించెదరని వార్తలు దెలుపుచున్నను, ద్వంద్వపరిపాలనము మధ్యరాష్ట్రములలో కొనసాగదని చెప్పవచ్చును. అందుచే నల్పకాలముజీవించు మంత్రివర్గముల నేర్పరచిన నేమి ప్రయోజన ముండును? మధ్యరాష్ట్రములకయినను ద్వంద్వపరిపాలనము లేకుండజేసిన కీర్తి దక్కుట లాభకరము. మంత్రులరాజీనామాకు దెలిపిన కారణముల నిండుక పరికింపవచ్చును. పరిశ్రమల సహాయ చట్టమునందు, నూలు వదుకు సంఘములకు తోడ్పడవలె నను సవరణలను శాసనసభ్యులు ప్రతిపాదించిరి. శాసన సభవారిచే నివి యంగీకరింపబడెను. అంతమాత్రముచే కేదారు మంత్రిగారు గినిసి రాజీనామా నిచ్చుట, ఎంతయు క్రమో యాహింస వచ్చును. వీరు సవరణ నామోదించి

యుండవలసినది. సంయుక్త బాధ్యత యుండుటచే, రాఘవేంద్రరావుగారు గూడ రాజీనామా నిచ్చిరి. వీరు రాజీనామా నియ్యక పోయినను, విశ్వానరాహిత్యతీర్మాన మిప్పించెడిదే. ద్వంద్వపరిపాలన ప్రమానన మికనైనను అంతరించుటమేలు. దీనివలన నెట్టిలాభము లేదని వ్యక్తమయినది. మంత్రుల స్వలాభమున కిది యక్కరకు వచ్చినను, దేశలాభమున కిది యనుకూలంప దని అన్ని పక్షముల వారును వెల్లడి జేయుచున్నారు. గవర్నరుగారు ప్రజాభిప్రాయమును గౌరవించుట మేలు.

తూర్పు ఆఫ్రికా

తూర్పు ఆఫ్రికాలోని రాజ్యములను ఒక్కసమాఖ్యగ నేర్పరచి శ్వేతప్రాబల్యమును వ్యాపింపజేయవలయునను తలంపు ఇదివరకు పలుమార్లు వెల్లడియ్యెను. హిల్టను యంగు కమిషనువారి రిపోర్టు ఇట్టి యభిప్రాయమును బలపరచినది. ఈ రిపోర్టు అమలులోనికి వచ్చుచో, భారతీయులతో గూడిన రంగుజాతులవారిస్థితి మరింత దుర్భరమగును. తెల్లవారి యధికార మింకను విస్తరించును. ఇంపీరియల్ పరిపాలనము నీరాజ్యములలో విస్తరింపజేయు తెలులను నమస్యను, కమిషనువారు విచారించిరి. వీనిని ముందుగ నొక హై కమిషనురు వశమునం దుంచెదరు. టాంగనయికా మాండేలురాజ్య మయినను అది కూడ వీరివశమగును. కెనియా, ఉగాండా, టాంగనయికాలను వీరు పరిపాలించెదరు. వీరే కెనియా రాజ్యాంగవిధానమును మార్పుజేసెదరు. కెనియా విధానము భారతీయశాసనముల కనుగుణముగ మార్పు జేందు ననునాశ, యిందువలన తప్పిపోవు చున్నది. కెనియాభారతీయుల కష్టము లినుమడింపకమానవు. సామ్రాజ్యలాభమును పెంపుజేయుటకును, వివిధజాతులకును న్యాయము నలుపుటకును, హై కమిషనురు స్థానమున, తూర్పు ఆఫ్రికా కంతుకును నొక గవర్నరు-జనర లేర్పడును. వీరి కొక కార్యనిర్వాహకసభ యుండును. దీని యర్థ మేమి? తూర్పు ఆఫ్రికాను ప్రత్యేకించి, దాని నేకరాజ్యముగ మార్చవలయుననియే గద. తెల్లవారు నల్లవారలకు ట్రస్టీలుగ నుండి, ఆపేరుతో తమ లాభములను పెంపొందించుకొనుట నహజము. గవర్నరు జనరలుగారు నియమితులయిన పీమ్మట, కేంద్రశాసనసభ ఏర్పడును. ఇంతటితో తూర్పుఆఫ్రికా సమాఖ్య ఏర్పడును. ఇయ్యది శ్వేతమయ మగును. యుక్తవయస్సు వచ్చినవారికి వోటు నిచ్చు పద్ధతిని తొలగించి, నాగరికముబట్టి వోటునిచ్చు అర్హత ఏర్పడవలయునని రిపోర్టు గోరుచున్నది. ఇట్టి అర్హత ననుసరించి, తూర్పు ఆఫ్రికాలోని ఆదిమనివాసులును, భారతీయులును వోటిచ్చుట కనర్హులగుదురు. ఏలన, శ్వేతనాగరికముతో రంగుజాతులవారి నాగరికము తులనగా దని నిర్ణయింపబడుట నహజము. తెల్లవారి జీవితప్రమాణముతో నల్లవారి జీవితప్రమాణము సరిపోవ దని, కాలనీలవారు వ్యక్తపరచుచునే యున్నారు. డెయిలీ ఆల్మగ్రాఫ్ పత్రిక, కీమాచనలు గూడ లోపముగనే యున్నవి. శ్వేతయుజమానుల కింకను ఎక్కుడు హక్కుల నీయలేదని, యాపత్రిక వగచుచున్నది. పార్లమెంటు సభవారిలోపమును తీర్చవచ్చును. తెల్లవారికి పార్లమెంటుసభలో నుండు పలుకుబడి

ఇతరులకుండ జాలదు. తూర్పు ఆఫ్రికాలో భారతీయుల హక్కులకు తీరనిభంగము కలుగనున్న సమయమున, ఇండియా ప్రభుత్వము వారు జోక్యముకలుగజేసికొందురా యను ప్రశ్న యుదయించుచున్నది. వీరు వెన్స్టెంటనే జోక్యము కలుగజేసికొని, హిల్టను యంగు రిపోర్టుపట్ల తమ అసమ్మతి జాపుట యవసరము. వీరిటుల గావించెదరో లేదో, రాబోవు భారతశాసనసభలో వెల్లడియగును. రిపోర్టుపై సంతకము జెట్టినవారిలో ఇండియా ప్రభుత్వపు టార్గికనభ్యులగు సుస్థరుగారుగలరు. వీరు ప్రభుత్వము నీవిషయమై ప్రోద్బలపరుప గలుగునెడల, హిందూదేశపుటాశ లంతరించును. స్వరాజ్యము సిద్ధించువరకు, ఈ విషయమున నెట్టి ఉపశమనము గలుగజాలదు. కెనియా శాసనసభలో శ్వేత నభ్యులధికసంఖ్యాకులుగ నుండ గలరు. తూర్పుఆఫ్రికా ఏకమగుటవలన, భారతీయుల దుర్గత మిక్కుట మగును. సామ్రాజ్యతత్వము పూర్తిగ వ్యాపింప గలదు. ఆఫ్రికా ప్రభుత్వమువారు తెలుపు నలుపు జాతులమధ్య న్యాయము నలిపెదరను నూహ భ్రమయని చెప్పవచ్చును. హిల్టనుయంగుగారి సూచనలను కొన్నింటిని కమిషనులో సధిక సంఖ్యాకులు తిరస్కరించిరి. యూరపియనులకును ఆసియావాసులకును ఏ కనియోజక వర్గముండ వలయు నని, యంగుగా రభిప్రాయపడుచున్నను, ఇతరనభ్యులు వీరితో నేకీభవింప రయిరి. కెనియా బ్రిటీషునాగరికమును స్థిరపరుపవలయు నని యీ నభ్యులు తలపెట్టిరి. ఇటులనే తూర్పు ఆఫ్రికా నంతను శ్వేతమయము జేయవలయు నను సంకల్పము వీరిని ప్రేరేపించె ననుటకు నందియము లేదు.

ఆంధ్రాయుర్వేదసభలు

పదియవ ఆంధ్రాయుర్వేదసమ్మేళనము సోమవారము నుండియు బందరుపురమున ప్రారంభమగును. ఆయుర్వేదాభిమాను లందరును ఆ సమయమున గుమిగూడెదరని నమ్మవచ్చును. ఆయుర్వేద మహాసభ, ఆంధ్ర విద్యత్ పరిషత్తు, దక్షిణ భారతవైద్యసమ్మేళనము, ధన్వంతరిపతాకోత్సవము, కీర్తిశేఖులగు పండిత గోపాలాచార్యులవారి అష్టమసంవత్సరికోత్సవము, ఆయుర్వేదప్రదర్శనము మున్నగునవి జరుగనున్నవి. గోపాలాచార్యులవారు ఆయుర్వేదపునరుద్ధరణకు నలిపిన మహాపకారమును ఆంధ్రులే గాక భారతీయు లెవరునుగూడ మరచజాలరు. మద్రాసు ప్రభుత్వమువారు దేశీయవైద్యకళాశాలను స్థాపించి దానిపట్ల అభిమానము జాపుటకు, గోపాలాచార్యులవారి పరిశ్రమ మూలకారణ మయ్యెను. ఆంధ్రదేశము ఆచార్యులవారి జీవితమును స్మరించి గర్వపడ వచ్చును. ఆచార్యులవారి జన్మస్థానమగు బందరుపురమున ఈసభలు జరుగుటచే, దీనిని యాత్రాస్థలముగ భావించి ఆయుర్వేదాభిమాను లెల్లరును పెదలి నభల విజయమునకు తోడ్పడ గోరెదము. రోగముల మూలకారణము నరసి దానికి చికిత్సగావించుటలో ఆయుర్వేదమును మించిన వైద్యవిధాన మింకొకటి గనుపింపదు. వ్యాధులన్నిటిని వాతపైత్యశ్లేష్మములను తిదోషములలో దేనికిందికయినను దీసికొనివచ్చి,

సాహిత్యవేదము

మహాత్ముని స్వీయచరిత్ర

5 వ భాగము 39 వ ప్రకరణము

ఖద్దరు ఉద్యమ ప్రారంభము

"1908 వ సంవత్సరమునకును నేను చేతిమీద ముద్రాగాని రాట్టముగాని యెప్పుడును చూచుచుండలేదు. భారతదేశమున దారిద్ర్యము చాల ప్రబలమైనది. దీనిని తొలగించుటకు రాట్ట మే ముఖ్యసాధనమని 1908 లో నేను 'హిందూస్థాన్' అను గ్రంథములో వ్రాసితిని. ప్రజలదారిద్ర్యమును తొలగించుటకేది సాధనమగునో అదియే స్వరాజ్యమును బడయుటకు గూడ సాధనమగుననిగూడ నేనాగ్రంథమున వివరించితిని. 1915 లో నేను దక్షిణాఫ్రికానుండి మరల స్థిరముగా భారతదేశమునకు వచ్చితిని. అప్పటికినిగూడ నేను రాట్టమును చూడలేదు. సబ ర్మతీలో సత్యాగ్రహ క్రమము శీఘ్రమైనపుడు అదట కొన్ని చేతిమీదములను పెట్టితిని. కాని వెంటనే మాకు కొన్ని యిబ్బం దులు గోచరించినవి. మాలో చేతిమీదముల చేయువారు (అర్థిజను) ఒక్కరునులేరు. కావున నేరపనిని మాకు నేర్పుట కొకవిషయమని సహాయము మా కవసరమైనది. అందులకు పరిసిస్టరునుండి యొక నేత తనని వానిని పిలిపించితిమి. గాని అతడొక నెలలో నిరసాపూర్వము లనన్చి తిరిగి మాకు తెలుపలేదు. కాని మగనూలుగారిని అంతిమాశ్రమమున నిరాశ చేయవలదు కాదు. అతనికి యంత్రముల పనిలో చాల అసక్తి సహజముగానే కలదు గాన బర్మలలోనే అతడు బట్టలను బాగు గా నేయగలిగెను. అట విమ్మల నతడొకనిని అక్రమములో మరీ పెట్టుకొనికొని గూడ నేర్చెను.

అక్రమములో నున్నవారికి కావలసిన బట్టల నన్నిటిని అక్రమములోనే నేయవలెనను సంకల్పముతో మే మింకొకరిని ప్రారంభించితిమి. అదియేమిట అక్రమములో నున్నవారందరూ గూడ విల్లు బట్టలను కట్టుట మానితే మనదేశములో వసు కబడిన నూలుతో చేతి మగ్గుములపైనే నేయబడిన బట్టలనే కట్టుటకు దీక్షలున్నారు.

అందువలన మేము పెత్తన విషయములపై తెలిసి కొన గలిగితిమి. బట్టలను నేయుటయే వృత్తిగా గలవారిలో మాకు పరిచయ మధికమైనది. వారి కటుంబ జీవనము, సిరిగలు లు, వారు చేయగలిగెదవని, నూలును కొనుటలో వారికి గల యిబ్బందులు, ఇతరులు వారిని మోసపుచ్చుదురేమి మన్నన వానిని మేము తెలిసికొన గలుగుటయే గాక శాశ్వతముగా వారికి అప్పు పెరిగిపోవుదున్న దని గూడ మేము తెలుసుకొంటిమి. మాకు కావలసిన బట్టల నన్నిటిని వెంటనే మేము నేయజాలక పోతిమి. కావున చేతిమగ్గుములపై బట్టలను నేయు వారివద్ద కొనవలసి వచ్చినది. అటు ల విల్లు నూలు లో నేయ బడిన బట్టలు బట్టలపై కుతులవద్దకు నేరపనిచేయడం దుద్దమ గూడ నీడముగా నుండలేదు. మనదేశమునందలి విల్లులలో సన్ననూలు వడుకబడనందున విదేశీనూలుతోనే సన్న బట్టల నన్ని టిని నేరపనిచేయడం దుద్దమ నేయుచుండిరి. ఇప్పటికిని మనదేశ మున విల్లులలో సన్ననూలు చాల తక్కువగానే రేయబడుచున్నది. విక్రీలి సన్ననూలును విల్లులవారు విడుకనే లేరు. చాలా ప్రయత్నము చేసినప్పటికీ స్వదేశీనూలుతో చేతి మగ్గుములమీద బట్టలను నేయుటకు కొందరు నేరపనిచేయుటకు సన్నులైరి. వారు నేసిన బట్టలనన్నిటిని కొనెదమని మేము వా గ్గానము చేసితిమి. ఈ రీతిగా మేము విల్లులనూలుతో నేయబ డిన బట్టలనేకట్టుచు నిలియుననుకూడ ప్రాత్యూహకరమందు లువలన మమ్ములను విల్లులవారు కొరకుండనే మేము విల్లుల వారికి యెట్లెట్లుమెలిమి. అందువలన విల్లులలోగూడ మాకు సంబంధ మేర్పడినది. విల్లుల పరిపాలనాపద్ధతిని వాటికి గల యిబ్బందులనుగూడ మేము తెలిసికొనగలిగితిమి. విల్లులలో ఎదుకబడిన నూలుతో బట్టలను నేయించుటకు విల్లులవా రానిందుచుండిరిని మేము గ్రహించి గలిగితిమి. చేతిమగ్గుములమీద బట్టలను నేయువారికి విల్లులవారు బుద్ధిపూర్వకముగా తోడ్పడుటలేదుగాని తప్పనిసరి యగుటచే తాత్కాలికముగా నటుల చేయుచుండిరి. మాకు కావలసిన నూలునంతను మేమే ఎదుకవలెనని మేము చాల అతురతతో నుంటిమి. అంతవరకును మేము విల్లులపై శాధారణమే యుండక తప్పదు. విల్లులపై శాధారణమే యుండునంతకాలమును దేశ మునకు మే మెట్టినేపను చేయజాలము.

నూలువడుకు విషయమున గూడ మరల మాకు చాలచి క్కులు కలిగినవి. రాట్టములు దొరకలేదు. నూలువడికడు పద్ధతిని నేర్పించువారు గూడ దొరకలేదు. అక్రమములో బట్ట ల నేయుటకు దారపు కండెల (దారపు ఉండెలను పెట్టుకొని గొట్టము-బాదిము) సీరములను నింపుటకు మేము కొన్ని రాట్ట

రు 2195

యస్. ఓ. ఆర్. పోర్టుఆఫ్ ఎంబ్రె
స్లస్ గమ్యస్తానమునకు ఖర్చులు.
అనుకూలమైన నమయములందు
చెల్లించుటకు, తక్కువ ధరలో
వర్పరచిన జి. యమ్. సి. వపద్దది
ననునరింపుడు

ఇండియాలో కెల్లా క్రొవ్వపధరలో పొందదగినట్టియు, ప్రజా
మోదమున ఎక్కువగా బడసిన రివోల్వర్ బ్రాక్కు నిలువ ముఖ్య
మైన అభివృద్ధి గాంచుటకై మేము 4 చక్రముల (చేతులు,
4 స్పీడ్ బ్రాక్కువిమక ౧౧ నూతన 4 స్పీడ్ బ్రాక్కువిమక,
కొద్దు పీటికగానున్న బ్రాక్కుల సగివావులకు పవరగలిగి
యుండును. ఇతికముగా ఏర్పరచిన లాస్పీడ్ గేర్, ఏటవాలుగా
క్రిందిపోవు కొద్దమీద పోవునప్పుడు అత్యధికమైన పుల్లింగు శక్తి
కుడు పనుకూర్చును. పాధ్యుల ద్రైవింగునందు 2,3 లేక 4 స్పీడులు
పరిపావును. ౧ మెకానికల్ ట్రైపును పొందిన 4 చక్రముల గొప్ప
చేతులు స్టాండర్ అమరకమునకు చేసినవి. కేర్ ఫ్రీర్స్ మోదపడు
ఎమర్జెన్సీ బ్రేకునకు, ఫుట్ బ్రేక్ నకు ఎట్టి సంబంధములేదు. వేచ
వేడగా కనులానకొనును.

పనితనమునకు, పరికరములకు జనరల్ మోటార్స్ ఇండియా లిమిటెడ్ వారిచే పూచీయివ్వబడును.

సింగ్స్ అందు కో, లిమిటెడ్ జి. హెచ్. బూలే అందు కో, టి. స్టేన్స్ అందు కో,
మద్రాసు. బెంగుళూరు, చిత్తమగలూరు. కోయంబత్తూరు.

జనరల్ మోటార్స్ వారి ఉత్పత్తి సి. టి. ర్.

ముల నువయోగించుచుండిమిగాని, వానిపైనే నూలునుగూడ
విడుకనవచ్చునను విషయము మాకు తెలియదు. నూలు వడుకగల
ఒక స్త్రీ నొకశాతు కాలిదాను యువరీ కనుగొని ఆమెతో
మాటలాడగా ఆమె నేర్పుట కంగీకరించెను. అసంగతి నరదు
మాకెరిగింతగా, మాలో చాల నూలు కట్టుట గల వాని
నొకనిని ఆమె యొద్దకు పంపితిమిగాని అత
డు గూడ దాని రహస్యమును గ్రహించువలకపోయెను.
ఈ రీతిగా కాలయాచనమగుచున్న కొలదియును శాకు
తోందర అధికమగుచుండెను. అక్రమమునకు వచ్చెనువారి నంద
రకుండ నే నడుగుచునే యుంటిని. అక్రమస్త్రీల నూలువడుకు
మండెడి వారుగాని అడుకుచినవెట్టుముగా అప్పటికే ఆంధరించి
పోయినది. ఏమాలనైన నేస్త్రీయైన నింకను నూలువడుకుమండి
నను ఆమెనంగి స్త్రీలే కంపెట్టవలసియున్నది.
1917 లో బ్రాదిగో విద్యాపథ కధ్యక్షతనహించుటకు
శా విత్తలను భూర్జుడలు సన్నచదకి తోడ్కొనిపోయిరి.
అచటనే ప్రకంపనీయును గంగాతెనుగు ముఖమందారు అను
వారీయొని నేననువదగలిగితిని. ఆమె వికరతువుగాని ఆమెకుగల
యిత్యూర మహిమితియు. ఆమె గొప్పవిద్యావికాదు కాని
లోకజ్ఞానమునందును ధైర్యమునందును యే విద్యావరియును
గూడ శామెకు సాటికావాలదు. ఆమె అప్పటికే కన్నకొని
నూడు త్యక్తించి నిర్భయముగా గిమ్మబాతులతో కలసి మొన
యండి వారికి నే ను చేయుచుండెను. ఆమెకు

జీవశాధారముకలదు. వ్యయముగూడ చాలతక్కువ. ఆమెకి
మంది దారుధ్యముగూడ నుండుటచే నొంటరిగానే అన్నిచోట్ల
కును పోవుచుండును. ఆమె గుర్రపు సవారిగూడ చాలబాగుగా
చేయుగలదు. గోధ్రాసభలో ఆమెతో శా కధికమును పరిచయ
ముకలిగినది. రాట్టమునుగూర్చి మాకుగలిగిన యిబ్బందుల నన్ని
టిని నేనామె కెరిగించితిని. ఆమెయుమున తాను చాలాక్రమ
పనిచేసెనని ఆమె వాగ్దానముచేసెను.
(ఎం. యుండియా, 10-1-29.)

మద్రాసు అందు సదరకమరాటా
రైల్వేకంపెనీలిమిటెడ్
(ఇంగ్లాండులో ఇక్ కార్పొరేటు చేయుచినది)
కావలెను
రైల్వే మైంటెన్సు, స్టేషనులందును
ప్రకటన కార్యన్ వాన్ చేయుటకు ఏజెంట్లు కాలెను.
ధారాళమైన కమిషనరీయబడును. యోగమా:-
డిప్యూటీ ప్రాభికుమేనేజరు, కమర్షియల్,
ఎం. ఎస్. ఎం. రైల్వేకార్యాలయము.

నేడు బాచ్చా సాక్షాగారే ఆఫ్ఫను అమీరు

ఇనయతుల్లాగారికి పెషావరులో బ్రిటిష్ వారి శరణ్యము

వారముదినములలో ముగ్గురు అమీరు లైనారు.

18 మంది సర్దారులు బ్రిటిష్ వారిచే అరెస్టు చేయబడి రంగూనులో నిర్బంధ ప్రవాసమందుంచబడుచున్నారు.

దీర్ఘ జనవరి 18:—విప్లవకారల నాయకుడగు బాచ్చా సాక్షాగారు హబీబుల్లా ఖాను అను పేరుతో ఆఫ్ఫను రాజ్యము నకు అమీరుగా ప్రజాచేతనమును పొందెను. బాచ్చా సాక్షాగారి ఆనుమతి ననుసరించి ఇదివరలో రాజ్యపదవి స్వీకరించిన యొనయతుల్లాగారిని వారి కుటుంబీకులను కాబూలునుండి కాంధహార్ ము మీదుగా పెషావరునకు బ్రిటిష్ వారు వాయు విమానముమీదగొనివచ్చి యనయతుల్లాగారికిని ఆయన కుటుంబమునకును శరణునిచ్చిరి.

రాయలు విమానదళమునకు తెలిసిన క్షణమున విమానములు రెండును నేటియందయము 11-20 గంటలకు కాబూలు లో బయలుదేరి మధ్యాహ్నము 3-40 గంటలకు పెషావరునకు యనయతుల్లాగారిని పక్షులుగా నుగంధితులుగా తీర్చివచ్చిరి. పెషావరులో యారాజకటుంబి నుంతుల రైలుబండి ఎక్కి చామను స్టేషనుకు వెళ్లి అదిటినుండి కాంధహార్ మునకు వెళ్లెదరు.

క్రొత్త అమీరువృత్తాంతము

క్రొత్త అమీరుపదవి నధిష్ఠించిన బాచ్చా సాక్షాగారి చేతికింద 16 వేల కుటలము గలదట. కాబూలు పరగణా యంతయు యితనిది అమీరుగా ఆమోదించెను. తరువాత కాంధహార్ కొల్లి కట్టడియైన ఏర్పాటులు చేయుచు కల్లంబునకును అదివరకును వెళ్లుచున్నాడు.

ఇతనికి గల బాచ్చా సాక్షా అను పేరొప్పునకు మారుపేరును బట్టి యితడు స్వల్ప మోయవాని కుమారుడని తెలియుచున్నది. ఇత డిప్యూటీ హబీబుల్లా ఖాను అను పేరుతో స్వల్ప మోయించుచున్నాడు. కెనల్ హబీబుల్లా ఖానును విడిచిదియున్న మహమ్మద్ తాజ్ తారకపదవికి రాజుకాడ నచ్చిరి: నుభావముతో యీ పేరునూంచి అధికారమును స్వీకరించియున్నాడు.

ఈ క్రొత్త అమీరుగారి వద్దకు పి.కా.వి.లెగ వారు తమ ప్రతినిధులను కాబూలుకు పంపిరి. సర్దార్ అలీ అహమ్మద్ గజ్జాగారు కూడ క్రొత్త అమీరుగారిని సందర్శించుటకై కాబూలు వెళ్లుచున్నారు.

అమానుల్లాగారు కాంధహార్ ములో తమ యధికార ప్రాంతమును పై కెత్తవలదనియు ధ్వజము దింపవలసినదనియు కాంధహార్ పు గవర్నరును కోరిరి. తాను ఆఫ్ఫనురాజుకాదు. నుక తన వత్తాకము నెత్తరాడదని చెప్పిరి. ఇనయతుల్లా ఖాను గారు శురక్షితులుగా కాబూలునుండి పక్షులుగా వెళ్లి కల్లంబుకు క్రొత్త అమీరుగారు హబీబుల్లా ఖానుగారు అనుజ్ఞ పొందిరి.

ఇనయతుల్లాగారి తేమవార్తలు

పెషావరు, జనవరి 18:—ఇనయతుల్లాగారు ఇదివరలో ముగ్గురు సర్దారులనుండి సర్దారు అబ్దుల్ అజీజ్ గాడును, ఆయన సర్వదర్శియగు అబ్దుల్ హక్ గాడును, ఇనయతుల్లాగారి మామ రగు సర్దారు మహమ్మదు బేగ్ లెట్టిగారి కుమారులగు అబ్దుల్ హబీబుల్లాగారును అబ్దుల్ హక్ గాడును ఏ రందరి లక్క దారాపురులను, కాబూలునుండి పెషావరుకు వాయు విమానముమీద సాయంత్రం 4 గంటలకు వచ్చిరి. వీరికుటుంబమును స్వల్ప మోయించుచున్నది. వీరు వాయువిమానము దిగగానే నేకమంది ప్రజలు చూచుటకువచ్చిరి. గొప్ప గవర్న మెంటు ధికారులు మాత్రమే వీరిని సందర్శించుటకై జైలునుండి పంపిరి. సందర్శన దీప్య హోటలులో బసచేసియున్నారు. ఈ హోటలు చట్టుపై పోలిసువారు సోదరులు పహరా యుచ్చు న్నారు.

కాబూలులోనున్న విదేశ రాజ్యాంగ ప్రతినిధులకును సందర్శన తమ తమ దేశములకు మరలివెళ్లిరి. కాని, బ్రిటిష్ ప్రతినిధులు, రషియను వర్గము, పర్షియను ముస్లిము మాత్రము కాబూలులోనే యున్నారు.

అమానుల్లాగారి వార్తలు

అమానుల్లాగారు కాంధహార్ లోనున్నారు. వీరి లో గురు మహమ్మదు నల్లిఖానుగారుకూడా కాంధహార్ లో న్నారు.

బాచ్చా సాక్షాగారి కలహకారణము

బాచ్చా సాక్షాగారు కాబూలు నగరమున శరణు న్ని ఇనయతుల్లాగారిని తమ రాజ్యాధికారమును ఒప్పగించినదిగా కోరెను. బాచ్చా సాక్షాగారికి కాబూలునగర జలతో నెట్టికలహమున లేదటగాని, రాజకుటుంబముయొడలనే విడిచివేయునన్న మనయు చెప్పెదట.

ఇనయతుల్లాగారికి రాజ్యపదవిని

అమానుల్లాగారు ఒప్పగించిన కథ

అమానుల్లాగారు తమ రాజ్యపదవిని గత 14వ తేదీ మధ్యాహ్నమున తమ అన్నయగు ఇనయతుల్లాగారికి ఒప్పగించే వరకును ఎవరికిని తెలియదు. అతడును వరకును రాచకార్యము లన్నియు యథావిధిగానే జరుగుచుండెను. రాజ్యపదవిని అమానుల్లాగారు పరిత్యజించుట కొక 4 గంటల పూర్వము అన్న గారగు ఇనయతుల్లాగారిని అమానుల్లాగారు తమ ఏకాంతమందిరములోనికి పిలిపించి రెండు గంటల పు ఇద్దరును రహస్యముగా మాట్లాడుకొనిరి. అంతట ఇద్దరును మసీదునకు వెళ్లి సమాజాచేసి వచ్చినతోడనే అమానుల్లాగారు తమ రాజ్యాధికారమును కిరీటమును ఇనయతుల్లాగారికి ఒప్పగించిరి. వెంటనే అమానుల్లాగారు కాంధహార్ మునకు వెళ్లిపోయిరి. అంతకు పూర్వమునుకను నిరంతర హవారాలో రాజమందిరములో బంధించబడియుండిన యనయతుల్లాగారికి యంత ఆకస్మికముగా రాజ్యమొప్పగించబడునని ఎవరును యూహించ లేదు.

బాచ్చా సాక్షాగారు కాబూలుకు ఒక మైలు దూరము లోనున్న షేర్షూరుగూడ ఆగ్రమించుకొని ఆ చటను న్ని నందునందు సామాను స్వాధీనముచేసికొని, కాబూలు వశపరచుకొనిరి.

బాచ్చా సాక్షాగారికి నహచరుడై నయ్యదు మహమ్మదుగారుకూడ కుటలములను నడిపించిరి.

హిందూ దేశములోని అప్ఫను సర్దారు అరెస్టు చేయబడిరి.

అలహాబాదులో బ్రిటిష్ వారి కఠినతై చిరకాలము నుండి యుంచబడినట్టియు అమానుల్లాగారి రాజవంశమునకు పరికల్మషమునకు చెందినట్టియు రెండవ ఆఫ్ఫను యుద్ధము లో బండిగా హిందూ దేశమునకు బ్రిటిష్ వారిచే గొనిరాబడినట్టియు నగు ఆయుబుఖానుగారి అరగుడు పుమాదులలో పెద్దయగు ఒమరుఖానుగారు బ్రిటిష్ వారి యొకరక ఆలహాబాదునుండి పారిపోయిరి. బహుశః బాచ్చా సాక్షాగారికి సహాయకమై ఆఫ్ఫనుస్థానము వెళ్లియుండిరిని యూహించబడుచున్నది.

పారిపోయినట్టి సర్దారు ఒమరుఖాను గారియొక్క మిగిలిన అయిదుగురు సోదరులలో ఒకరగు మర్వాదుఖానుగారు బ్రిటిష్ వారిచే యిటీవల అరెస్టు చేయబడి అలహాబాదులోనే యూహాపీయస్ లాక్ వోలో (ఐంఖానులో) నుంచబడిరి.

మిగిలిన నలుగురు సోదరులను (యూ డిగున కేర్లొన బడినవారు) కూడా అలహాబాదులో అరెస్టు చేయబడి కలకత్తాకు గొనిరాబడిరి. (1) సర్దారు సుల్తాను అహమ్మదుఖానుగారు, (2) సర్దారు నూరు మహమ్మదు ఖాను గారు, (3) అబ్దుల్ రషీదు ఖాను గారు (4) షేర్ అహమ్మదు ఖానుగారు.

ఈ నలుగురును అలహాబాదునుండి అరెస్టు చేసి గొనిరాబడిరి. అహాబాదునుండి (1) సర్దారు అబ్దుఖానుగారు ఎంఫేడి గారు కూడా అరెస్టు చేయబడి కలకత్తాకు గొనిరాబడిరి.

అలహాబాదునుండి పారిపోయిన సర్దారు ఒమరుఖాను గారి అన్నకుమారుడే ఈ అబ్దుల్ ఖానుగారు ఎంఫేడిగాడు.

పై జెప్పిన అయిదుగురు సర్దారులుగాక బాగ్లి యందు ముగ్గురు సర్దారులు అరెస్టు చేయబడిరి 1. పర్ దార్ మహమ్మదు అహమ్మదు అహ్మదు ఖానుగారు ఈ ముగ్గురు సర్దారులుగూడ అరెస్టు చేయబడి కలకత్తాకు గొనిరాబడిరి. పై జెప్పిన 5 గురు సర్దారులను యూనుగర్గురు సర్దారులను కలిసి మొత్తం 8 మంది సర్దారులను కెల్లెంగాయను స్తీమకమీద కలకత్తానుండి రంగూనుకు నిర్బంధ ప్రవాసమునకై వంపబడుచున్నారు.

ఈ 8 మందిగారి భేరాదూహలో 9 మంది సర్దారులు క్రొత్తగా అరెస్టు చేయబడిరి. రెండవ ఆఫ్ఫను యుద్ధములో బ్రిటిష్ వారిచే బడిగా యూదేశమునకు గొనిరాబడిన యాక్షు ఖానుగారి కుమారులను వారి బంధువులు పై యున్నారు.

(1) మహమ్మద్ యూసేఫ్ ఖానుగారు, (2) అబ్దుల్ అలీ ఖానుగారు, (3) అబ్దుల్ హింఖానుగారు, (4) మహమ్మద్ మోసాను ఖాను గారు, 5. అజీం ఖాను

గారు, 6. సుల్తాను అహమ్మదు ఖాను గారు, 7. అబ్దుల్ అసీఫ్ ఖానుగారు, 8. మహమ్మదు ఉమరుఖాను గారు, 9. మోసేఖానుగారు. వీరిలో మొదటి 5 గురును యూఖానుగారికుమారులు. మిగిలినవారు వారి బంధువులు. ఈ 9 మంది సర్దారులుగూడ బ్రిటిష్ వారిచే అరెస్టు చేయబడి కలకత్తాకు గొనిరాబడిరి. ఈ 9 మందిగూడా పై జెప్పిన 8 మంది సర్దారులతో సహా కెల్లెంగా స్తీమకమీద నేడు రంగూనుకు నిర్బంధ ప్రవాసమునకై వంపబడుచున్నారు. మొత్తము 17 మంది సర్దారులు నేడు రంగూనుకు వంపి చేయబడుచున్నారు.

ఈ 17 మందిగారి, కలకత్తాలోనున్న సర్దారు అబ్దుల్ అజీజ్ ఖానుగారు కూడ అరెస్టు చేయబడిరి. వీరు అజీజ్ వారము గాడు బయలుదేరు స్తీమకమీద వంపి చేయబడుదురు. మొత్తముమీద రంగూనులో నిర్బంధ ప్రవాసముందు 18 మంది సర్దారు లిక్కుడు ఉంచబడుచున్నారు.

అలహాబాదులో యూహాపీయస్ లాక్ వోలో నుంచబడిన మర్వాదుఖానుగారిలో సహా మొత్తము 19 మంది సర్దారులు బ్రిటిష్ వారిచే అరెస్టు చేయబడియున్నారు.

కాని వీరందరును ఎందువల్ల అరెస్టు చేయబడిరి? వీరికి తెలియజేయుకుండనే బ్రిటిష్ వారు అరెస్టు చేసేరని యీసర్దారు లందరును కలకత్తా స్టేట్సు మను పత్రికా ప్రతినిధితో చెప్పిరి.

పత్రికాభిప్రాయములు

కలకత్తా, జనవరి 18:—డెయిలీ హెరాల్డు పత్రిక యీ దిగువదిగా వాయుమన్నట్లు ఫార్వర్డు పత్రికతో ప్రకటించబడెను:—అమానుల్లాగారి రాజ్యపరిత్యాగమునకు అంతర్జాతీయ వ్యవహారములయందు దెట్టి మార్పులు కలుగునో వెంటనే జెప్పవలయు. కాని, అసియా ఖండములో బ్రిటిష్ వారి అధికత్వము మాత్రము హెచ్చును. అమానుల్లాగారు సోవియట్ రష్యన్ ప్రభుత్వము నెడల అననుకూలభావమును కలిగియున్నాడని మాత్రము ఆసియా ఖండవాసు లందరను భావించుచున్నారు. కాని ఒక్క విషయము మాత్రము నిశ్చయము. ఏ కారణముచేతగాని, ఏసందర్భములోగాని ఆఫ్ఫను వ్యవహారములలో బ్రిటిష్ వారు జోక్యము కలుగజేసికొనరాదు. 1888 సం॥ రము 1888 సం॥ రము, 1880 సం॥ రము, 1919 సం॥ రముల ఆఫ్ఫను యుద్ధముల కథలను తిరిగి ప్రదర్శించుట తగదు. (ఆ. పే.)

పడమరనుగూడ తిరుగువాటు

ఉద్యోగులందరు మాత్రమే గావించబడిరి

పెషావరు, జనవరి 19:—ఇనయతుల్లాగారు తాగి గార్ల కుటుంబములోని మిగిలినవారగూడ నేడు రాయలువిమానములపై పెషావరునకు రప్పించబడుదురు. అఫ్గను వర్మిముదేశము నందుగూడ తిరుగువాటు ప్రారంభమయ్యెను.

సురపియాజాతిజ్ఞు, రచ్చటనున్న అఫ్గను ఉద్యోగులందరిని, గవర్నరుతత్వ తీర్మానవారిని సాక్ష్యగావించిరి.

(ఆ. పే.)

వీలూరు, హిందూ యువజన సంఘము

మరి రా. రా. శ్రీ మోతే గంగరాజు జమీందారు గారు (ధర్మకర్త సభాధ్యక్షులు) ధర్మమున కట్టించియున్న హిందూయువజన సంఘసభను పూర్తి అయినది.

ఈ గ్రంథాలయ భవనమునందు ఎలక్ట్రిసిటీ, కర్పణ బల్బులు, పుస్తకములు వగయిరాలు నిమిత్తము చాలసొమ్ము కావలసియున్నది. శత్రుసూసారము వారివారి పేర్లను ధర్మమున యోగ్యులయ్యెను. ధర్మములకు రక్షియింపబడును.

కాశ్యపనిధి ధర్మములకు రక్షియింపబడును. కట్టాను కూడ నిచ్చెదరు. కాశ్యపచండా తరగతులు మున్నగు విషయములు సభను వద్ద తెలుపకొన గోరెదను. గృహప్రవేశం మున్నగు విషయములు ముందు తెలిపెదను.

మద్దుల వెంకట చినరాజు,

(ధర్మకర్త సభాగృహకార్యదర్శి)

శ్రీభగవద్గీత

శ్రీ బెల్లంకొండ రామరాయకృత భాష్యార్థ ప్రకాశ వ్యాఖ్యానిత కాంధరాజ్యము గలది.

(సంపూర్ణము)

అత్యుత్కృష్టమయిన గ్రంథము.

ప్రథమవట్టుము (1-6 అధ్యాయములు) రు 2-0-0

ద్వితీయవట్టుము (7-12 అధ్యాయములు) రు 2-0-0

తృతీయవట్టుము అచ్చుగుచ్చున్నది.

ఆంధ్రగ్రంథమాల,

7, తంబుకెట్టిపాటి, మద్రాసు

మదరాసువార్తలు

మద్రాసునందు కలరా:—మద్రాసు కార్పొరేషను ఆరోగ్యాధికారిగా రిట్లు ప్రకటించుచున్నాడు. “మద్రాసునగరమున కలరావాద్యము అంటువ్యాధిగ కలుదు.”

ఆవడి ఆరోగ్యశ్రమము:—ఈ యశ్రమమునకు మద్రాసు తాలూకా జోద్దవారు రూ. 500 లు ఉచిత ఆయుర్వేదవైద్యశాలకును రూ. 250 లు ఆరోగ్యశ్రమ ఖర్చులకును విరాళము నిచ్చిరి.

సవరణ:—సంతాననిరోధము కూడదని 18 తేదీన జరుగుచున్న సాంబశిరావు (బి. ఏ.) గారు వ్రాసిన వ్యాసములో 9 తేదీ తరువాయి యని అచ్చు పొరబాటుబడినది. అయ్యది 11-వ తేదీ తరువాయి యని చదువుకొనవలెను.

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము:—ఈ విశ్వవిద్యాలయము యొక్క వైద్యశాలమున కధ్యక్షులుగ మేజర్ ఎఫ్. జె. ఆండర్సన్ ఎం. సి. ఎఫ్. ఆర్. సి. ఎస్. గారు ఎన్నుకొనబడిరి. ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ విజ్ఞప్తిగారు ప్రకటించుచున్నారు.

కీ॥ శే॥ పండిత డి. గోపాలాచార్యులుగారు:—వీరి ఎనిమిదవ వార్షికోత్సవము ఈనెల 22 తేదీన సాయంత్రము 5.30 గంటలకు మదిలిపట్టు ముందు పురమండలమున శ్రీయుత దేశోదారక కాశీవాధుని నాగేశ్వరరావు పంతులుగారి యధ్యక్షులక్రింద జరుపబడును.

హిందుస్తాని విద్యార్థ్యమండలి:—అను నొక సంఘమున మద్రాసులో నివసించుచున్న ఉత్తరహిందుస్తాన ప్రజలు 75 రు పిళ్లయార్ కోయిలకిది తిరువల్లిక్కోవేట మద్రాసులో ఒక పథము నెలకొల్పి హిందీభాషను మాట్లాడువారి నిల్వలకు ఉచితముగా నాభాషను నెలకొల్పటకు ఒకపాఠశాలను నెలకొల్పటకు నిశ్చయించిరి.

వ్యవసాయ సహకారసంఘములు:—నిన్న మధ్యాహ్నము నెక్రలేరియములో గో॥ నేతురత్నమయ్యగారు, ఆర్. డి. అన్నెడే, మాడే, టి. ఎ. రామలింగంబెట్టియారు గార్లు సమావేశమై వ్యవసాయమునకు సలహా నిత్యములకొరకు సహకారసంఘములను ఏర్పరచుటకొక డిమాండ్ను పట్టించిరి. తరువాత పంపనలసని తీర్మానించినట్లు తెలియుచున్నది.

శ్రీ సరస్వతీ భండారము కాలెండరు:—తెనుకూరు నగరమున ఆజెన్సీలోనుండి అంగకర్నాటక గ్రంథములు మున్నగువానిని విక్రయించుచున్న యాభండారాధికారి శ్రీయుత హెచ్. గోవిందరావుగారు పంపిన కాలెండరు నందుకొంటిమి. దీనియందు సరస్వతి దేవి విగ్రహము కలదు. అంగభాషలో ముద్రింపబడెను.

మద్రాసు లిటరరీ అకడమి వార్షికోత్సవము:—ఈనెల 20 తేదీన సాయంత్రము 4 గంటలకు బి. బి. తణకానలచెట్టిగారి యధ్యక్షతక్రింద చాలోలో కుమరకృష్ణ మొదలి పీఠిలో నెం 5 రు నందు మద్రాసు లిటరరీ అకడమి వార్షికోత్సవము జరుగును. ప్రా.సి. శుభ్రహృద్య అయ్యగారు “హిందూదేశము, ప్రజాసామాన్యముయొక్కవిద్య” అను విషయమును గూర్చి యుత్సవసించెదరు.

బుజాజ్ గారికి సన్మానవ్రతము:—ఈ నెల 21 తేదీన సాయంత్రము 5-80 గంటలకు పిట్టి ఇండియాలో హిందీభాషను గురించి ప్రచారము చేయుటకు పూనుకొనిన శ్రీయుత నేతు జమ్నాలాల్ బుజాజ్ గారికిని, కాలు రాశేంద్రప్రసాద్ గారికిని డ. భా. హిందీప్రచారసభ, మద్రాసు యువజనసమితి మద్రాసు మహిళాసభ మద్రాసు మండల కాంగ్రెసు సంఘము మున్నగువారి యాదరణమున మద్రాసు పౌరులతత్వమున తిరువల్లిక్కోవే హిందూ ప్రామాణ్యమునందు స్వాగత మొసంగబడును. ఈనాడుకు తిరువునకు హిందీ యుద్ధమునుగూర్చి యుత్సవసించెదరు. ఏ సంధిలేనను వీరికి సన్మానవ్రతముల నొసంగడలంచుచో హిందీప్రచారసభ నె 198 ప్రాజెక్టు తిరువల్లిక్కోవే ముందుగా తెలియజేయవలెను. బుజాజ్, రాశేంద్రప్రసాద్ గార్లు యీ నెల 25 తేదీనకు మద్రాసులో నుందురు అని డిలీట్యా. సి. ఇగ్నోషియన్ గారు వ్రాయుచున్నారు.

సిటీ ప్రాగ్రెసివ్ ఫండు లిమిటెడ్

19, వల్లభ అగ్రహారం, తిరువల్లిక్కోవేట, తిరువల్లిక్కోవేట, మద్రాసు.

ఆధరణముల మీదను, అస్తుల మీదను, అప్పు లివ్వబడును. ఫిక్స్డ్ డిపోజిట్లు అంగీకరించ బడును, ఒక సంవత్సరము డిపోజిట్లకు నూటికి రు 7½ చొ॥ వడ్డీ యియ్యబడును, చాలకాలము డిపోజిట్లకు ప్రత్యేక వడ్డీ రేటు మాసమున కొకసారి వడ్డీ యియ్యబడును. కూరి వ్రాంచి ప్రవేశమున కింకను గడుపున్నది.

54

(By order) కె. వి. అయ్యర్, క్లెరిక్.

ఎల్లెనుబి కాలెండరు:—కలకత్తాలో కవులిలింగ్ న్యూస్ పేపర్ ఎల్లెను. ఇందు హాస్యవిశేషములు కలెనెసికి భారతదేశమున యేజెంట్లుగానున్నాడు. వీరు కలుకత్తానులైన డబ్బాపాలకుల క్రియించెదరు. ఈ కాలెండరు లండనునగరమున ముద్రింపబడెను. దీనిపై పాశ్చాత్యపాలకుల పటముగలదు. కాలెండరు చక్కగా ముద్రింపబడెను. ఇది ఎల్లెనుబిసర్వీస్ కు కాలెండరులో ఆరవది.

దక్షిణ ఇండియా ప్రెస్ససంఘాధ్ర గ్రంథాలయము
ఈ గ్రంథాలయము తరపున జనవరి నెల 20 తేదీ ఆదివారము సాయంత్రము 4 గంటల వ్యవధిసముఖ సాహిత్యసభను నడుపుచున్నది. తాళాధిని యొక్క కేంకటస్వామి శుప్త ఎఫ్. ఏ. ఆర్. యొక్క గారు స్వనిరవితమైన తిరుమంగయ్యార్ వైద్యమను శ్రీపరకాలవిలాసము కాలక్షేపముగా ఉత్సవ సేతురు. (కార్యద్రవ్యము.)

పాండురంగ భగవల్తీకథా ప్రసంగనభ:
మదరాసు హిందూ థియేటర్ కంపెనీలో హిందూ థియేటర్ కంపెనీ 1920-వ సం॥ జనవరి నెల 20-వ తేదీ ఆదివారం సాయంత్రం 4 గంటల శ్రీమత్ ఉ. శే. విద్యాన శ్రీ రంగం శతగోపాచార్య స్వామి వారివలన శ్రీవేంకటేశ్వరస్వామి అను కాలక్షేపము జరిపించబడును. 20-1-29-లో శ్రీ రామాయణము నీరీసులో ఏడవదైన “కై కేయి రామ సంవాదము” అను కాలక్షేపమును జరుపుచుట తెలిపినను కొన్ని అసౌకర్యముల వలన నిలిపివేయబడెను.

తిరువల్లిక్కోవే హిందీక్లాసు:—ప్రారంభకుమ హిందీక్లాసు ఇతివరకు ప్రకటించబడినట్లు యీనెల 15 తేదీ నుండిగాక యీనెల 24 తేదీనుండి తిరువల్లిక్కోవేలో పెద్దపిఠి నె 198 రు లో ఉదయము 7-80 మొదలు 8-80 గంటలవరకు ప్రారంభించబడును. క్లాసులు ప్రతిమంగళ, బుధ్వి, శనివారము లందును జరుపబడును. ఇతివరక కేసులు దరఖాస్తుల నంపుకొనిరి. ఇంకను దరఖాస్తులు పంపవచ్చును. క్రా మాత్యకారాధాని గారు ఉపాధ్యాయులుగానుండురు అని డిలీట్యా. సి. ఇగ్నోషి యన్ గారు వ్రాసిరి.

మద్రాసునందు మరణాచి:—మద్రాసు కార్పొరేషను ఆరోగ్యాధికారిగారి క్రిందిభవమున వ్రాయుచున్నాడు—మద్రాసునందు గత రెండువారములలోను మరణాచివాద్య మధికమైనది. కావున పౌరులెల్లరును మరల బీకాలు వేయించుకొని యీ వాద్యమువ్యాపించకుండ పాటకపరచవలసినదని కోరుచున్నాము. పాకకాలు కళాకాలు మున్నగు సంస్థల అధికారులు తమ సంస్థలలో విద్యార్థులకు బీకాలువేయుటకు ఒకసారిను తేదీలకు మాకు డిలీట్యా. సి. మేము తగిన యెర్పాట్లుచేయుచుము.

రాకపోకలు:—జి॥ బి॥ మోచల్ల రామచంద్రరావు గారు నేడుదయము మద్రాసుకు వచ్చిరి. మూడు దినములకర కిచ్చటనే యుండురు.

అల్లాడికృష్ణస్వామయ్యగారు నేడుదయము మద్రాసు కిరి వచ్చిరి.

కెప్టెను కె. ఆర్. కాంబెల్ గారు గతరాత్రి మద్రాసు విడిచి మంగళూరునకు, గా॥ ఎం. కృష్ణమూర్తిగారు ఈరోడ్డునకు, ఏ. డబ్ల్యు. పార్సప్పగారు గుంటకల్లునకు వింజన్ గారు భరత్పురమునకు బోయిరి.

వైటుఫీల్డు ఇ. కేప్ గారు అమెరికా సంయుక్తరాష్ట్రములనుండి బయలుదేరి ప్రపంచయాత్ర గావించుచు నేడు మద్రాసులో దిరిరి.

ఆంధ్రవిద్యార్థిసభాస్థాయిసంఘము
21 వ తేదీ సాయంత్రము సాయంత్రము 5 గంటలకు ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయమునందు సమావేశమగును. మొదటి పట్టులో జరుగబోవు సమావేశమునకు స.బంధించిన విషయము లన్నియును వర్ణింపబడును. (కీ. (పె.)

యూనానివైద్యుని అజాగ్రత్త
నేడుదయమున ఒక యూనాని వైద్యుడు దనయావధములో నొక విషపదార్థమును అజాగ్రత్తవలన నెక్రలేరియములో గలిపి నేవించి కొంతకాలములో నే మరణించెను.

తెనాలి డి॥ ము॥ కోర్టులో
O. S. 613/1928.

వాదులు:—అవుకుల వెంకటరమణయ్య పగయిరాలు

యెడిరి

ప్రతివాదులు:—కేమూరు అబ్దుల్లావరపు బుల్లెయ్య

అనె చాదరమ్మ పగయిరాలు

కేమూరు గ్రామములో ఖండ్రిగ అనే పేరుగల భూమి తాలూకు పదమ ఖండ్రిగలో భాగములగు యాక్రింద పేర్కొనబడినవారు 58 88 యాలై ముగ్గిరికి ఉమ్మడిపాక్షకులు భుక్తులు గల 41 నెం 1425 రు భూమిలోనుంచి అడ్డుతుగా వాదులభూములకు పాదదల ఆయ్యెంట్ల కాల్యలోనుంచి వాదులకు నడ్డుకులుగులాగున వాదుల పాక్షకుల భిన్నముగా యెన్నడున్ను లేని బోదె కాలవనుదీసి ప్రతివాదులు వారి స్వంతభూములకు నీరు పెట్టుకున్నందున అట్లు పెట్టుకొనుటకు అడ్డునెట్లు యింజక్షను వగైరానివి త్ర పదిరు 58 88 తరపున వాదనమురాలు ప్రతివాదులైన వెంబరున తెనాలి డిల్లీక్రు మునపలుకొట్టటా రిఫ్రెసెంటేటివు దావా దాఖలుచేసినారు. కాలక్షేప అడ్డు దావాకు యీ కిందివారిలో యెవరె నను ఆక్షేపణలన్నయెడల పదమ కోర్టువారికి వెంటనే తెలుపుకొనెను.

1. చివుకుల వెంకటరమణయ్య, 2. చివుకుల వెంకట సుబ్బయ్య, 3. చివుకుల పురుషోత్తం, 4. చివుకుల శ్రీరాములు, 5. చివుకుల సత్యనారాయణ, 6. చివుకుల లక్ష్మీనారాయణ, 7. చివుకుల గోపాలకృష్ణయ్య, 8. చివుకుల వెంకటనరసయ్య, 9. కురుగంటి వెంకటరమణయ్య, 10. కురుగంటి శీతారామశాస్త్రి, 11. కురుగంటి కుమారస్వామిశాస్త్రి, 12. కురుగంటి అప్పయ్యశాస్త్రి, 13. కురుగంటి లక్ష్మీదేవమ్మ, 14. కురుగంటి సత్యనారాయణ మూర్తి, 15. కురుగంటి పెదసత్యనారాయణ, 16. కురుగంటి వెంకాయమ్మ, 17. కురుగంటి సుబ్రహ్మణ్యం, 18. కురుగంటి నరసింహయ్య, 19. కురుగంటి పున్నయ్య, 20. కురుగంటి వెంకటరమణయ్య, 21. కురుగంటి జాలమ్మ, 22. కురుగంటి వెంకట్రామశాస్త్రి, 23. కురుగంటి శ్రీరామశాస్త్రి, 24. కురుగంటి సరసింహాదాసులు, 25. కురుగంటి వెంకటరమణశాస్త్రి, 26. కురుగంటి సుబ్రహ్మణ్యం, 27. కురుగంటి సూర్యనారాయణ, 28. కురుగంటి కృష్ణస్వామి, 29. కురుగంటి కాళుశాస్త్రి, 30. దారా నరసింహయ్య, 31. దారా నాగేశ్వరశాస్త్రి, 32. దారా వెంకటేశ్వర్లు, 33. దారా సుబ్రహ్మణ్యం, 34. దారా శీతారామయ్య, 35. దారా వెంకటయ్యయ్య, 36. దారా సోమయాజులు, 37. దారా అప్పయ్యశాస్త్రి, 38. దారా వెంకట్రామయ్య, 39. దారా నాగేశ్వరయ్య, 40. వెంపరాల లక్ష్మీనారాయణ, 41. వెంపరాల శివరామయ్య, 42. వెంపరాల వెంకటలక్ష్మయ్య, 43. కామూరు పురుషోత్తం, 44. మొదలి వెంకటేశ్వర్లు, 45. మొదలి రాఘవశాస్త్రి, 46. మొదలి విశ్వవతి, 47. మొదలి సుబ్బరామయ్య, 48. చివుకుల రమణయ్య, 49. చివుకుల మల్లెకార్జునశాస్త్రి, 50. చివుకుల లక్ష్మీనరసింహయ్య, 51. దారా అన్నపూర్ణమ్మ, 52. కురుగంటి శివరామయ్య, 53. కురుగంటి శీతారామయ్య.

తెనాలి, కె. నీతారామయ్య, 14-1-29. వాదితరపున వకీల్.

విరావురం యెట్టేటు

తాలూకాబోర్డు

యెమ్మి కలను గూర్చిన అబద్ధపు వ్రాతలు

ది 18-12-1928, 25-12-28 తేదీలను కాంగ్రెసు వారి కళా విరావురం యెట్టేటు తాలూకాబోర్డు అనుకూల క్రింది వ్యాపకమున అబద్ధపు వ్రాతలను నివారణమున తేలియని పాతముల కొంతవరకు మధ్యపడవచ్చును. అవ్యాకలతో యెమ్మి చిత్రికల్పనలు కలవో, యెమ్మి సిల్వేరుకు నిండామామణములు కలవో, ఈక్రింది యంతర్యముల పాతకత గ్రహింతురుగాక.

ఎట్టేటు వ్యాపకములలో యంత అవ్యాకలను అనుటకు ఆధారము లేదు. కలవా? అందుకు తార్కాణమైన యంతము లేదు. ఎట్టేటు కలవా? ఏదియో అసంభవమై మనస్సునందుచుకొని కల్పనలకు పూనుకొన్నంతమాత్రమున, నిజమని యెవరు మోసపోయెదరు.

ఇక దివానుగారైన శ్రీ కొకా వెంకట సుబ్బారావు వాయడుగారిని గూర్చి వ్రాసిన అబద్ధ వ్రాతలను పరిశీలించు. స్వార్థపారం వ్యాసులయినారట! ఇది కల్ల, యస్, ఎ. వరకు చరిత్రకారు, రైల్వేటిక్కెట్టుకలెక్టరు అని పదరు వోటరు లతో కలగజేసుకొంటారు. రైల్వేటిక్కెట్టు మెంటులో అడిట్టు బాండ్ లో క్లాక్ గా నుండినవారు సర్వము. ఒక్కసారిగా దివానుగా ప్రతిపాదించబడలేదు. అసిస్టెంటు దివానుపదవిలో సంవత్సరములు పనిచేసిన తరువాతనే దివానుపదవికి వచ్చిరి. యూ. రామారావు, కప్ప శివారామయ్యగార్లు దివానుపదవి తోటాగా కొంతకాలము పనిచేసిన దివాను పనిచేసినవారే. ఒక్కసారిగా ప్రతిపాదించబడలేదు. అసిస్టెంటు దివానుగారికి రాజపూర్వకం తాజానామగా చాలకాలము పనిచేసి చాలవరకు విముక్తి పడసినవారే. ఈ "వోటరు" బలభక్తివ్రాసిన ప్రకారము ఆయన వెలమ, రు ర్వి గుమాస్తాలో ప్రవేశించలేదు. రు: 5/4 జీతముతో అక్కటెంట్ మెంటుగా ప్రవేశించివారు. ఎందుకు 85-0-0 లో ప్రవేశించినవారు యిప్పుడు రైల్వేటిక్కెట్టుకలెక్టరు పదవికి రాలేదు? ఎందుకు మెట్రిక్యులేషను పాస్ అయినవారు మనజిల్లాలోనే తహసీల్దార్ గాను మేజిస్ట్రేట్ గాను ఉండలేదు? మానలేఖరికి పరి విషయమై యంత అసూయయ్యే సంఘసంస్కర్తలని యెవరింపా? లేక గొప్పపదవికి వచ్చివారని అనుచుంటా!

శ్రీ శేషయ్యయిన మొక్కపాటి సుబ్బారాయణుడు గారు దివానుగా నుండిన రి సంవత్సరములు కూడ, చాలకాలము వారి మనస్సు గొల్లపోయి వాగాలోనే లగ్నమై యుండెను. అయిన బుద్ధిశీలములు వరిపాలనా నైపుణ్యము, సామర్థ్యము ను పూర్తిగా తోకమునకు కట్టి చేయుటకు లగిన యంతాళములకు భగవంతుడు ప్రసాదించక, వీన్నవయసులోనే వారిని పరలోకమునకు తీసికొని పోయెను.

సుబ్బారావు వాయడుగారి యెద్దకు యెవరైనా రైతులు జనిమిద కల్ల తే వాళ్ల అక్కిలు ఏమిటో వచ్చిన పనియేమిటో వివరం కనడంయేమిలేదట. పాతము మనవోటరు, యీ బ్లా నము యంత అకస్మాత్తుగా యెంతకలిగినో? వాయడుగారు యిప్పటికి 10 సంవత్సరములనుండి దివానుగానున్నారే అన పాలన పోవుట గూర్చి యీవది సంవత్సరములనుండియు ఎందుకు తెలియలేదు? అట్టివాళ్లు వై చిరాకుపడడంకాని, వారిలో మీకు మాకు సంబంధము లేదని కనడంకాని గంటివేయటరాని యెప్పుడును యెవరికెల్లకు వినియోగంలేదు. అయినకు చెప్పిలే వివర పోవు దోషములేదు. అట్టి వాళ్లు ఉదయమున వెల్లినను, సాయం కాలము కచేరి మర్తబుచేయు నప్పుడు వెల్లినను, సమయాసమయములు విచారించక కష్టముఖములను విచారించి కార్యసభావులని, దివానుగారి నవచ్చును. రంజులు సేరులేదనిన, జబ్బుగానున్నప్పటికి పాంశవరం వెల్లి మొన్న మొన్న వారు గోలమాన్చినదెవరికి? "ఎర్రవయ్యవాలను" గూర్చి గవర్న మెంటు వారికి నప్పచెప్పి కొంతను పొందినదెవరికి? మొన్నటి వరదలపల్ల పంటలు నష్టమైనవారి కప్పుల విషయమై వెంటనే అల్లరి పెట్టవద్దని తాజావారులకు రహస్యముగా ఉత్తరువుల నొసగిన దెవరికి? ఏలేటి వంతులలో రంజులకు నీటి పప్పులు బాధలేకుండ సదుపాయముచేయుచున్న దెవరికి? కట్టలను సుబ్బిజిజను చేయుమని రంజులకు అట్టి లెట్టిన వెంటనే అంగీకరించుచున్న దెవరికి? ఏ విషయము అట్టి వాళ్లు నిరంకుశముగాను, నిర్ణయగాను ప్రవర్తించిరో వోటరు చెప్పకలరా? ఇంక రిమేషను విషయము గవర్న మెంటువారు పేమకాముని యెమ్మి రెమిషను యివ్వరు. చెల్లించుటలో అవశ్యకముయిన యెడల కడ్డీములు చేయుదురు. రంజులందఱే చెల్లించుట కిప్పు కొన్నినిదల సంవత్సరములకిందయే ర్చి ది న కి స్తు అ భ మం ఆ న క ట్టు కు పూ ర్చ మ యే ర్చి ది న కి స్తు లే. చాలా భాగం గూడు రూపాయ లాదాయము వచ్చెడు భూములలో చాల

ఇంకను బడలికయేనా, రామా?

విక్రమా! ప్రతిరోజును నిన్ను చూచునపుడు బడలిక జేందియున్నట్లు కనబడుచుండును. అయినను, నీవు కాకంబె కొన్ని గంటలకాల మెక్కువగా విశ్రమింతువు కాని రాత్రియంతయు నీవు కాంతముతో నిద్రించెదవా?

నేను ఐన్ కార్నిని నేర్చుచుంటు ప్రారంభించుటకు పూర్వము నీవులే నెడలకరములనల రాత్రియంతయు నిద్రించలేక వాధపడితిని.

ఐన్ కార్నిని వారీ నాయనూ, మాంగనీసు హెబ్బాఫాస్ పైట్స్ కలిసి చేయబడిన ఎల్లవి గొప్ప వాడుకపదము. అది త్రాగుటకు సంతోషకరముగా నుండుటయే అన్ని భిక్షువులను నరములతో సంబంధించిన వ్యాధులు, నిస్సృతి, పోగొట్టి తిన్నారాయన చేతనత్వమున సంబంధము నజమైన దివ్యవృక్షము, జ్వరముచే వాధపడినవారికి తిరిగి బలముకలిగించు శ్రేష్ఠమైన ఔషధము. 17,000 మందియు సిఫారసుచేసియున్నారు.

ఐన్ కార్నిని నులలో నేవిధమున వానికరములను వదార్థములను కలియలేదు.

WINGARNIS

"The Wine of Life."

అన్ని బహుళలందును, స్టోకలందును లభించును.

గ్రామములలో రి లేక 9 రూపాయలకు మించినవిస్తూ లేదే, గవర్న మెంటులో 80 సంవత్సరముల కొకసారివలె యెట్టేటు లాండు అప్పుతో అనకాళిమిచ్చినను యంతవరకును కిక్కులు పోయినచేయలేదే. గవర్న మెంటువారైనను; గవర్న మెంటు గ్రామములో తాలూకా మొత్తమునకు రు 10000 లు రెమిషను యిచ్చిన సంవత్సరములు లేక్కరు మిక్కిలి తక్కువ. పరిపాలన వ్యయము భారమునుచూచి. కాల, చెరువు మరమ్మత్తులు యొక్కవ వ్యయమును కలగచేయుచున్నవి. రంజులు యిచ్చే వప్పుతో రి లేక కాలుగన పాలు పేమకాముక్రిందపోవును. అట్టి నితిలో రెమిషనుకెట్టి యనకాళిను కలవు. ఇట్టివిషయ మింకను చాల కలవు. కాని సలవి ప్రభుత్వచే వ్రాయబడును. ఇంక యెందులకు? ఏదీనట్టులో యంతకంబె విరివిగా రిమేషనుల నిచ్చుచున్నారు. ఇవివరకు రిమేషనుల నిచ్చుపద్ధతియొంది దానికి వాయడుగారేమైన అడ్డువచ్చిరా. తేనియెడల వారియందు దోష మూహించుట యెందులకు.

ఇక మనవోటరు సుబ్బారాయణుగారిని నిందించుటతో తనివీరిక, దాన కర్తవ్యనియు, ఆంధ్రభోజులనియు, ప్రసిద్ధిగాంచిన మహారాజావారినిగూర్చిపూడ తొందర వ్రాతలను వ్రాయుటకు సాహసించివారు. ఏమి సాహసము, ఎక్కడ చూచిగా బెన్నెబ్బలా పెన్నుకు అరుచకాల ప్రత్యేక క్యారెకీలా గొప్ప గొప్ప వాళ్ల మెక్కుకోవడం, గొప్ప మొత్తాలు యిచ్చుట, ఏమి యీతని ప్రాప్త దృష్టి విక్రమిణి బాలకులకు తరజాలయము నిర్మించుట గొప్పవారి మెప్పుకా, ఉన్నత విద్యాలయములను, కళాశాలలను రాత్రిపాఠశాలలను, యెవరి మెప్పుకొర కుడైతే జడినవని వోటరు చెప్పకలదు. ఆంధ్ర సారస్వతమున కండయై ఆంధ్రదేశమున తర్క వ్యాకరణ పోషకుడై నిరుపేదలకు అంగ విహితులకు పీఠికాపురమున నీడ యొసంగుచు, మొన్నటి వరదలవలన యిండ్లు కూలిపోయిన పేదలకు కుడతల రూపముల నొసగినది యెవరి మెప్పుకొకట? అతిమాత్రస్వాధి నిర్మాణ మొనరించుటకు రు 50,000 రూ ప్య ములు విరాళ మొసగిన దాడియెవరు? తల్లిదండ్రులపేరట వేనకపేలు పెచ్చింపి వైద్యులపై గృహమునిర్మించిన మహారాజా బస్సోలోని చెట్టుట, కాకిరవి యెట్టిదో యెటుగ: ట్టియు, దొరజంతుల సందర్శమునైనను యితర పానీయవదార్థముల నీచుని నియ

ముఖముగా "హరిజనులని" యాహ్నేమిండు. కాకినాడలో ప్రతినిలలో జరుగు అన్న దానమును గూర్చియు, పీఠికా పురములోని పతనమందిరములగూర్చియుకూడ మన వోటరు, వినియుండలేదు కాబోలు.

యూ. రామారావు, కప్ప శివారామయ్యగార్లు చాల ములో ఆదాయమేమి పెరిగినది. వారు సమగ్రతే అయినను వారాకాలములో ఆదాయ మభివృద్ధిచెందినటుల కానినందు. శ్రీ సుబ్బారావు వాయడుగారి కాలములో మామూలువల్లం తీర్చువ్వారా 12000 లు యేటేట ఆదాయము కాకినాడ, పరిసలతాలలో వృద్ధి చెందినది. పర్వలు యీకాములు రెవ్యామచేయుటవల్ల దాదాపు 8000 పెరిగినది. ఆక్రమణ మలకల్లన, క్రొత్తభూముల అనురకములవల్ల 15000 లు మలకల్లన, కాకినాడ, పరిసలతాలలో పెరిగినది. ఇది కాక్రొత్తాదాయభివృద్ధికాదు. నేవ్యునునకువరలించు పట్టభూములు గడవులు, లంక భూములు అన్నియు ఉపమోగముతోనికి తీసికొనివచ్చియే యీ ఆదాయముపెంచిరి. ఆవిరి వెంకట నగరం భూములు అభివృద్ధి క్రయర్తుములు, ఆలోచనలో నున్నవి. పితాపురం తాలూకాలో తాలవలనగయిరాల విషయ మై మర్కతు డిపార్టుమెంటు బడ్జెటులో ప్రతిసాలను 1½ మొదలు 2 లక్షలు వరకు కాంక్ష నుచేయుచుండగా మర్కతులు మాని వారనుట విపరీతపువ్రాత. ప్రతిసాలను అవసరమైనపుడు మర్కతులు జరుగుచునేయున్నవి. మొన్న వరదలవల్ల పూడిపోయిన కాలవలకు కూడా వెంటనే కొన్నిటికి తాత్కాలికపు మరమ్మత్తులు జరిగినవి. వాయడుగారు తమవదలిన చాలించుకొండరుని వోటరు కలగనెవా? జవాహర్ అమ్మిరణి యెవరికాలములో. 1910-14 సంవత్సరముల మధ్య రామారావు కప్ప శివారామయ్య పంతులుగార్లు కాలములో చాలమట్టుకు విక్రయించబడినది. వాయడుగారి కాలములోనే కాదు. వాయడుగారి కాలములోనే అమ్మిరణి రాజమండ్రిలో చిన్న స్వామిగారి బంగళాయొకటే. దానియు పయోగమేమియు లేనందువల్ల అది విక్రయించబడినది. అసాములన వచ్చేడ్డి, దానిని పెంపొందజేయుచున్నది. అది అమ్మిరణివలన వోటరుకు, కలిగిననచ్చ మెచ్చియో? ఇతరులకే వివచ్చుమో? ఇక చిల్లర యీకామువిషయములో రైతులు

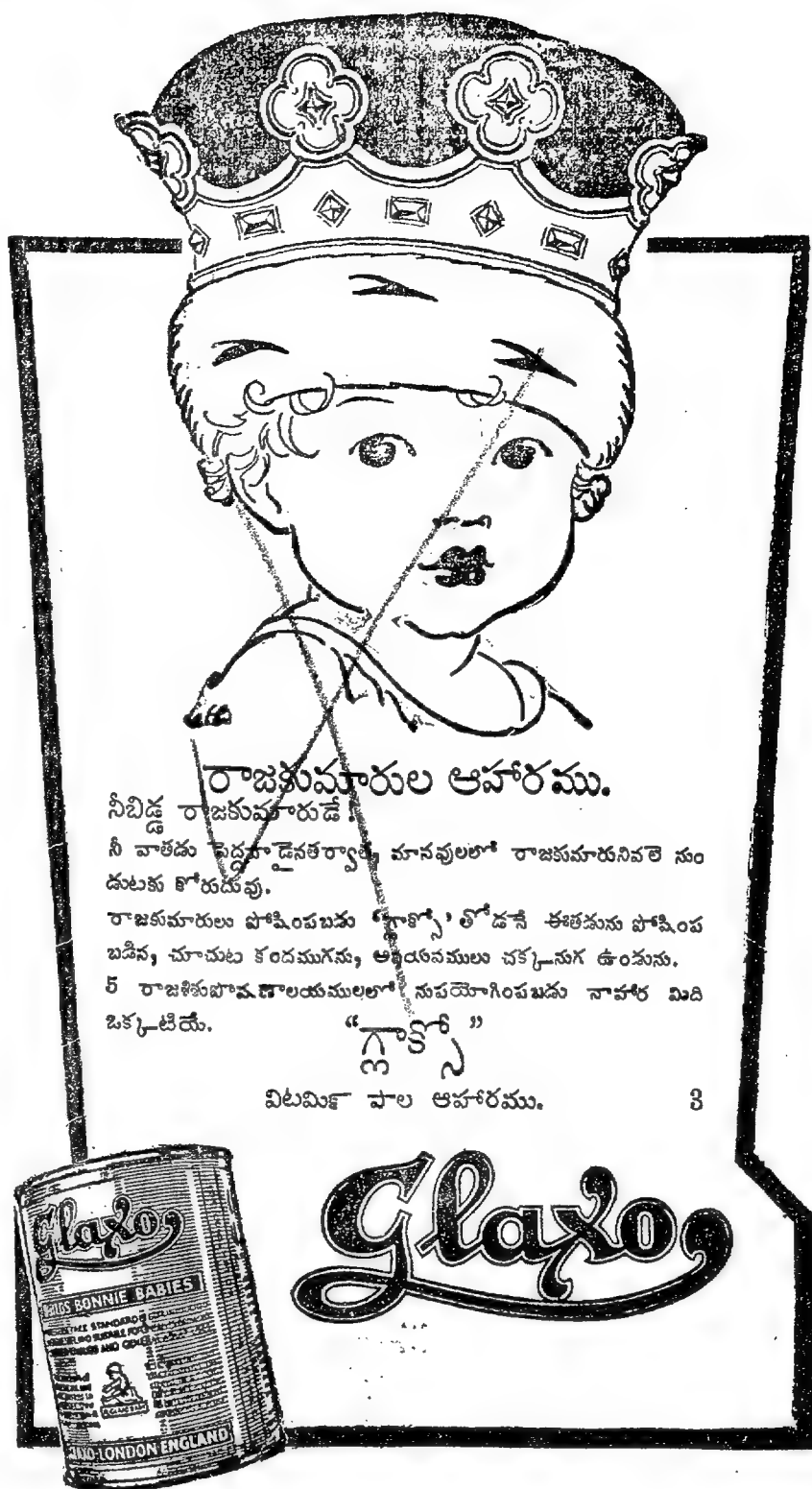
కొందరు తమకు (ఆక్రమణపు) హక్కులున్నదని హెచ్చరించుచు
చాళిష్టములునడచి శిస్తుబానియమై పేచీలు పెట్టుచునే కాబోలు
అది విశ్రాంతి, ఆధనము పెట్టి కేసి అదాయమును న్యధిగ్రహి
కొనుటకల్పి? అట్టి స్వాతంత్ర్యములేదా? ఇక నాయకుడుగారు
తాలూకాబోర్డులో పనిపెట్టడంనంగరి ఆలోచించెదము.
పశ్చు శీతారామయ్య పంతులుగారు యు. రామారావు,
మొక్కపాటి నుబ్బారాయుడుగార్లు దిస్ట్రిక్టుబోర్డు మెంబర్లు
గానుండిరని మన వోటదనకు తెలియకాబోలు. కారణంబు
మనచే ముగి రాల్లి శ్రీ దురిశేటి శేషగిరిరావు పంతులుగారు
నాయకుడిగారిని నామినేటుచేయనందున, యెన్నికలలో సభ్యు
త్వమును పొందుట నాయకుడిగారికిప్పు? రహరవి 40000
వేలు చెల్లించెడి యెన్నేటుకరపున ఒక మెంబరునను ఉండుటకు
స్వాతంత్ర్యములేదా? ఎన్నేటులోని రయతులందఱు కలసి ఇల్లిం
చునది రు 40000 పెన్నులైయుండ, ఒక్క యెన్నేటి ఆముత
మును ఇల్లించుచున్నది. అట్టి పందర్బమున బోర్డులో యెన్నేటు
కరపున ఒక ప్రతినిధియందుట అత్యవశ్యకము. మీరాపురం
కల్లికోట, రామ్మూరు, బొబ్బిలిరాజుగార్లు జిల్లాబోర్డు మెంబ
ర్లుగన; ప్రెసిడెంటుగను యుండలేదా. అంతమాత్రముచేత
మీరాపురంబోర్డు, కల్లికోటబోర్డు, బొబ్బిలిబోర్డు అయినవా?

ప్రజలసామ్యం యొక్కేటూ జనుకట్టునుశ్చారని మన
“వోటరు” వ్రాయుచున్నాడు. అదియేబాబో! లోకలుబో
ద్దువారిజనన వేయబడి పెంచబడుచున్న యెవెన్నాబెట్లు కాక
మిగిలిన పౌరంబోకులలోని బెట్లు యెన్నేటూకేవని గనవచ్చుమెంటు
ఆర్థులకలవు. అట్టికే బి, పి, లం, కోర్టుతీర్పులుగూడ కలవు. పుం
తలలో ఉపరిభాగపు మాక్కుచూత్రమే బోర్డులకు సంకమించి
భూస్వాస్యపురాత్ను జమిందార్లయందే యవన్నదను సంకతి
కూడా తెలియదుకాబోలు. సనదు మినహాయించబడిన “అభి
రాజు” భూములు ఆనగా యిశామలే అనికూడా మన “వో
టరు”కు తెలియదుకాబోలు. ఓసమాలు దగ్గరనుంచి చెప్పవలసి
యొంటే కష్టము లేకా మేలుకొనియున్నవానిని నిద్రలేపుట
వలె దుస్సాధ్యము. తాలూకాబోర్డు ప్రెసిడెంటుగారిమెలకేను
లం దాఖలు అయినవి. అగి ముప్పతీవ్రాపెట్టి మూడుచెడువు
అనీర్లు త్రాగి ప్రసవి వ్రాసివారు. పాపము అకాళంగమయినదే!
అక్రమంలో సారములేదని వ్యాపకములేదని పట్టికు పూజిస్తూటరు
గారు కలెక్టరుగారి సెలవునపొంది కేసులు విచారణలేకుండగనే
ఉపసంహరించుకొనివారు ‘యంతోధర్మ స్తతోజయః’ అనునూ
ములు కూన్యమైపోలేదు. బోర్డుసామ్యంయొన్నేటూకురంగబ్రహ్మ
రావు నాయకుగారు జనుకట్టికారని కదెవదే వ్రాస్తాడు.
పుంతలలోని చెట్లవేలంసామ్యం కాని చెరువులలోని చేపలవేలం
వగయిరా సామ్యంగాని యీవేళ కొత్తగా జనుకట్టికారా?
లేక చిరకాలంనుండి జరుగుచున్నదా? తోకేళ్ల జగత్పాధంగా
రి దివాణగిరిలో 1899 లో యీశక్తి నచ్చి కలెక్టరు కోర్టు
ఆఫ్ వార్డుస్వారికి వ్రాయగా, వాడు జిల్లాబోర్డు ప్రెసిడెంటుకు
కలెక్టరునకు పిరాపురంవారి పౌరంబోకులలోని చెట్లజోక్య
మునకు పోవద్దని వ్రాసిన ఆర్థుల సంకతి చిరకాలమునుకుచే “వో
టరు” గారు మరచెను కాబోలు. పోనీ యిట్టి అక్రమపునర్వ్యం
జరుగుతున్నయెడల, కోర్టులో యెందుకు వ్యాయము పొంద
కూడదు? ప్రెసిడెంటుగారిపైని బెటడి అభియోగముగతికై
వగయచున్న “వోటరు” నకు మాసాణభూతి తెలుపుట మాధర్మ
మై యున్నది.

చెరువుల విషయములో, చిరకాలమునుంచి కైకలు భుక్తులులోనే యున్నవి. ఇలవంతముగా వారిస్వాధీనమునుంచి తప్పించివారని ప్రాచీనకాలము. అతిపాత్యము. కైకలు స్వాధీనములోనున్న చెరువులు యేమిలేవు. అట్టి విషయమై యేనమస్య యు రాతడు. కొడుకపాలడు.

బోర్డు యొక్క నవనయనాలో వోటుయన్వయకపోలే
నీరుమామూలు అరికట్టెదము, నాలుగు కిస్తీలు మొదటి వాయి
దాలో వనూలు చేస్తామని యోట్టు తాజేదార్లు వివరములను
స్పష్టము, దెవరించెదనో వ్రాత, ఊహికల్పితము. నాలుగు
కిస్తీలు మొదటి కిస్తీలో ఇప్పుచేస్తే, అది యేలా చెల్లవది ?
అలా చేస్తే దావాలురావా ? అందుచేత నా భీతి ఓబురుకు ?
నాలుగు కిస్తీలు మొదటి కిస్తీలో వనూలు చేస్తే చెల్లదని ప్రో
వగాండా చేసి మావోటరు నలుగురికి నెలడిచేయరాదా ?
మొదటి కిస్తీయేకాదు. అఖిరికిస్తీకూడ యన్వయి తయారు లు
నూరు. ఒకే కాలవక్రింద ఓట్టు యిచ్చేవారూ, యాయని
వారు కూడ గ్రామముల కలిగియుండురుకదా. అప్పుడు యెన్నే
టువారు తమకు ఓట్టు సాధించుకొనగలుగుదురు ? అట్టి అక్ర
మపు కలంపులు యెప్పుడు కలగలేదు.

పిఠాపురం ఫిర్యాదుల యేకాదశమాడు గ్రామములలో
కమ్మ విగిరినవన్నియు పిఠాపురం యెన్నేమి గ్రామములని వ్రాసి
న వ్రాత సత్యాధార మయినది కాదు. పిఠాపురం ఫిర్యాదు 28 యూజులు అందులో శదునైమిది
మాత్రమే యెన్నేమి గ్రామములు, ఇతర గ్రామములు 10 యున్న
ను మల్యాల గోపాలరావు గారికి యే 21 వోట్లొవచ్చి తక్కినవి
రంగబ్రహ్మరావు శాయదుగారికి వచ్చుటకు కారణం మా
“వోలరు” గారే వ్రాసినారు. ఆయినను మరల జ్ఞాపకం చేస్తా
ను. రంగబ్రహ్మరావు శాయదుగారు “మంచినడవరి. తెలిసి
లేటలుకల బుర్ర” కావడమున్ను “గోలచేనే” మల్యాల గోపాల

రాజకుమారుల ఆహారము.

నీ బిడ్డ రాజకుమారుడే!
నీ వాతకు పెద్దగాడైనతర్వాత మానవులలో రాజకుమారునివలె సం-
డులకు కొరడువు.

రాజకుమారులు పోషింపబడు తోడనే ఈతమను పోషింప బడిన చూచుట కందమగన, అధిపతులు చక్కనుగ ఉండును.

5 రాజశివపూజ జాలయములలో నుపయోగింపబడు నావార మిది ఒక్కటియే.

“   ”

“33”

విటమిన్ వాల ఆహారము.

3

అక్టోబర్ ౧౯౭౭ లో, రిమిటెడ్.

(ఇంతాంటులో ఇంతాక్కోరేటు చేయబడినది.)

శ్రీహరిశిల్పి నం, 40 మదరాసు.

370

రావు 'అమాయక బ్రాహ్మణుడు' కావడమే కారణము. కాంగ్రెసువారు తంగట్రమ్మరావుగారికంటే సమర్థులైనవా రని నిలబెట్టిరియ్యదు. ఇయింటి వారినే వరించియుండే దిది. అతిగాక గోపాలరావుగారేదో చిన్నకొద్దోకమునుంచి తొలగించబడిరిని విందుము. ఆయన యపజయమునం దాశ్చర్య మేమున్నది! దివానుగారికే, కాంగ్రెసువారికి మాట వచ్చినదని వ్రాసారు. ఇది పశ్చాత్తరము.

రంగబ్రహ్మరూపు నాయుడుగారు ప్రకటించిన తరువాత తాలూకా బోర్డు పీఠస్థితి నుంచి ముంచిరిగి వచ్చిన దని శ్రీ గవర్నరుగారు పొగడినారు. పితాపురం యెట్టేట గ్రామములో రోడ్డు వేయించినారని వ్రాస్తారు. తుది రోడ్డుకు మరమ్మత్తులేదా? ఎన్ని రోడ్లు వేయటం, మరమ్మత్తు చేయటం తునిడివిజమలో జరుగుటలేదు. కృతానంతో ధర్మాత్ములు సేదకోసం వేసిన రోడ్లు నరకీంచేసారు అని వ్రాస్తారు. అలాగున బ్రతికి యున్న చెట్లు యెప్పుడు వేలము వేయించి యుండవలెనో, ఎండి పోయిన చెట్లు యెట్టేటవారు కాకపోలే, తాలూకా బోర్డు వారయినను వేలము వేసెదరు. గోరన రోడ్డు నిర్వహయోగమైన దని ఎవరారు? తలంపా? పందూరు, గోరన, కొమరగిరి వగైరాలు ప్రజలకు ఉపయోగంలేదా? ఇక మెంజర్లుగా నున్న వర్గము దూషణముల విషయమే వ్రాసెదను.

శ్రీ భావ్యకాచార్యులుగారు:— వీరిని వీధివా రెవ
గరట. వీరిని మా దీనిజనులలో యెరుగనివారు లేరు. వీరు ఉచిత
ముగా వైద్యము చేయుదురు. ఇచ్చినను సామ్య పుచ్చుకొనరు.
మందులఖరీదు అయినా పుచ్చుకొరు. ఆందుచేతనే ఆయనకు
ఆరిత పరుగుబడి, యెప్పికలలో జయమా. నాయుడుగారు
యెప్పేటు లో ౧౫ కే ౧౦ చ క పూ ర్వము నుంచి
వీరికి యీ ఖ్యాతికలదు. వీరికి రాజకీయ వ్యవహారజ్ఞానము కల
దు.

నడవడిటి కీతారామయ్యగారు:— 'వోటరు' వ్రాసిన ప్రకారం వీరికి తాలూకాబోర్డు మెంబర్ డెడ్ క్యాఫీనలె విను పనుండ ఉండుటవలె విశేషావధానము కలవారై యున్న కలలో అర్హతకల మెంబరుగారు. చెలికాని అచ్చారావుగారికిని

దివానుగారికిని (ప్రెసిడెంటు హాజరైనందున) చేటుపచ్చిన దన్ను పంగతి కల్ప. దివాన్ గారు (ప్రెసిడెంటుపదవికి యొక్క దూ నిలవబడలేదే. శీతారామయ్యగారికి నుంచి లాక్షం ఉం దని మా 'వోటర్' తెలిసికొనడగదా ! లాక్షాన్నను తుంటే 'పెంబరగావుంటే భయంలేదు. అదిశూన్యమేలేకాని,

పి. రంగబ్రహ్మారావుశాయుడుగారు:— వీరు శైవ
పిన్న తారతమ్యజ్ఞానము కలవారు. సామ్యులు. చిరచర
స్వభావమేలేదు. కిట్టకవ్రాసిన వ్రాతలు చెలువ?

అల్లుడులు చంద్రయ్యగారు:— ఒక లక్షరూపాయలు
సిరికలవాడు, గొప్ప భూస్వామి, ఆయన పితాపురం యెన్నేటూ
యేకేంటుకాదు, పెత్తందారుకాదు, మనసబుకాదు, అందఱు
నుగురించి నిరసనగా వ్రాసిన ప్రయోగమేమి ?

‘నత్మవాది’

Price Annual 10 only.

AMRUTANJAN DEPOT.
MADRAS & BOMBAY.

హిల్టన్ యంగ్ కమిటీ నివేదిక

కెన్యాకు హైకమిషనరును నియమించవలెనని
సలహానిచ్చుట

గవర్నరు జనరలు యొక్క ఆధికారములు

దీర్ఘ, జనవరి 18:—తూర్పు ఆఫ్రికాలోను, మధ్య ఆఫ్రికాలోను ఆంగ్ల దేశమునకు లోబడియున్న రాజ్యములను పట్టుకొనముచేయుటకు గల సావకాశములను విచారించుటకు నియమింపబడిన హిల్టన్ యంగ్ కమిటీ నివేదిక ప్రచురింపబడినది.

ఈ గ్రంథము 850 పేజీలకు పైగాగల పెద్ద గ్రంథము. కెన్యాకుగూరించి సంఘపథ్యులందరూ ఏకగ్రీవముగా సలహానిచ్చినట్లు, అధ్యక్షుడు కెన్యాకావనపథ్యుని గురించియు, మధ్య ఆఫ్రికాలోని రాష్ట్రములనుగూరించియు ప్రత్యేకముగా కొన్ని యాతరసూచనలు గావించినాడు.

ఈ సంఘములో పథ్యులుగా నీ క్రింది పథ్యులుండిరి:—
(1) బ్రెట్ హానరబిల్ హిల్టన్ యంగ్ (అధ్యక్షుడు) పర్తెజెన్జా మంత్రి, పర్ జాబ్బి మన్యర్ (భారత ఆర్థిక పథ్యుడు) జే. హెచ్. ఓల్సన్. ఈ సంఘమువా రీ క్రిందిసూచనలను గావించుచున్నారు.

కెన్యా హై కమిషనర్

కెన్యా, యుగాండా, టాంగనికాలకు కలిసి ఒక హై కమిషనరు నియమింపబడవలెను. ఈ రాష్ట్ర ప్రజలయొడల అనుభవించవలసిన పద్ధతులను ముందుగా విచారించుట కతని కధికారముండవలెను. మరియు ఈ మూడు రాష్ట్రముల ప్రజలకు సంబంధించిన ఉద్యోగములపై కేంద్రప్రభుత్వాధికారమునువృద్ధి చేయుటకుగూర్చియు, ప్రజల తగాదాలను పరిష్కరించుటకు గూర్చియు, కెన్యా రాజ్యాంగములో ప్రవేశపెట్టవలసిన మార్పులనుగూర్చియు, ఆ రాష్ట్రమునందలి ప్రజలతో విచారించి తగు సంస్కరణలు చేయుటకును అతని కధికారముండును. ఈ హై కమిషనరు విచారణ జరిపినమీదట వారి నిర్ణయములకు బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు విచారించి, తమకు ఉచితముని తోచినయెడల హైకమిషనరు స్థానే తూర్పు ఆఫ్రికాకు గవర్నరు జనరలును నియమింపవలెను.

గవర్నరు జనరలు

గవర్నరు జనరలు స్థానిక ప్రభుత్వమునకును, సెక్రటరీ ఆఫ్ స్టేటుకును మధ్యవాడుగా నుండవలెను. ఇతడు సెక్రటరీ ఆఫ్ స్టేటుకగల రాజాధికారములు గవర్నరు జనరలు కుండవలెను. ఈ ఆధికారము లెంతవరకును చలించుచున్నచో అతని కొసంగుడు ఆజ్ఞాపత్రమునందుండును. గవర్నరు జనరలుకు ఈ క్రింది యధికారములుండును. 1. సామాన్య శ్రేయమును రక్షించి, ఆంగ్ల ప్రభుత్వముయొక్క బాధ్యతలను నిర్వహించుట 2. రాష్ట్రములలో వివిధసంఘములకు సమానముగా శాస్త్రీయము జరుగునట్లు చూచుట. 3. ఆంధ్ర రిజిమెంటునకు సంబంధించిన ఉద్యోగములను పరమముగా నిర్ణయించుట.

సెక్రటరీ ఆఫ్ స్టేటు

తూర్పు ఆఫ్రికాలో నడుపరించవలసిన పద్ధతులను నిర్ణయించుటకు, సెక్రటరీ ఆఫ్ స్టేటుకొక చిన్న సహాయకసంఘమును, కేంద్ర సంఘమును ఉండవలెను. ఆంగ్ల ప్రభుత్వము వారి బైబిలి నిర్ణయించుటకు లండన్ నగరమున అన్వేషకమును సమావేశములు జరుగుచుండవలెను. ఈ సమావేశములకు అధికారపథ్యులను ఆధికార పథ్యులను పిల్చి పిల్చించవలెను.

శాసనసభ

యుగాండా, టాంగనికాలలో ప్రస్తుతము మూర్ఖులవనరచులేదు. కెన్యాలో మాత్రము గవర్నరు జనరలు ఉద్యోగము కల్పించబడినప్పుడు ఈ క్రింది మార్పు చేయవలెను కావన పథ్యలో నలుగురు ప్రభుత్వసహాయక పథ్యులకు బదులు నలుగురు ఆధికార పథ్యులు నియమింపబడవలెను. ఓక ప్రజల యోగక్షేమము సరయుచున్నట్లుగా నుండవలెను. ఇక్కడలో యుగాండాకు చేయమని నివేదికకొరబడినట్లు, కాని కాలము గడచినకొలది అధికారపథ్యులు తగ్గి ప్రజాశ్రేయము సరయు అసధికారులు వృద్ధియగుచునని వారు ఆశించుచున్నారు.

సార్వజనికముగు ఎన్నికాధికారము పనికేరారు

కెన్యాలో మొదటిసారి ఎన్నికవారందరకు గల ఎన్నికాధికారమును తీసికొని నాగరికతయిన నాధారము నొకవదలిని సానించవలెను. ఈ ఎన్నికాధికార మెవరికుండవలెనో హైకమిషనరు కెన్యా ప్రభుత్వమువారితోడను ఆసధికారులతోడను విచారించి నిర్ణయించవలెను. ఈ మార్పులను హైకమిషనరు విశ్లేషణములో ప్రమాణులకును భారతీయులలో ప్రమాణులకును తెలియజేసి, ఒక్క ఎన్నిక ద్వారా పట్టిక ననుసరించెడి వారు ఎన్నుకొనబడు భావ్యముని వారి కతడు తెలియజేయవలెను. కెన్యా కావనపథ్యలో మా

For Wasting Diseases

శరీరమును క్షీణింప
జేయు వ్యాధులకు

దేశమందటను క్షయసంబంధమైన వ్యాధులు మొదలైనవాటి కన్నీటికి ఆంగర్స్ ఆమల్స్ను ఉపయోగించి, జయప్రదులగుచుండిరి. ఆకలిని వృద్ధిజేయును, నేవించుటకు చాలా రుచ్యముగానుండును. జీర్ణశోకమును పరిజేసి, శరీరమునకు జలమును వృద్ధిజేయును. ఇది టూనిక్ ఆహారమే కాకుండా శ్వాసశోకములందును, జీర్ణశోకములందును గలగు బాధను నివారించును. ముఖ్యముగా క్షయ, గండమాలవ్యాధి, రికెట్సు, అగేమియా, తదితర జీర్ణశోకమునందు గలగు వ్యాధులకు ఆంగర్స్ ఆమల్స్ చాలా ఉపయోగకారి. ఇండియాలోని అందఱును ప్రఖ్యాతి గాంచియున్నది. ముఖ్య ఆంగర్స్ నిట్టి యిందును దొరకును.

ఇందు జులగుసంబంధమైన చమరు చేర్చబడలేదు. తయారగునప్పుడు చేతులతో వంటబడదు. అందుచే సర్వములనులును, అన్ని వర్ణములవారును నేవించవలసినది. (1551) 2

ANGIER'S EMULSION

Of all Chemists and Bazaars.

మాటలాడుచి త్రవటుములు!

ఈ చిత్రకటములు జర్మనీదేశమున నడిపరిశోధనలవలన గనిపెట్టబడినవి. అతివైపువ్యామతో కెల్టో ఖినిక్ (ప్రాణామన్నట్లు తోకజేసిరి) ఈ వటుముల నొకభాగమున నడిమినచో నతి చిత్రముగ ననేక విధములగు మాటలను వలుకను. వీటి యెలుమనట్లు కుక్క మొలుగునట్లు పెద్దపులి గాండ్రించునట్లు ౪ కు ౧ తాడునట్లు బిడ్డ లేడ్చినట్లు మనుష్యులు మాట్లాడినట్లు, నీ విధముగ వర్ణింపదరము గాని వటుల నెన్నిటిని వలుకను. ఇదివల కన్నుడును కని విని యెలుగని యాశ్చర్యము దీనియందు గలదు. ఖినిక్ మియాక్లాజేటులతో నుండుకొని యితరులు దిగ్భ్రమ జెందునట్లు, వారికి తెలియకనే యాంధ్రద్రావిడములు కలికింపవచ్చును.

అందుయిన మాట్లాడు 6 వటుములనెట్లు
" " 12 వటుములనెట్లు

ర. 1-8-0
ర. 2-8-0

వి. వి. ఎస్. అందు కంపెనీ,

నెం. 2 బీటు, పార్కులపుర, మదరాసు.

ద్యులు ప్రవేశపెట్టినతోడనే, ఆకావనపథ్యయొక్క యిష్టమునకు వ్యతిరేకముగా, కావనములు చేయటము తన బాధ్యత అను నిర్వహించుటకు తనకు అవసరమయిన సమయములను పొందుటకు గవర్నరు జనరలుకు ప్రత్యేకాధికార మియ్యవలెను.

బ్రిటిష్ వారవలంబించవలసిన పద్ధతి

రాష్ట్రవాసుల శ్రేయము మాత్రమేగాక, యితరదేశములనుండి వచ్చి తూర్పుఆఫ్రికాలోను, మధ్యఆఫ్రికాలోను నివసించుచున్న విదేశీయుల యభివృద్ధికి గూడ తగిన ప్రోత్సాహము గలుగు విధమున బ్రిటిషుప్రభుత్వమువారు సంపరించవలెను. కెన్యా యుగాండా, టాంగనికా ప్రజలతో బాగుగా వర్తించినమీదట టాక్ ఆడవతి నిర్ణయించవలెను. రాష్ట్రీయ ప్రజాశ్రేయములలో నీక్రింది విషయములను చక్కగా నిర్ణయించి రక్షించవలెను.

(1) భూమి (2) ఆర్థికాభివృద్ధి (3) ప్రభుత్వోద్యోగము (4) తన్మలను విధించుట (5) కార్మిక తరీఖులు (6) విద్య (7) రాజకీయ, శరీరాంశా సంస్థలు.

స్థానిక వ్యవసాయమునకు కిలగునట్టి చిన్నచిన్న ఖండములుగా నొనరించి, ఆఫ్రికా ప్రజలను, యితర ప్రజలను తగు సలమలయందు ప్రత్యేకించి వారి యభివృద్ధికి తోడ్పడుట కే తూర్పుఆఫ్రికా, మధ్యఆఫ్రికా ప్రభుత్వము ప్రయత్నింపవలెను. ప్రజల బాధి యస్సంస్థలు అభివృద్ధిచరచబడవలెను. వారికి ప్రత్యేక శాస్త్రీయసామము లుండవలెను. ప్రజల యోగక్షేమమునకు సంబంధించిన కావనముల విషయమై వారి యభిప్రాయమును కనుగొనవలెను. కెన్యా ప్రజల శ్రేయోరక్షణమునకు ఈ క్రిందివికూడ అనుపరించవలెను.

6 లక్షా సంఘములవ్యాప్తప్రజాశ్రేయమునకునుగోనుట
2. కావన పథ్యలో ప్రజాశరీరినికి అన్ని విషయములను పూర్తిగ తెలుపుట 3 పరిధాన దేశీయ కమిషనరులవలన నిచ్చుటకు సలహా సంఘము నొకదానిని నియమించుట.

ఇతర సలహాలు

రాజకీయ యితర దేశములతో వర్తక వ్యాపారములు కాస్త్రు పరిశోధన దేశరక్షణములనుగూరించికూడ సంఘము వారు సలహానిచ్చినారు. గవర్నరు జనర యొక్క సిగ్గుమైన మరూ యెట్టలనుండవలెనో హైకమిషనరు విచారించి, తనవారితో వర్తించి నిర్ణయించవలెను. (ప్రీ. (కె))

కెన్యాభారతీయులు-హిల్టన్ యంగ్

కమిటీవారి సూచనలు

(అసోసియేటెడ్ ప్రెస్)

సమానముగు ఎన్నికాధికారము లుండవలెనని భారతీయుల కోర్కెలను పర్చించుచు హిల్టన్ కమిటీ యెట్లు ప్రాయశున్నది:—వివిధభాషల అన్వేష్య సహకారముమీద దేశాభివృద్ధి యాధారపడియున్న గనుక, వారి వివత్తర లేని, సామాన్యఎన్నిక పట్టికమీదనే ఎన్నిక ఈసిరి ఒక్కదలమీదనే ఆధారపడి యుండవలెను. లాభారపడి యుండవలెను. యితరసంఘముల జనసామన్యముచేతను శ్రేయమునకు భంగము కలుగదని రూఢియైనగాని ఆంగ్లయుల సమ్మతినివ్వక. సార్వజనికముగు వోటింగుఅధికార మిచ్చిమేని ఇంగ్లీషు లిట్టి సమ్మతి నివ్వక. నాగరికతపై నాధారపడిన ఎన్నికాధికారమునుగూరించి హై కమిషనరుచేసిన విచారణాఫలితము రెండుసంఖ్యముల కాయములయెదుట నుంచబడి యీ విషయములనుగూర్చి వారు ఏకీభవించునట్లు ప్రయత్నించవలెను. ఎన్నికాధికారమును మార్చినంతమాత్రమున శ్రేణిప్రాయములు నశింపజాలవు. రెండుసంఖ్యములకు సహకారమును వృద్ధిచేసి తూర్పుఆఫ్రికాదేశ మయొక్క రాజకీయపథ్యులను ప్రమరసభావమున తరిష్కరించుటయే మాయజ్యేష్ఠము.

కన్యాశాస్త్ర భారతీయుల సమస్యను చర్చించు ఆధ్యాత్మిక చింతన యొక్క వైవాక్యములు పొందుపరచబడినవి. ఈ సందర్భమున కన్యాశాస్త్ర మహారాజా సింగు గారు, యాభాంకుగారు తమకు చేసిన సాయమును కమిటీవారి కృతజ్ఞతను తెలుపుచున్నారు. నిజానికి నీర్మలమైన వాక్యములు గమనించదగినవి. భారతీయులు తమజనసంఖ్యను పెంచుట ప్రాథమికముగా కోరుతుంటారు. తమ పాపములను పరిక్షించు విధమున రక్షించబడవలెననియు, యితరులతో సమానముగా రాజకీయ పరిపత్తి వారికి కావలెననియు వారు కోరుచున్నారు. పరిపత్తి అనుట అనుభవమున సాంఘిక ప్రాథమికములను తాము తప్పువారమను భారము కలుగుచున్నదని వారు దాని కర్మకారములు చెప్పుచున్నారు. ఈ సాంఘిక విధానము వారి ఆత్మగౌరవమునకు భంగమునిచ్చును తలచుచున్నారు. ఈ స్థితి నుండి తప్పించుకొనుటకు వృద్ధ-నిరుద్యోగ బడిబడిక ప్రకారము నడుచుకొనుట తమకు యిష్టమేయనియు, తమజనసంఖ్యతో 10 వంతుకు పాదుకాని ప్రాథమికమును తాము తప్పుకొనదనుననియు, వారు చెప్పిరి. వీరు రాజకీయాధికారము కావలెనని కోరుతుంటారు. తమపాపముల బాగుగా రక్షించబడిన చాలవని వారు భావిస్తున్నారు. విరోధియులు కూడ సమచిత్త సాంఘిక పద్ధతిపై తమపాపములను ఆధారము చేసికొనలేదు. అంగ్లేయుల ప్రతినిధులు గనుక కన్యాశాస్త్ర అంగ్లేయసంస్థలను, అంగ్లేయపాలనాసామ్రాజ్యమును ప్రత్యేకముగా తలచుచున్నారు. సాంఘికవాదముల విషయమై కాసనపథంబు వోట్లపై నిర్ణయము లాధారపడియుండుట సమంజసము కాదనియు, సామ్రాజ్య ప్రభుత్వము వారి చే నియమించబడిన నిష్పక్షపాతమును సంఘమే యిట్టి నివాదములను పరిష్కరింపదగుననియు కమిటీవారు తెలియజేయుచున్నారు.

కన్యాశాసనపథంలో పర్యవేక్షణను గురించియు, అందరకు ఒక్కవోటకట్టిక యుండవలెనను అంశములలో అన్వేషించు యితరసభ్యులతో భేదించుచున్నారు.

విజేంట్లు కావలెను

ఆంధ్ర జిల్లాల్లోకిని ఎక్కువ. సదుపాయమైన వరతులు గలవు. వివరములకు వ్రాయుడు. కాశీశ్వరరావు, వెసిడెంటు. ఆంధ్ర అఫీసు ఆఫ్ ఇండియా షాక్విటబుల్ ఇనూరెన్స్ కంపెనీ లిమిటెడ్. (కలకత్తా) బెజవాడ. నెం. 123

నెలకు రు 100/-

సంపాదించుకొనుదు

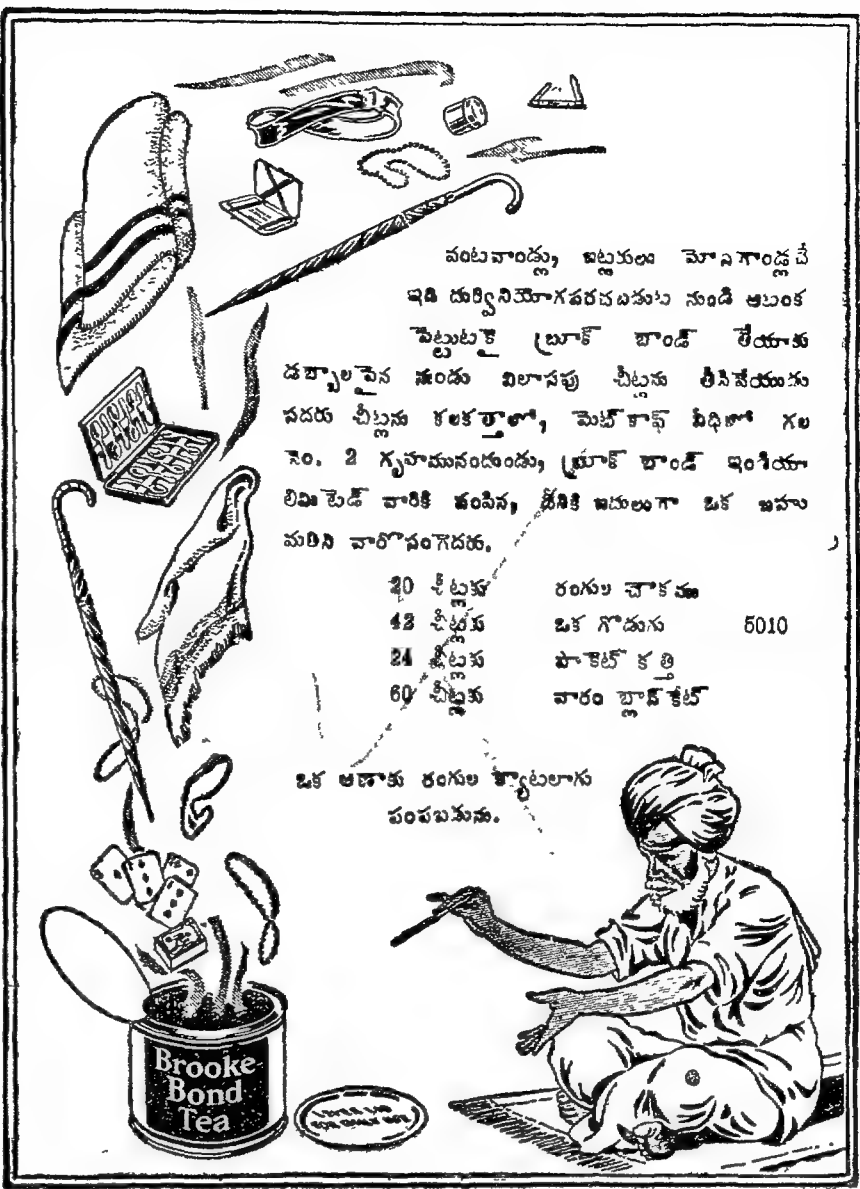
తూర్పుగోదావరి, తత్త్వముగోదావరి, విశాఖపట్టణము జిల్లాల్లో, ప్రతికాలాకాలము మాకంపెనీ యొక్క కావలెను.

వివరములకు:

THE PREMIER INDUSTRIAL ENGINEERING Company, Wigram Road, Rajahmundry.

ది గ్రేట్ ఈస్టర్న్ లైఫ్ ఆమ్యూరెన్స్ కంపెనీ లిమిటెడ్ (స్టేట్ సెటిల్ మెంటులో యిన్ కార్పొరేటు కాబడినది)

బొంబాయి బ్రాంచి నెం. 50-52 చర్చిగేట్ స్ట్రీట్ మూలధనము. ఒకకోటిరూపాయలుకు మించినది. భవనములయు ఇండియాలోనే యిన్ వెస్ట్ చేయడమైనది. (4616) యం. యం. నాదన్, ఆర్. వెంకటాచారి, ఆంధ్రజిల్లాలకు ఫీఫ్ ఏజెంట్లు, ఫీఫ్ ఏజెంట్లు. నెపేరి, మదరాసు.

వంటవాండ్లు, ఇట్టయి మోసగాండ్లు ఏ ఇది దుర్వినియోగపరచబడుట నుండి ఆలంకరణలు కై బ్రూక్ బాండ్ తేయాకు డబ్బాలపైన నుండు విలాసపు చీట్లను తీసివేయును పదరు చీట్లను కలకత్తాలో, మెట్ కాఫ్ షిప్ గల నెం. 2 గృహమునందుండు, బ్రూక్ బాండ్ ఇంగ్లీషు లిమిటెడ్ వారికి వంపిన, వీరికి ఇటులుగా ఒక జమలమరిని వారొసంగదరు.

20 చీట్లకు	రంగుల చాకము	
42 చీట్లకు	ఒక గొడుగు	5010
24 చీట్లకు	పాకెట్ కత్తి	
60 చీట్లకు	వారం బ్లాక్ కేట్	

ఒక ఆచాకు రంగుల కాట్టలగు పంపబడును.

అన్నా మలే విశ్వవిద్యాలయము

యాలోపియమ వైసు ఛాన్సలరు
చిదంబరం, జన 18:—అన్నా మలే విశ్వవిద్యాలయము నకు 1929 ఏప్రిలు నుండి ఒక సమగ్రముగా అంగ్లేయుల ఆస్పత్రియందు లేక కేంద్రీకృతముగాని తెప్పించి వైసు ఛాన్సలరుని నియమించు రని తెలియుచున్నది. ఎనమండగుడు కొత్త ప్రాధికారములను గూడ నియమించుట, వీరిలో నెక్కువమంది అంగ్లేయులుండవచ్చును. పదరు విశ్వవిద్యాలయ నిర్మాణమున తృప్తికరముగా అంగీకరించినపుడె అంగ్లేయుల నియమించువరకు కోరియుండిరి గూడ తెలియుచున్నది.

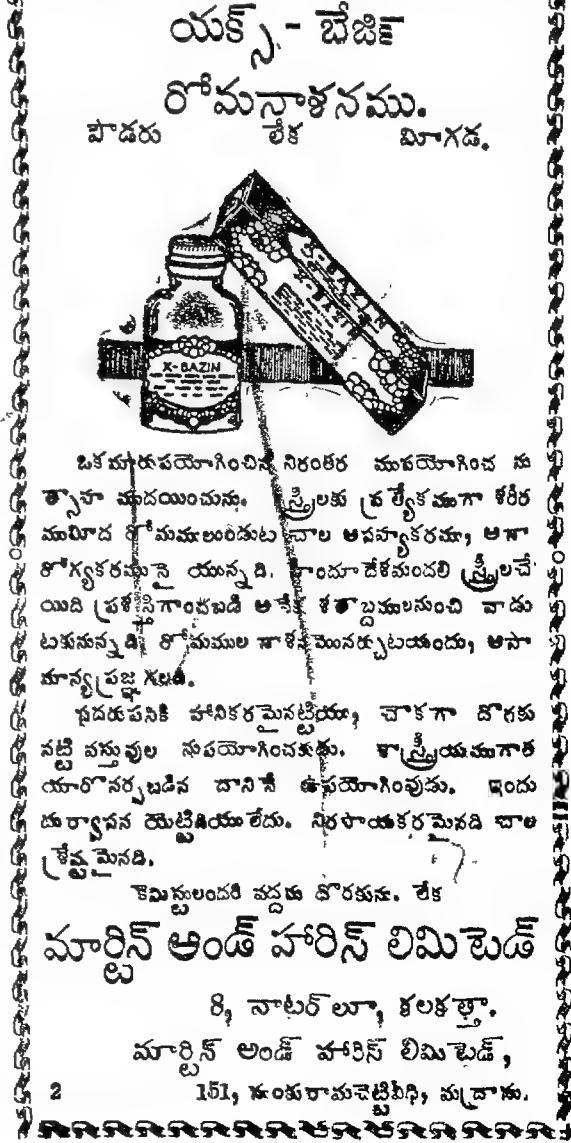
క్రమేణ మాకాతాదారులసంఖ్య వేనకువేలుగా వృద్ధియగుటకు గల

- ముఖ్యకారణముల గమనింపుడు!
1. వారి ఇష్టము మేరకు నకాలమునందు నగలను అందముగా తయారుచేసి యిచ్చుట,
  2. న్యచ్చమైన కానుకలు, సీమవెండిని యుపయోగించుట,
  3. వారికాలమును వృధావుచ్చక పచ్చినదే వారిపనిని తక్షణమే గమనించుట,
  4. భవనములు, బీదవారను న్యత్యాసము లేకపోవుట,
  5. నగల విషయములో ప్రజలతో నహాయము చేయుటయే ముఖ్యోద్దేశముగా నుండుట,
  6. న్యాయమైన ధరలు, న్యాయమైన పనితనము మున్నగునవి.
- ఉమిడి రామయ్యశెట్టి గురుస్వామిశెట్టి కంపెనీ, నగలవర్తకులు, 649 18-2 125, చైనాబజారు రోడ్డు, మద్రాసు.

విశాఖపట్నం, తూర్పుగోదావరిజిల్లాల సీటివరదులు

(ప్రభుత్వ ప్రకటన)
8-1-29 తేదీన యాక్రీతి ప్రకటన కానింపబడెను:—వరదలచే సాగుబడికి పనికిరాకుండ చేయబడిన భూములన్నిటికి ని అర్హి కైయము చేయబడువరకు రెమిషన్ గ్రాంటు చేయబడును. సర్వేభూములయొక్క గాని, లేక రికన్స్ట్రక్ట్ కాబడిన సబ్ డివిజనుల యొక్క గాని, ఒక యెకరమునకు తక్కువ కానట్టి భాగములకు రెమిషన్ గ్రాంటు చేయబడవచ్చును.

తిరుమకావల్లి పోర్టునున్న పైను యదినరక ప్రకటిం చినటుల యీ నెల 20 తేదీన ఎత్తివేయబడవది ద. ఇ. చాంబర్ ఆఫ్ కామర్సువారికి ద. ఇ. రైల్వే ఏజెంట్లుగారు తెలియజేసిరి.

యక్స్ - బేజిన్ రోమన్ నాశనము. పాడరు లేక మిగడ.

ఒక ముగ్గురు పయోగించిన నిరంతర ముగ్గురుగించ ను త్వరగా ముగ్గురుయిండు. స్త్రీలకు ప్రత్యేకముగా కీరముగూడ రోమన్ నాశనములను చాల అసహ్యకరము, అశాశ్వతకరమునై యున్నది. కాంచా దేశమునది స్త్రీలచే యిది ప్రశస్తిగాంచబడి అనేక శతాబ్దములనుంచి వాడుటకునున్నది. రోమముల శాశ్వతమైనవృత్తియందు, అసామాన్య ప్రజ్ఞ గలది.

పుడతపనికి హానికరమైనట్టియు, చాకగా దొరకునట్టి వస్తువుల సుపయోగించవచ్చు. కాస్త్రీయముగా రోమన్ నాశనము దానినే ఉపయోగింపును. ఇందు దుర్భాసన యెట్టిదియో లేదు. నిరంతరమునది చాల శ్రేష్టమైనది.

కెమిస్టలందరి వద్దకు దొరకును. లేక మార్షిన్ ఆండ్ హారిన్ లిమిటెడ్ 8, నాటర్ లూ, కలకత్తా. మార్షిన్ ఆండ్ హారిన్ లిమిటెడ్, 151, నంతురామచెట్టిగి, మద్రాసు.

19 తాండవరాయ పేరుదలిచి, తిరునాళ్ళు, ముద్రాను

డా॥ కె. వి. కృష్ణనుగారు ఎం.ఆర్.సి.పి.

(గిండి కింగు ఇన్స్టిట్యూటునందు అసిస్టెంటు సర్జను ఎజిబియందు యీమధ్య) జరిగిన ఎ. ఆర్ సి. పి. పరీక్షయందు తీర్థులయిరి రాకుంట్ల వేతనము పొంది అమెరికానందు క్తరాష్ట్రములందు పరిశోధన చేయబోయిరి.

డబ్ల్యు. టి లేటనుగారు

సైమను సంఘమునకు ఆర్థిక సలహాదారు లండనునుండి భారతదేశము వచ్చెను. ఎకనమిక్స్ శాస్త్ర గ్రంథాలు.

యు. పూగారు

బర్మా శాసనసభాధ్యక్షులు

బర్మా శాసనసభయందు ప్రజాపక్షనాయకులు శాసనసభాధ్యక్షులుగ ఎన్నికొనబడిరి. ప్రత్యర్థి యగు సర్ టెన్జురు డిగ్రెస్విలిగారికన్న ఏడు వోట్లు అధికము వచ్చెను.

ఆంధ్ర ఆయుర్వేదసభ

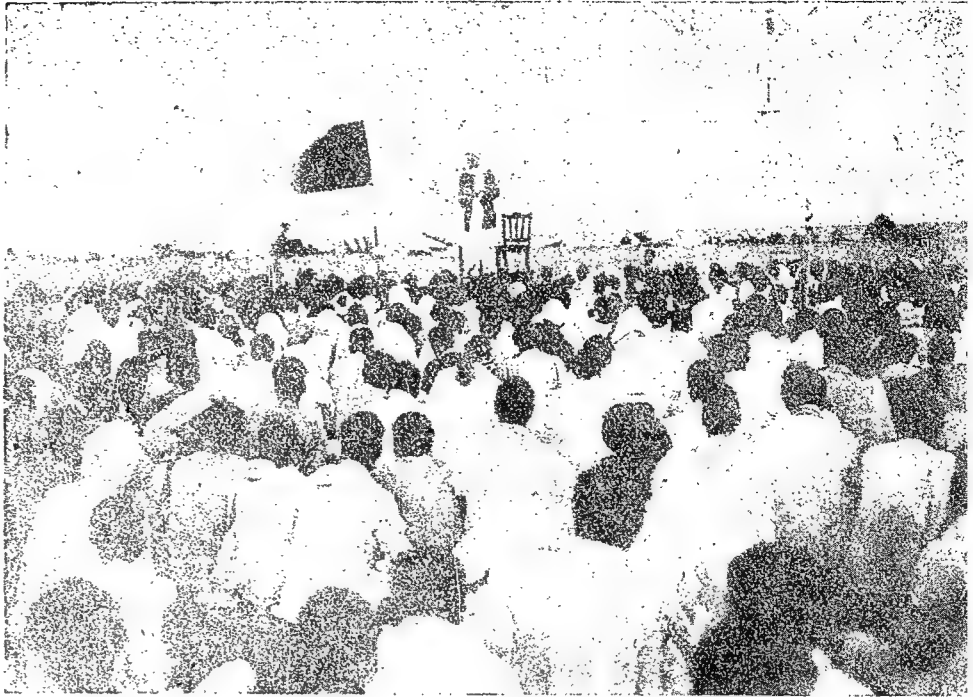
మచిలీపట్నమున జరుగును

ఈ నెల 21 తేదీనుండి 27 తేదీ వరకు మచిలీపట్నమున శ్రీ ధన్వంతరి సప్తాహ మహోత్సవము జరుగవలయును. పరియవ ఆంధ్రఆయుర్వేద మహాసభ, ప్రదర్శనము, 6 వ ఆంధ్ర విద్యుత్ విద్యాపరిషత్సభయు గూడ శ్రీ వైభావ సాశ్రమము ప్రాంతి పేట, మచిలీపట్నము నందు జరుగును. శ్రీయత ఆయుర్వేదాచార్య ఎ. మాధవరావుగారు మద్రాసు ప్రభుత్వ దేశీయవైద్య పాఠశాలలో ప్రధానపండితులు ఆధ్యక్షత వహించెదరు.

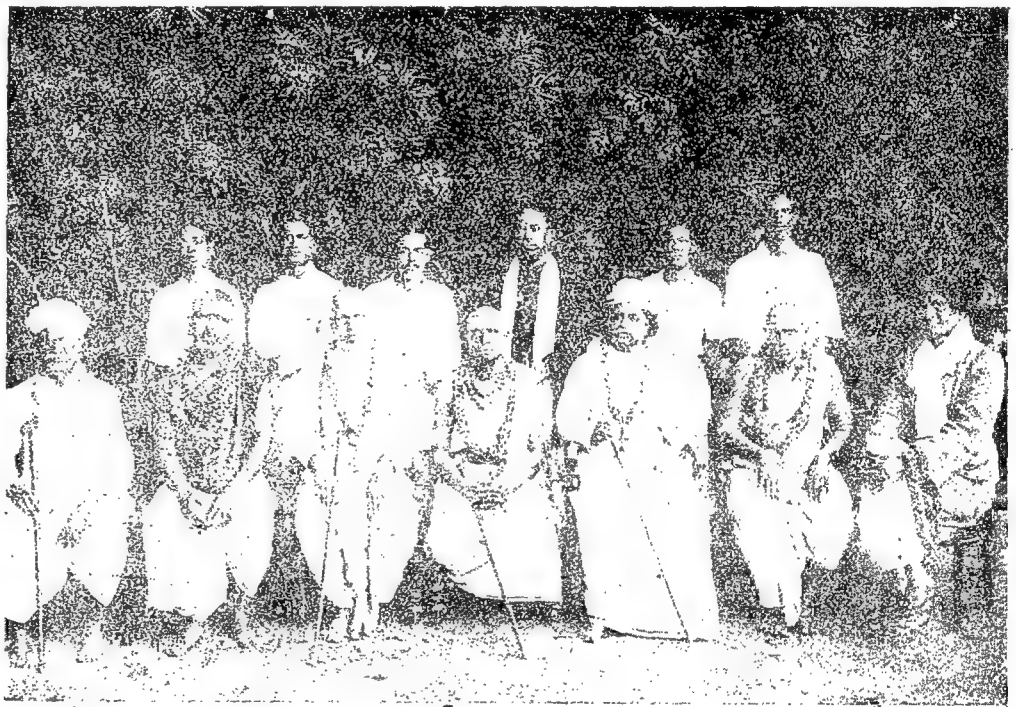
మద్రాసు కార్పొరేషను కౌన్సిలునభ్యః—

ఈనెల 30 తేదీని సాయంత్రము 5-15 గంటలకు రివ్యూభవన మన జరుగును.

తిరువళిక్కేణి బీచియందు బహిరంగసభ

కలకత్తా కాంగ్రెసునుగూర్చి సభలో సత్యమూర్తిగారు (అధ్యక్షులు) ఉపన్యసించుట (ప్రె. ఫో. బీ.)

ప్రొ. ఫె. రామజోగరావుగారి ప్రచారము

పైకోఫిజికల్సు (శరీరమానసిక క్షిపామధ్యాభివృద్ధి) పాఠశాల ప్రధానోపాధ్యాయు లగు ప్రొఫెసరు బులుసు రామజోగరావుగారు పెరంబూరునందు యోగవ్యాయామకళాశాలను స్థాపించినపుడు తియబడిన ఛాయాపటము. (ప్రె. ఫో. బీ.)

మంత్రి లేల రాజీనామాబెట్టిరి

విశ్వానరాహిత్యతీర్థానములే కారణమైయుండును

మధ్యరాష్ట్రముల శాసనసభలో ప్రకటనలు

శా.శ. 18:—మధ్యరాష్ట్రముల శాసనసభలో మంత్రి లేలరావు తమ స్థానములందు తేకండుటచే వారు రాజీనామానిచ్చి కను వార్త రూఢియి ముందే తెలిసెను. గా॥ అధ్యక్షులు రాగానే గా॥ తంబి, సభాపాఠశాల గవర్నరుగారివద్దనుండి సందేశమువచ్చినదని చెప్పిరి. కాని అధ్యక్షునికి వివరములేదు. నిన్నటిసభలో కీ॥ శ్రీ॥ లజపతిరాయ, సర్ అనియర ఆలిగాల్ అకామరణములగుర్చి నిన్నటిసభలో సూచించుట మరచితినిని విచారము చెలిపిరి.

రావుగారి ప్రకటన

ప్రశ్నోత్తరములు ముగియగనే మంత్రిలగు రాఘవేంద్రరావు, కేదరుగారి కవురతై విశ్వానరాహిత్య తీర్థానములు మూడుగలవు. కాని మంత్రిల రాజీనామాలు గవర్నరుగారు తెలియజేసినందున ఆతీర్థానములు ప్రతిపాదించబడ వనిరి.

శా.శ. 18:—మధ్యరాష్ట్రముల శాసనసభలో ప్రకటించిరి “నిన్నరాత్రి నా సహోద్యోగి యగు కేదరుగారు శా.శ. 18 లో ఇ.వా.సి.రి పరిశ్రమలకు ప్రభుత్వమువారి హాజరునుగూర్చి ప్లేటుఎయిడెడు చట్టము వివరమున శాసనసభవారి నిర్ణయము ఆశ్చర్యకరముగ

నున్నది. సభవా రామజోగరావుగారు సభాపాఠశాలలో ఉద్దేశము ను శాశనమునర్పించుచున్నది. చేతనలనువడకుటను ప్రోత్సహించుటకు గ్రాంటులొసంగుటకును, అట్టికని జరుపుపంపులో పుచ్చుకొనిన గ్రాంటులొత్తముల లెక్క ఒప్పించు సవరణములేదని యు గూడ నిర్ణయించుచున్నది. అందువలన చట్టము యొక్క ఉపయోగము చెడినది. ఇట్టి సందర్భములలో నేను చట్టమును యెట్లు శాసనముగానికగలను? ఇష్టములేనందున నేను ఉద్యోగము వదలుకొనవలసివచ్చును. మీరు శా.శ. 18 ను గవర్నరుగారి కందజేయగోరుచున్నాను. శాసనసభ్యులు చట్టముయొక్క మంచిచెడ్డలగుర్చి యొచింపక యితర విధముల అలోచించి యెట్లు నిర్ణయించినందువలన నేను యంత వ్యర్థగ పనివలకొనవలసివందుకు విచారముగ చున్నది.”

రావుగారు కేదరుగారి అభిప్రాయముతో నేకిధినించి, యిరువురు సమిష్టిగ శా.శ. 18 వ హింతుట చేతను గూడ రాజీనామా నిచ్చుచున్నా ననిరి.

గవర్నరుగారు రాజీనామాల సంగీకరించి ప్రజాపక్షాభిమాన శా.శ. నిర్ణయించుచు గ్రా.త్రమంత్రిల నియమించుటను గూర్చి యొచించుచున్నారని తెలిగారు చెలిపిరి.

ప్రైమరీ విద్యాసవరణ చట్టము శా.శ. 18 వ పదక సభాటికి ముగిసెను.

మంత్రిలు రాజీనామానిచ్చుటకు నిజముగ కారణము విశ్వానరాహిత్య తీర్థానముల భయమేగాని వేరుగాదని సభ్యులనుకొనుచున్నార.

(ప్రె. ఫో. బీ.)

విదేశవార్తలు

సైమను కమిషను

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతరి)

భిన్నాభిప్రాయములు

“కార్మికసభ్యులు ఇండియాకు డొమినియను ప్రతిపత్తి నీయవలె ననెదరట”

లండన్, జనవరి 18:—న్యూ లండన్ ప్రత్యేకతంతరి వ్రాయుచున్నది. సైమను కమిషనులో భిన్నాభిప్రాయముల సూచనలు గన్పించుచున్నవి. కర్నలు లేనుఫాక్సు, మేజరు ఆట్లీ ఒకరితో నొకరు ఏకీభవించుట లేదు. సైమనుగారు వీరిద్దరి యభిప్రాయముల మధ్య నున్నారు.

సైమను కమిషనులో నున్న కార్మిక సభ్యులు ఇండియాకు డొమినియను ప్రతిపత్తి నీయవలె ననెదరు.

కలకత్తా కాంగ్రెసులో ఆమోదించిన ముఖ్య తీర్మానమును సూచించుచు ఇండియాకు డొమినియను ప్రతిపత్తిని 1930 సంవత్సరమునాటి కీయనిచో గాంధీగారు అసహాయోద్యమమును మరల ప్రారంభించెద రనుసూచన యర్థమేమన బ్రిటిషు ఎన్నికల యనంతరమున కార్మికసభ్యత్వము వచ్చేసే భారతీయుల తిరుగబాటును అడంచుటకు వారు పూనుకొనవలసివచ్చునని ఈ ప్రత్యేక వ్రాయుచున్నది.

ఆఫ్సు పరిస్థితులు

ఈవిషయమై ఇట్లు వ్రాయుచున్నది:—అమా నుల్లారాజుగారిని గూర్చి బ్రిటిషువారు అనుమానించుచున్నారనుటకు నందియము లేదు. రషియాతో అమీరుగారి స్నేహమునుజూచి ఇండియా కార్యాలయము విదేశాంగకార్యాలయము యుద్ధ కార్యాలయముల వారు తలచుకొని భయపడుచున్నారనుచున్నది.

సార్వభౌముని ఆరోగ్యము

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతరి)

రాత్రి 8-15 గంటల ప్రకటనము

లండన్, జనవరి 19:—శుక్రవారము రాత్రి 8-15 గంటలకల్లు ప్రకటించిరి: కోశంతయు నెమ్మదిగనే గడచెను. పరిస్థితులు మార్పుబొందలేదు. గురువారము గాన్పించిన ముగుఱము తృప్తికరముగనే నిలిచియున్నది. మరల ప్రకటనము కనివారము ప్రకటించబడును.

చక్రవర్తిని

జలబుచేసిన పిదప బయటకు పోవుటకు నేడే ప్రధానము. మోటారుబండి అంతయు మూసికొని నెడలిరి.

బూత్ సేనాని నాయకత్వము

21-వ తేదీవరకు ఆయని తొలగించరాదనుట

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతరి)

లండన్, జనవరి 19:—21 తేదీవరకు బూత్ సేనాని హైకోర్టునకు వారు తొలగించక అతనిపైనే ఇంకొకరిని నియమించరాదని చాన్సలరుజిజ్ జోన్సగారు తీర్పుజేసిరి. అప్పుడు మరల కోర్టువారు ఆలోచించెదర.

చీనా సైన్యమును చీల్చి వేయుట

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతరి)

లండన్, జనవరి 19:—చీనా సైన్యము లన్నిటిని చీల్చి వేసి ఎంతవరకు సైన్య మందరమో అంతవరకే నియమించుటకు అధికారుల లండన్ ను గూరిరి. ప్రస్తుతము గనున సైన్యముల నెత్తివేయుటకు నిశ్చయించి కేంద్ర ప్రభుత్వంధికారమునందే ఆయుధాగారముల నుంచుకొనెను. ప్రస్తుతము సైనికుల మును 65 పటాలములుగ ఒక్కొక్క పటాలమునకు 11 నేల సైనికు లుండవలెను. ప్రస్తుతమున్న సైన్యము మొత్తము కంటే పగలు ఎక్కువగా నుండును తీసివేయబడిన సైనికులను పించునలలోను ఇచ్చుటకును, వ్యతిరేకమున గలపుటకును పనిచేయుటకు పీఠతేనివారికి పిదపని నిర్ణయ జేర్చుట జేసిరి.

ఆఫ్సు పరిస్థితులు

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతరి)

రషియా, జనవరి 18:—నాబీల్లుఖాన్ కాబూలు నంత ను ఒకపక్షముగానిరి. కోటగూడా నెమ్మదిగ ఇరిగి వలెనెనది. ఇరాయితులాగారిని జురక్షితులుగ గొట్టువునాగ్గమును జూడవలెనని ఉభయపక్ష బలవారము బ్రిటిషు మంత్రి సర్ ప్రాన్స్ స్మిత్ హంపిషునాటి గోరగ విమానములో అతనిని అరబి లను చలలన, 7 గురు ప్రత్యేక, పూర్వపు యధ్యక్షు: ప్రాన్స్ గాటి ఇద్దరు సోదరులను కాబూలు నుండి నెహ్రూగారు గొట్టుయిరి. దీనివలన రక్తపాతము తగ్గుననుచున్నది. బ్రిటిషు లోయలు విమానములో పీఠ నందరిని గొట్టుననుచు ఏర్పాటు జేసిరి.

ఈ యాధ్యక్షమును సర్ హంపిషునాడు అగ్ని బాల్బలను సరక్షియక, ముందుతరమును లక్ష్యము చేయక చొరగని కొండల పై జేసిరి. మురక్షితులు 10 జివిగ బాతుల వారి వ్యవస్థను 140 నుండి ప్రత్యేక పురముల పిల్లలను ఇంకొక చొటునకు, నిరభయముగ జేర్చిరి. విమానములు ఎంత లాభముగ ఇదిగర కెన్నడైన యుద్ధయోగించబడెనాయనియు విమానము లింత తుర్రుపద పనియు సర్ ప్రాన్స్ స్మిత్ హంపిషునాడు తెలిసిరి. ఆనాడు నిహాయకలహము నాడే గనుక విమానములే యున్నచో, ఉట్టిప్రదేశములందున్న ప్రత్యేక పురము, పిల్లలను గాపాడి యుండెడి వారమునది. ఇంతియే ప్రాణములతో ప్రతి కి యుండెడివారు గాడ? ఆయిహంపిషునాడు తప్పిపోయి యుండెడిక? కాబూలు నుండి విమానముల మీద పోవుటచే నెందు గురువారములు జేయవచ్చును.

మొదలు నై మూరికి కేరళకు మునుపునున్నది. ఇరాన్ నుండి వాయవ్యదిశవారును నెహ్రూగారు ప్రత్యేకములతో పోగలెను. 2500 సైన్యము కొండలమీద పోవుట చాలకనగాదు. లేనిచో ఎన్నివారముతో బట్టెడిది. విమానములను సరిగా వినియోగించుకొన్నచో నిజమైన యుద్ధయోగ మెంతయో యుండును. బ్రిటిషు సామ్రాజ్యమునకును మానవకోటి కేరళ యో యుపకరించును.

హిట్లర్ ఎంగు కమిషను నివేదిక

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతరి)

లండన్, జనవరి 18:—గవర్నరు జనరలును హైకోమిషనరు సాతే నియమించిన వెంటనే ఉన్న అధికారసభ్యులను నమరునాటి తీసివేసి అధికార కాసనసభ్యులను చేయుట అత్యుముఖము కాపాడుటకు నియమించుటలైన నిర్ణయించెను. పత్రి సంవత్సరము గవర్నరు జనరలు లండన్ జేగవలెను. మాండేలు పోలీసులను రాజ్యమునుగూర్చి బాధిపనులొప్పు నివేదికలై పత్రిసాయన చేయింబడు గూర్చి సారి యభిప్రాయము గూర్చి నివేదికను తయారుచేయవలెను. పరిశీలనా వి. న విషయ మై తూర్పు ఆఫ్రికా సభ్యులనుబాడును, ఆంగ్లసభ్యులను వారము కలిసి ఆలోచించుటలెను.

బ్రిటిషువ తి కా వ్యాఖ్యలు

డెయిలీ టెలిగ్రాఫు

పత్రిక ఇట్లు వ్రాయుచున్నది. హిట్లర్ కమిషను గొప్పభాంశము నిర్వహించి, వికల పరిస్థితులను ఇ. ఇ. ఇ. తూర్పు ఆఫ్రికానుగూర్చి పీఠ కమి. యె. యె. నివేదిక ఇంతయో అతడ అంటుండ పోక. హంపిషునాడు హిట్లర్ మాకు దాల్చుకొండ నుండుట అభ్యుదయముననున్నది. ఎంగుగారికి ఆయన హంపిషునాడు కెన్నా ప్రభుత్వ విషయమై భిన్నాభిప్రాయములకు చేరి ఈవివేదికలను పూర్తిగా వ్రాపును అసలే ఇది ఆరాధించుకొన్నది. హిట్లర్ ఎంగు గారు కాసనసభలను గూర్చి గావించిన సూచనలను వివచయించి కేరళ కలిసిరి.

బట్టియే. ప్రిజలు ధీమంతులగుటవలన మంచిచెడ్డలను గ్రహించగలుగుదు. నాగరమునకు తోడ్పడిన వాటికేర్వరులు, వర్తకులను కమిషనరులు చాలమంది పాటిచుక పోవుటలెను.

మాంచెట్టు గార్డియను

లండన్, జనవరి 18:—కాసనసభలందు భారతీయులకు ఎక్కువగా అధికారసభ్యులను: యి. యి. చ. లేదు. కాని ఏదైనా ముఖ్యవిషయము నిర్ణయించుటనీ వచ్చినపుడు భారతీయులదే ప్రాధేయముగను. అధికారసభ్యులతో నున్నను. యూరపియను వర్తముతో నున్నను ఎవరితోగూడెన వారి చే ఎక్కువ బలమును గలగజే నెదరని మాంచెట్టు గార్డియను పత్రిక వ్రాసుచున్నది.

బోలివియాను జర్మను పొగయోడతో పోవుచున్న రుపాతలను బోన సైన్సు ఆధికారులు బట్టుకొనిరి.

ప్రాచ్యదేశమున లంకాపైను బట్టలవర్తకము అభివృద్ధి గాంచుననుకొనుచున్నారు.

జమ్మలముడుగు— మలేరియా జ్వరములు

మూడు రో మాసములకు ముందు ఈవాలాకాలో కలరా చెలరేగి చాలా జననత్వము కలగజేసినది. ఇప్పుడు మరల రెండు మాసములుగా మలేరియా జ్వరములు ప్రబలి జనలను తొర మారు గావించుచున్నది. ప్రతి గ్రామములోను ప్రతి యింటి యందును మలేరియా జ్వరములతో బాధపడువాతే కప్ప మలేరియా జ్వరములకు లాంగనివారు లేనే లేరు. తలమంచుబట్టుము, కంబాలిన్లు, కల్లుబట్ట, కొండనుకేసుల, గండీకోట, ఖాదరా బాద్, దేవనడి మొదలగు గ్రామములలో తప వైద్య సహాయము లేక జనలపడు బాధ వర్తకాత్మకముగా యున్నది. దెహానగ్రామములను పైజలు అన్నియు చక్కగా ఫలించినను ఆ పైజలను యిల్లు చేర్చుకొను మార్గము లేక పొలములలో ఎక్కడెక్కడ నీలిచినది. మాలిశాలి చేతులొని జీవింను నిరుపేదలు పంజతము మలేరియా జ్వరముతో బాధపడుచుండుటవలన మాలివారు చిక్కుటయే దుర్లభముగాయున్నది.

ఏపూటకాపూట మాలిచేతులొని జీవింనువారు జ్వరబాధచే యిల్లువిడిచి బయటకిరీబాలక తినుటకన్న మలేక మలముల మాడుచున్నాడు. కర్నూలుజిల్లాలో ఈమలేరియా జ్వరములు వ్యాపించియున్న ప్రదేశములలో పర్యవేక్షకును కొన్నిసా చూత్రాలు ఉచితముగాపంచిపెట్టుటకు ప్రభుత్వమువారు ఏర్పాటులు గావించి పంచిపెట్టుచున్నారు. ఈ జిల్లాలో ఏ కారణమువలనో అకోగ్యకాఖ అధికారులు తగు శ్రద్ధపుచ్చుకొనక యున్నాడు. స్థానిక అకోగ్యకాఖ అధికారులను విచారించగా రాబోవు సంవత్సరమునాడే కొన్నిసా ఉచితముగా పంచిపెట్టుటకు ఏర్పాటులు గావించెదమని తెలిపిరిగాని ఈ సంవత్సరము జనలు పడు బాధకు ఏలాటి నివారణోపాయమును గలగజేయజాలమని నుడిగిరి.

జమ్మలముడుగునందుండు లండన్మిషన్ ఆఫ్ఫ్రియం దును, తాలూకాబోర్డువారి ఆఫ్ఫ్రియందును రోగులసంఖ్య విస్తారముగా పెరుగుచున్నది. ప్రతిదినము మూడు మూడుసం దలు మొదలు నాలుగుసందల ఏబిసెవలకు మలేరియా జ్వరముతో బాధపడుకొంటు సచ్చుచున్నాడు. ఈ రెండు జీవనధార యములకు అందుబాటులోలేని గ్రామములు అనేకములున్నవి. వారి అవసర దుర్భరముగాయున్నది. ఇట్టి తరుణములో “క్వా యియా” మాత్రము, పొట్లములను, ప్రభుత్వమువారు వీడసాదలకు ఉచితముగా పంచిపెట్టుటకు త్వరతో ఏర్పాటుగావించక రాబోవు సంవత్సరమునకు ఏలాటిసహాయము చేయజాలమనుట ఎంతమాత్రము సమంజసముగాలేదు.

జిల్లా కలెక్టరుగారును, జిల్లా ఆరోగ్యకాఖ అధికారియు, జిల్లాబోర్డు ప్రెసిడెంటుగారును, తాలూకాబోర్డు ప్రెసిడెంటు గారును మలేరియాజ్వరములతో బాధపడు ప్రదేశములను స్వయముగా పరీక్షించి మాలిశాలి చేతులొని జీవయోక్తము గనుపు కొనుచున్న వీరలను, వైద్యసహాయములేని ప్రజలను తని రిరి వైద్యసహాయము గలగజేయిం “క్వా యియా” పొట్లములను ఉచితముగా పంచిపెట్టుట, మలేరియా జ్వరములతో బాధపడుచున్న ప్రజలకు త్వరతో సహాయము చేయుదురని ప్రార్థించుచున్నాము.

వెల్లూల రామకృష్ణశాస్త్రి.

అమకమునకు

6 డబ్బే బస్సులు—అందు 2 బస్సులు, 6 పిల్లలను 19 పొగనంబర్లవి, 4 బస్సులు, 4 పిల్లలంబర్లవి, ఒక మోటోకాలే 1928 నూడిరి, 2 పిల్లలను, 4 పిల్లలను పిలిలో నున్నవి. కలరములక:—

V. MUTHU MOTOR WORKS,
27, General Patter's Road,
Mount Road, Madras.

శాశ్వతలాభకర మగుచికిత్స గావించగల శక్తి ఆయుర్వేదమునకుగలదు. ఇతిరవిధానములుకేవలము రోగ చిహ్నములను రూపుమాప బ్రయత్నించును గాని, మూల కారణములను నివారించ బ్రయత్నింపవు. అందుచేతనే ఆయుర్వేదము సనాతనమయినది. ఇది ఏ కాలమున కయినను, ఏ దేశమున కయినను, ఎట్టి పరిస్థితుల కయినను అక్కరకు వచ్చును. ఇట్టి యుత్కృష్టవైద్యశాస్త్రము జీర్ణదశలో నున్న సమయమున, గోపాలాచార్యులవారు దీనిని పునరుద్ధరించుటకై నర్వసమయమున భారబోసిరి. ప్రాచీన గ్రంథములను ఆంధ్రభాషలోనికి పరివర్తించి, ఎల్లరకు సుబోధకము గావించిరి. ఆయుర్వేదవైద్య పద్ధతి మూఢవిశ్వాసములపై నాధారపడియుండు ననియు, ఇది ప్రకృతిశాస్త్రముల కనుగుణముగ నుండ దనియు, శాశ్వతవైద్యులు ఖండించిన దినములు గలవు. అవి గతించినవి. ఆయుర్వేద వైద్యము శాస్త్రసిద్ధ మని, విదేశవైద్యులు గూడ అంగీకరించు చున్నారు. ఇందుగిమిత్తమై విశేష కృషినిలిపిన గోపాలాచార్యప్రభృతులు ధన్యులనుటకు నందియము లేదు. వీరికృషిని సఫలపరచుట చేతనే, వాటిపట్ల ప్రజలు నిజమగు కృతజ్ఞత జూపిన వారయ్యెదరు. బండరులో జరుగు ఆయుర్వేద నభలు ఆయుర్వేదవైద్యవ్యాప్తికి తోడ్పడుగాక!

బీహారు కార్యనిర్వాహకసభ
 బీహారు ప్రభుత్వ కార్యనిర్వాహక సభ్యత్వమునకు డుమ్రాను మహారాజు గారు రాజీనామా నీయగ, వీరిస్థానమునకు కానిక మహారాజు గారు నియమితులయిరి. డుమ్రా మహారాజుగారి రాజీనామాకు కారణము, అనారోగ్యమని తెలుపబడినది. కాని ఇంతకన్నను ప్రబల కారణమింకొకటిగలదని హిందూపత్రికావిలేఖకుడు వ్రాయుచున్నాడు. బీహారుగవర్నరుగ నర్ స్టి ఫె నను గారు నాల్గునెలలపెలపుమీద ఇంగ్లండుకువయ నమగుచున్నారు. వీరికి బదులుగ డుమ్రా మహారాజుగారు గవర్నరుగ బని జేయవలసి యుండును. సంయుక్తరాష్ట్రములలో నిట్టిఖాళీ రాగ, సీనియరు సభ్యులగు ఛాటర్ నవాబుగారి హక్కులను నిరాకరించి, జ్యూనియరు సభ్యులగు నొక యూరపియను నాస్థానమున ప్రభుత్వమువారు నియమించిరి. ఈ నియామకము విమర్శనమునకు లోనయ్యెను. బీహారులో నిట్టి విమర్శన కెడ మిచ్చుటకు ప్రభుత్వము వారి కిష్టము లేకబోయె ననియు, డుమ్రా మహారాజుగారు అంతట రాజీనామా నిచ్చిరనియు, అందుచే యూరపియను సభ్యుని నియమించుటకు వీలుగలిగెననియు, నీ విలేఖకుడు చెలుపుచున్నాడు. ఈ కథ నిజ మగుచో, తాత్కాలికపు ఖాళీలకయినను భారతీయులను గవర్నరులుగ నియమింప నిచ్చగించుట లేదని తెలుచున్నది. కీర్తిశేషులగు సింహ ప్రభువుగారొక్కరిని మాత్రము బీహారుగవర్నరుగ నియమించిరి. వారికిపిమ్మట, వేరొక భారతీయు నాపదవికి నియమింపలేదు. సింహగారి నియామకమే పొరబాటుని గ్రహింపబడె గాబోలు. కాని, అప్పటి పరిస్థితులను చక్కబఱచుట కిది యవసరమై యుండెను. ఇట్టిపొరబాటును పిమ్మట గావించియుండలేదు. తాత్కాలికపు ఖాళీలకయినను భారతీయులను నియమించు పొరబాటు జరుగుటలేదు.

క్రొత్త అమీరు
 ఇనయతుల్లాఖానుగారు కొందరతో గలసి వాయునిసానముపై పిహావరు నగరమున కరుదెంచిరి. వీరు హిందూదేశమునందు ఎంతకాలము నివసించెదరో తెలియదు. అమనల్లాగారు కాంధహారము నందు నిలిచియుండుటచే వీరింకను తమ ఆశలను పూర్తిగ విడనాడలేదని ఎంచవచ్చును. వీరు తగిన సమయమునకై వేచియున్నారని తలంపవచ్చును. తిరుగుబాటుదారుల నాయకులగు బచ్చాసాకోగారు రాజమంధిరమును ప్రవేశించిరి. వీరిని నూతనరాజుగ ప్రకటించిరట. వీరికి హబిబుల్లాగారిను నామకరణము చేయబడెను. వీరెంతకాలము రాజ్యము చేయగలరో చూడవలయును. ఆఫ్ఘనిస్తానమునకు బోవ నెందరిను అనుమానముపై ఆఫ్ఘను రాజవంశీకులను కొందరను ఇండియాప్రభుత్వమువారు రంగూనుకుబంపుచున్నారు. క్రొత్త అమీరగు బచ్చాసాకోగారును, ఇతర కొండజాతులవారును ఆయుధముల నెటుల సంపాదించగలిగిరో, సుశిక్షితులగు ఆఫ్ఘను సైనికుల నెటుల నోడింప గలిగిరో తెలియకున్నది. ఇది యంతయు మాయగ నున్నది. నూతనసంస్కరణములు అసంతృప్తిపాతు వయినను, తిరుగుబాటుకు ఇతర కారణము లుండియుండును.

నిరుద్యోగులు
 హిందూదేశమున విద్యాధికులలో నిరుద్యోగము అధికమగుచున్నదని తెలిసినవిషయమే. దీనిని తొలగించుట కింతవరకు తగినమార్గము లవలంబింపబడలేదు. విద్యావిధానము మార్పు జెందకున్నది. విద్య నేర్చికొనినవారికి భుక్తి దొరకుట కష్టముగ నున్నది. అందుచే విద్య నేర్చికొనుటకు ప్రోత్సాహము బాత్తుగ తగ్గుచున్నది. విజ్ఞానాభివృద్ధికిని జీవనోపాధికిని ఉపకరించు విద్యను నేర్పవలయునను తలంపు ప్రబలముగ నున్నది. కాని ఇంతవర కెట్టి ప్రయత్నము లీవిషయమున ప్రారంభము గాలేదు. హిందూదేశమునందే గాక, ఇతర దేశములందు గూడ విద్యాధికులలో నిరుద్యోగము వ్యాపించుచున్నటుల చెలియుచున్నది. ఈ విషయమై అంకెలను ప్రోగుజేసి, నిరుద్యోగమునకు గల కారణములను, వీని నివారణోపాయములను కనుగొను నిమిత్తము, జనీవలోని అంతర్జాతీయ కార్మికసంఘము వారు విచారణ నలుపుచున్నటుల చెలియుచున్నది. వీరు తమ రిపోర్టును ఈ సంవత్సరము మధ్యను పంపెదరట. వీరి రిపోర్టు ఎటులుండునో చూడవలయును.

హాజీచట్టము
 హాజీచట్టము గూర్చి రాబోవు భారత శాసనసభలో అంత్యనిర్ణయము జరుగును. ఈ చట్టము పట్ల తీవ్రప్రాతికూల్యము బయలుదేరెను. బ్రిటీషు వర్తకులు మిగుల భీతి జూపుచున్నారు. తమ లాభములకు కొరంత గలుగు నని వాదించుచున్నారు. చట్టమునందు సాంఘికవిచక్షణ గలదనియు, ఇట్టి చట్టముల గావించుట కికమీద శాసనసభకు హక్కుండనూడదనియు, వీరు చాటుచున్నారు. రాజప్రతినిధిగారు గూడ ప్రతికూలభావము గనుబఱచిరి. ఇట్టిసమయమున, భారతశాసనసభవారు

దేశమేమమునే ముఖ్యముగ మది నెంచి, హాజీచట్టము నామోదించుట యవసరము. దీనిని ప్రభుత్వము వారు నిరాకరించుచో, ఆ బాధ్యత వారిపైననే నిలిచియుండును. హాజీచట్టము, ఇతర దేశములలో నవలంబించుచున్న మార్గమునే యవలంబింప గోరుచున్నది. దేశీయ నౌకలరక్షణ గోరుచున్నది. ఇందువలన ఇతర దేశములవారి విపరీతలాభములకు నష్టము గలుగుచో, అందు కేవల రేమి చేయగలరు? హిందూదేశసాభాగ్యమును ఇతరులకొరకు విడనాడుటకు భారతీయు లెటుల నమ్మితిరు?

తెనాలి తాలూకాబోర్డు అధ్యక్షుని ఎన్నిక

తాత్కాలికముగా నిలుపు చేయబడుటకు మైకోర్టు ఉత్తరువు గావించుట
 తెనాలి తాలూకాబోర్డు అధ్యక్షుని 30-9-29 తేదీన భారతదేశ తాలూకాబోర్డు వ్యవహారమున నడపుటకు, నూతన అధ్యక్షుని యెన్నిక కొకసంవత్సరమువరకు, గుంటూరుజిల్లాబోర్డు అధ్యక్షుడు శ్రీమంతుల కె. అంజనేయులు గారిని తాత్కాలిక అధ్యక్షునిగా నియమించెను. నూతన అధ్యక్షుని యెన్నికకు 9-11-29 తేదీ నిర్ణయ పడెను. ఈశాసన ప్రభుత్వమువారు శ్రీమంతుల రామకృష్ణయ్యగారిని తాత్కాలిక అధ్యక్షునిగా నియమించి, అంజనేయులుగారు రాజభక్తి ప్రమాదము కలకానకపోవుటచే తాత్కాలిక అధ్యక్షునిగా నుండరాదని ఉత్తరువు గావించిరి. 9-11-29 తేదీన అంజనేయులుగారు తాలూకాబోర్డు అధ్యక్షునిగా యధావిధిగా నెన్నికబడిరి. అటుపై ప్రతికూలపక్షమువకు చెందిన కె. రామయ్య మున్నగువారు ప్రభుత్వమున కొక పిటీషను బెట్టిరి. తాత్కాలిక అధ్యక్షుని నియామకము చెల్లక కారణమున పదవ యెన్నిక చెల్లదని పిటీషనుతో స్పష్టపరచిరి.
 అంజనేయులుగారి యెన్నిక చెల్లదనియు, మరియొక శ్రావ్యయెన్నిక జరుగవలె ననియు, ప్రభుత్వమువారు 5-12-29 తేదీన ఉత్తరువు గావించి 15-12-29 తేదీన అంజనేయులుగారు గుంటూరు సబ్కోర్టులో నొక వ్యాజ్యము బెట్టిరి. తమ యెన్నిక చెల్లదని ప్రభుత్వమువారు గావించినయు తీవ్రపు వ్యాజ్య విరుద్ధమని సబ్కోర్టు తీర్పు గావించవలె ననియు, నూతన అధ్యక్షుని యెన్నికకు ప్రతికూలపక్షముచే పక్షభావముండ ఉత్తరువుగావించవలెననియు అంజనేయులుగారు కోర్టుకు జేరిరి.
 అంజనేయులుగారి వ్యాజ్యము జిల్లాకునపలుయెనుట మాత్రమే బెట్టబడదని యున్నదని సభాధిశేషుజడ్జి కారణము బుచ్చును పిటీషనును త్రొక్కినెను. 9-1-29 తేదీన అంజనేయులుగారు హైకోర్టుకు అప్పీలుచేసిరి.
 11-1-29 తేదీన జరుగబోవు సభలో యెన్నికబడు అధ్యక్షునకు ఛార్జియొప్పగింపవలదని జస్టిసు వాలస్ గారు తాత్కాలిక అధ్యక్షునకు ఉత్తరువుగావించిరి. అప్పీలును చేర్చుకొనిరి రెస్పాండెంటుకు నోటీసుగావించిరి. అప్పీలునివారణకు 25 వ తేదీ నిర్ణయించుచు అప్పీలు పరిష్కారమగువరకు తాత్కాలిక అధ్యక్షులు యితరతప్పోకిని ఛార్జియొప్పగింపవలదని ఉత్తరువుగావించిరి.
 శ్రీమంతుల టి. వి. వెంకటరామయ్యగారు, టి. వి. రామభద్రయ్యగారు వాదితపు ప్రజరయిరి. టి. ఆర్. ఆరుణాచలమయ్యగారు 2 వ, 3 వ, రెస్పాండెంటుల తరపున హాజరయిరి. శ్రీమంతుల సి. హెచ్. రాఘవరావు, డి. కృష్ణస్వామిగార్లు 4 వ రెస్పాండెంటు తరపున నోటీసు బుచ్చుకొనిరి.

కీ|| శే|| ఇవటూరి కనకాచలంగారు
 పర్రాకిమిడి హెడ్క్వాటర్సుగారి అకాలమరణము
 పర్రాకిమిడి, జనవరి 18:-ఇవటూరి కనకాచలంగారు ఎం. ఎ. ఎల్. టి. మహారాజుగారి కళాశాలయందలి హెడ్ నుస్టరు నిన్న ఉదయం 7 గంటలకు మి. కాలేజియందు పురమునందు వీరి కమితమగు గౌరవముండెను. వీరిని గోల్పోవుటలో కాలేజీ తీవ్రనికొరక వాటిల్లెను. పురజనతెల్లకు వీరి కొరకై చూచుచున్నారు. అనేకమంది కెర్నలు విద్యార్థులు వీరి దహనక్రియల సమయమున హాజరయిరి. కనకాచలంగారు మూలములై పరీక్షల ఫీఫ్ ఎగ్జామినరకు నుండిరి. (తండ్రి)

పరిమోక్షలను ఒక్కొక్కటిగా పూర్తిచేయునకు
 తీసికొనిపోవుట
 యంత్రముతో పరిశీలించుట
 అవసరపరచుచు నుపయోగింపబడు మెట్టధాన్యపు
 గింజల ద్రవ్యమును, ముక్కలకాగితము గల గుంటక
 తోను దంతులతోను వాటిని విశ్రమముగా పాగు
 చేయుటయును

పజ్జముక్కలను కొడవలతో కొయియట్టును పజ్జ
 బిన్నలను రాతిగుంటతో నూర్చుటయు
 కాగితములను రాతిగుంటతో కుర్చుటయు యంత్ర
 మతో లేకుండుటయు
 చెయ్యగడలకుగాను 'పత్తరి' కాగితతో పాలమును
 తయారుచేసి అందు కాల వలన క్రవ్యలు
 చెయ్యగడలను కోరికతో నవలపియ్యుటగానగ అడు
 బయ్యి, సింధువాహి కుంట్లలో బెల్లమును కాచట
 యును
 కలపురీయము చిన్న పాకతో చెయ్యగడలను విశ్రమ
 ముగా పాగుచేయుట
 చెయ్యగడలను కాటుట
 కొబ్బరిచెట్లను కాటుట

జాకా నెలలో ఒక వారమును, నెలపై
 ఒక అక్టోబరు నెలలో ఒక పక్షము
 ఫిబ్రవరి నెలలో ఒక పక్షము
 జూలై నెలలో ఒక్కొక్క
 దానిలో ఒక వారము

ఆగస్టు నెలపైబరు నెలలలో
 ఒక రోజులు
 మార్చి ఏప్రిల్ నెలలలో ఒక వారము,
 ఆగస్టు నెలపైబరు నెలలలో ఒక వారము
 ఫిబ్రవరి నుండి మార్చి వరకు మూడు
 ఒక వారము
 మార్చి ఏప్రిల్ నెలలలో ఒక పక్షము
 మే జూలై నెలలలో ఒక్కొక్క
 దానిలో ఒక వారము
 డిట్రో
 ఒక పంపత్సరము

కపరగోడ, నీలకర్పూర, పిలి
 కొడ పలములు
 హోనురు, చింతలచేది

తాలిపరము

తమిళుల మేతను, పయ్యుల చేయుటయును, ఎండు
 గడ్డిని నిలవయుండు మేతగా నుపయోగపడు ఆకు
 పైయను తయారుచేయుటయును, తమిళుల మేపుటయు
 కాపాడుటయును, వాతులును, కకములును తమిళిక్కి
 యందు ప్రారంభపు పని
 అభివృద్ధి చేయబడిన పనిముట్లయొక్క వాడుక, వారు
 విడిచే పలమును పలచగా నాటుట, మెట్టభూమిని
 పాగచేయు నూతనవిధానము డబ్బుకొరకైన విధి,
 అల్లము మొదలైన పైదలను తేమబు మిరియాలను
 స్టాండర్డు పద్ధతులను నాటుట
 వరి విత్తనములను మొత్తముగా ఏర్పడుచుట, చెయ్యగ
 గడలను నాటుటయును, గాడగ ఆడుటయును, బెల్ల
 మును తయారుచేయు పద్ధతి

ఒక పంపత్సరము

మేనుండి అక్టోబరువరకు

డిసెంబరు నుండి అక్టోబరు వరకు

కోయంబత్తూరుకు వెళ్లుకొను ప్రజలను కొంతైన దర
 భావములను, ప్రెస్సింగ్, అగ్రికల్చరల్ కాలేజీ, లాబోరేట్టు
 పోస్టు అనినీ, హాకి, నంద్యాలకు, బల్లారి వ రెండింటి
 వ్యవసాయపు డిప్యూటీ డైరెక్టరుగారికిని, అనకాపల్లి చామర్ల
 కొటలకు, విశాఖపట్టణము, 1 వ పర్కిలు, వ్యవసాయపు డి
 ప్లూటీ డైరెక్టరుగారికిని, గుంటూరు, 2 వ పర్కి
 లు, వ్యవసాయపు డిప్లూటీ డైరెక్టరుగారికిని, పాలనాధిక
 నెంటు థామస్ మాట్ 4 వ పర్కిలు వ్యవసాయపు డిప్లూటీ

డైరెక్టరుగారికిని, హోనురుకు, చింతలచేదికి, రైవ్ ప్లాక్,
 వ్యవసాయపు డిప్లూటీ డైరెక్టరుగారికిని, కపరగోడ, నీల
 కర్పూర, తాలిపరములకు, బెల్లచే, 7 వ పర్కిలు వ్యవసాయపు
 డిప్లూటీ డైరెక్టరుగారికిని పంపవలెను.
 ఏకాలముందు మనుష్యులను తీసికొన పిలగునో దానిని
 గురించిని, వలయునెడల పనినిగల ఏర్పాటులను గురించిని
 ఈ యాఫీసు వహించుచు వోపగవరకు.

సులభ పాఠములు :
 దైవందిన వ్యాయామములు

ఆరోగ్యమైన శరీరముననే సరియైన మనస్థితి : సూర్య నమస్కారము

ద్రావిడము, తెలుగు, కన్నడము, ఈ భాషలలో పరిపర్తనము చేయబడి నవీనపద్ధతి ననుసరించి
 యుండు శరీరవ్యాయామమును గురించిన యొక పుస్తకము.
 బౌద్ధ సంస్థానాధీశ్వరులైన శ్రీమంత బాహుపాలేష్ పంత్ ప్రతినిధి బి. ఎ. గారిచేత మరాటి
 మఱియు నింగ్లీషు భాషలలో ప్రచురింపబడినది. వ్యాయామము చేయునపుడు గమనింపవలసియుండు
 సూచనలు సంపూర్ణముగ నుత్తమములైన ఆర్టు పేషన్లమీద నచిత్రముగ నివ్వబడినవి.
 ఈ వ్యాయామపద్ధతి అమెరికా మఱియు యూరోపు ఖండములందుగల యనేక సుప్రసిద్ధ పురు
 షులచేత ననుసరింపబడి యుండుటయేకాక యునైటెడ్ కెండిన మైగారు మహారాజగారును వారి సర్కారు
 వారును బొంబాయి గవర్నరు మొంటువారును నీ వ్యాయామక్రమ ప్రదర్శనమును ప్రోత్సహింపబడి
 యున్నారు. సమస్కారములను జేయునపు డుచ్చరింపవలసిన మంత్రములు స్వరయుక్తముగను సంపూర్ణ
 ముగను ఇవ్వబడినవి.

బాలురు తరుణులు, వృద్ధులు, అను భేదము లేక సమస్తపురుషులకును స్త్రీలకును ఇవి యవశ్య
 ముగ గావలసియుండు సంగతులు గల పుస్తకము.

“సూర్యనమస్కారము” వెల 1-0-0. చిత్రములవట్టి 0-2-0.

ఈ క్రింది విలాసము గలవారికి వ్రాయుడు:—

ఎస్. ఎస్. సింహ,
 మల్లేశ్వరం, పోస్టాఫీసు, బెంగళూరు.

మహర్షిదేవేంద్రనాథ తాకూర్ గారి స్వీయచరిత్రము
 ((గ్రంథకర్త: మొక్కపాటి రామకృష్ణ శాస్త్రి))

ప్రతివ్యక్తియు ముఖ్యముగా చదువ జగినది. 214 పేజీలు } ధర రూ 2 8
 నిండుకాలికొలెందు షెడర్ వైటు కాగితములు } పోస్టు ఖర్చులువల్లెకము.
 పోస్టు ఖర్చులు ప్రత్యేకము ఆంధ్రప్రదేశ్ రాజ్యము, 7, తంజుకెట్టిపేటి, మద్రాసు.

మీ జీవితమును
 నేషనల్ ఇండియన్ లైఫ్
 ఇన్సూరెన్సుకంపెనీ లిమిటెడ్
 తో బీమాచేసికొనుడు.
 చెరువును-నర్-రాశ్వరదనాధముఖర్జీ
 కే. సి. వి. థి. కే. సి. వి. థి.
 మేనేజింగ్ ఏజెంట్లు:
 మార్టిన్ అండ్ కర్రెస్,
 ప్రధాన కార్యాలయము,
 6, 7, 8 ఫుల్లర్, లక్నో.
 2 పూచీపల బోవరులన్ను మార్కెట్ స్ట్రెట్ లకు,
 వివరములకు యి(రిం) చిరునామాలు వ్రాయుడు.
 వి. కే. చెట్టి, సెక్రటరీ.
 ఫోను: 2420. బాన్సువాల్సు నెం 150, నల్లవాడు.
 టి. వి. రాఘవయ్య, చీఫ్ ఏజెంట్, బెజాపూర్.

The
Allenburys
Castor Oil

వాసనయు లేదు. రుచియులేదు.
 బొమ్మరూకమున నన్ను ఘనతచెందిన
 గొప్పచిరచనకారి. 'అలెక్సాబర్' మార్క్కు
 గల చిట్టాముదము లండనును ఎటెంబరురు,
 భూలోక మం దంతటను నుపయోగింప
 బడుచున్నది.

‘అలెక్సాబర్’ నీ వాడుటకునిక్కయింపుడు
 ప్రతిమందుల రుకాంతులను దొరకును
 పశుశ్రమైన గడక శ్రేష్ఠమైనది.
 ఆత్మ్యవయ్య క్రమ గృహ బోధము.
 గృహమునందుండవలెను.

Allen & Hanburys Ltd.
 LONDON
 Special Representative for India:
 A. H. P. JENNINGS,
 Block E, 2nd Floor, Clive Buildings,
 CALCUTTA

Good chance.

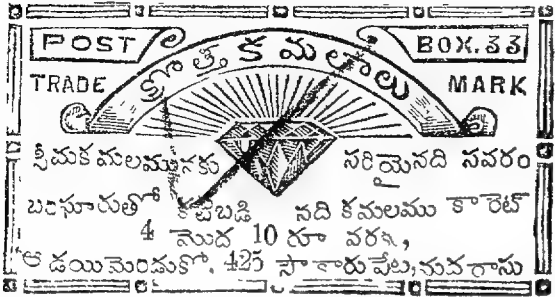
“ఇ ల్క వం టి మ జి లి న్న”
 దొరలు మిక్కిలి ప్రీతిగా వాడుచున్నారు.
 అక్కరలేనిచో డబ్బు వాపసు అంపెదము. ప్రసిద్ధి
 జెందిన మజిలీన్నని మీకు తెలిసిన యుండును.
 అందమైన డోల్యులుగను
 12 గజముల లాను 6 కమాజలగును రూ 7-0-0
 15 ,, మెడగల వనితనముగల మిజాంగల పై 9-0-0
 ముప్పది 3 కమాజలగుల పై 15 ,, మెడగలని. 9-0-0
 పొందీతేను. క్యాటలాగునునాం.
 గుప్తా అందుకో, చికాకోల్. గంధూం జిల్లా. 5288

సీమక మలములు

బంగారు, వెండి,
ఎలక్ట్రో సామానులు

బాపాలాల్ ఆంధ్రుకో,

216, చైనాబజారు, మదరాసు.

అమకమునకు

ఇంగ్లీషు ప్రింటింగు, వెస్ట్రన్ అండ్ సైజులు, ప్లాక
లో నన్నది, నిర్మలలు, ముద్ర, కెమికల్స్ కూడ
గలవు. ఇండియాలో కెల్లా చెక్కగా దొరుకగల వస్తువు. మా
డ గోరవాడ వచ్చి పుట్టింది కొనవచ్చును. 123-4 మార్
స్ట్రీట్ జి. జి. మద్రాసు. 78

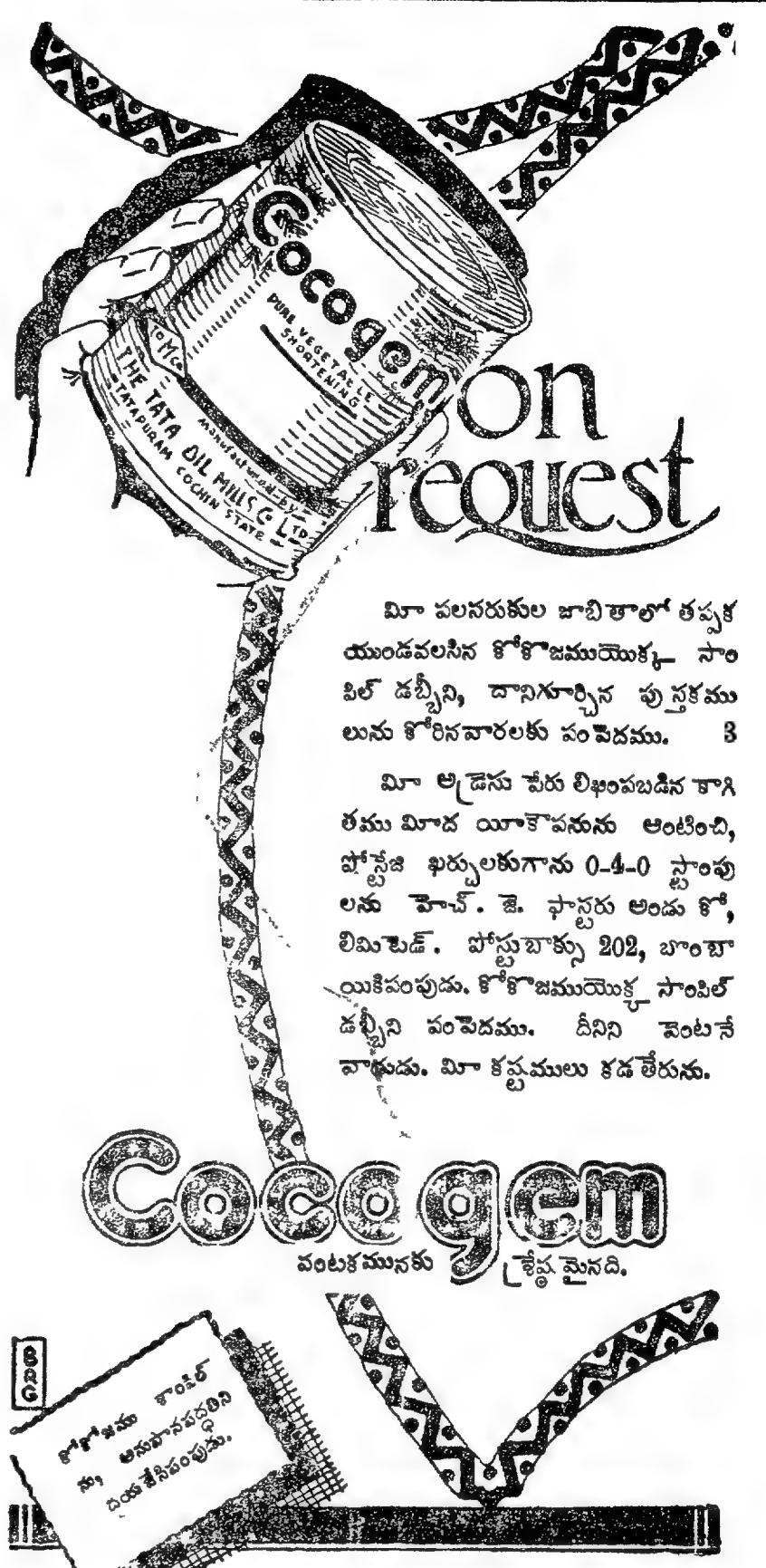
J. M. Cotta The New Madras Match Factory

వాతావరణ సీత

1929 సం॥ జనవరి నెల 19 తేది శనివారము

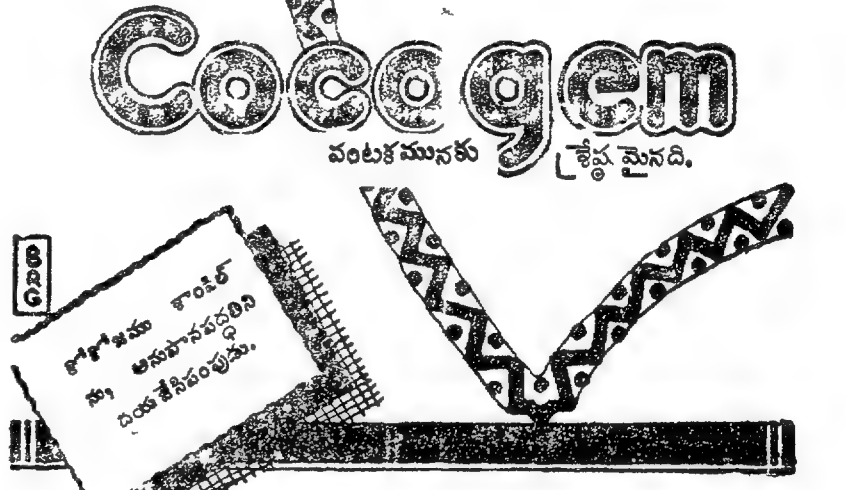
మార్కెట్ లాం	మరి 24 గంటలలో అమ్మకము	మరి 24 గంటలలో అమ్మకము	మరి 24 గంటలలో అమ్మకము	మరి 24 గంటలలో అమ్మకము	మరి 24 గంటలలో అమ్మకము
గోపాల్ పూర్	83	69	...	0	0.1
విశాఖపట్నం	82	68	...	0	0.8
కాకినాడ	82	66	...	0	0.1
మచిలీపట్నం	82	66	...	0	0.1
కర్నూలు	90	66	...	0	0.1
జిల్లా	91	64	...	0	0.1
అనంతపురం	...	...	...	0.1	0
కడప	88	67	...	0.8	+ 0.5
నెల్లూరు	86	68	...	1.0	- 0.1
మద్రాసు	94	68	...	1.9	+ 0.9
కడపూరు	88	69	...	0.1	- 1.1
నెలమ	87	68	...	0	- 0.1
కోయంబూరు	86	65	...	0.2	- 0.2
తిరుచనాపల్లి	87	67	...	0	- 0.5
నాగపట్నం	82	78	...	1.0	- 0.4
మధుర	87	68	...	0.4	+ 0.1
పాంబం	88	75	...	0	- 1.4
పొలంకోట	...	...	...	0.1	- 0.9
తిరువేండ్రం	84	69	...	0.2	- 0.8
కొచ్చిక్	84	72	...	1.5	+ 1.1
కాకినాడ	96	70	...	0	- 0.8
మంగళూరు	87	73	...	0	- 0.1
తెంగునూరు	85	67	...	0.8	+ 0.1
మెల్ కార	79	67	...	0	- 0.1
కొచ్చిక్	86	43	...	1.1	- 1.4
మద్రాసు	67	41	...	8.4	

సర్కారు:- ఆకాశము నిర్మలముగ నున్నది. విశాఖ
పట్నము కాకినాడలో ఆర్ధిక ఎక్కువ. గోపాలపురంలో
రాత్రి తేది 7 డిగ్రీలు ఎక్కువ.
డక్కన్:- ఆకాశము నిర్మలముగ నున్నది. కనక
రాత్రి తేది 2 మొదలు 6 డిగ్రీలు ఎక్కువ.
కర్నాటక:- శీతోష్ణస్థితి మునుముగా నున్నది.
సి. పి. నారాయణయ్యర్,
సహాయవాతావరణాశ్రమము.

మీ పలనరుకుల జాబితాలో తప్పక
యుండవలసిన కోకోజముయొక్క సాం
పిల్ డబ్బీని, దానిగూర్చిన పుస్తకము
లును కోరినవారలకు పంపెదము. 3

మీ అడ్రెసు పేరు లిఖించబడిన కాగితము
మీద మీద యీకొవనును అంటించి,
పోస్టేజి ఖర్చులకుగాను 0-4-0 స్టాంపు
లను హెచ్. జె. ఫాస్టరు అండ్ కో,
లిమిటెడ్. పోస్టుబాక్సు 202, బాంబే
యికిపంపుడు. కోకోజముయొక్క సాంపిల్
డబ్బీని పంపెదము. దీనిని పెంటనే
వాడుడు. మీ కష్టములు కడతేరును.

పూనా అప్పల కంపెనీ

ఈ కంపెనీవారి దురాగతమైన వ్యాపారాన్ని గూర్చి
నేను కొన్ని తెలుగు పత్రికలకు పరిచయం తెల్పి వేసి వారి
వ్యాపారం క్రమమైనదికాదని వారి కార్యక్రమంలో గూడ
అనేక మైన మోషన్లు జరుగుతున్నవని యుజ్జ పుచ్చయ్యగలనని
సమాచారం బహిరంగంగా వ్రాశాను. ఈ సందర్భంగా గ్రహం
చిరజలు తిరుగబడిన ప్రాంతాల్లో మాత్రం యుజ్జకు ఈ
కంపెనీవారిలో కొంత కష్టం, కాని వారి ఏ టెంట్లు కల్పా
దునీను వివిధ మొదలగు క్రాంతి చోట్లకు పోయి ఆ చుట్ట
ఈ దోపిడి సాగిస్తూన్నట్లు తెలుస్తూంది. 8-11-28 తేదీ ఆంధ్ర
నృతికలో నుమారు 120 మందికి అనెలలో డబ్బివ్వబోతున్నా
మని ఈ కంపెనీవారు ప్రకటించినారు. కాని వారిలో
ఏలాది మందికొమాత్రం కావచ్చుగా అప్పలిచ్చి మిత్రవారం
దొడ్డి వాయిదా వేస్తూన్నారట. మున్నా ఈ మధ్యనే 28-12-28
తేదీ ఆంధ్రనృతికలోను 29-12-28 తేదీ కృష్ణా నృతికలోను
యం కా 20 మందికి ఈ రెండు నెలల
లో ను డబ్బి వ్వ బోతున్నామని మనో,
ప్రకటన చేసినారు. యీ ప్రకటనలను జూచి చాలామంది జనులు
అశక్తి మోషన్లు వ్రాశారు. ఆంధ్రనృతికలో వడిన మొదటి ప్ర
కటన కృష్ణానృతికవారిగూడ పంపి మీరుకోరిన డబ్బిస్తాం
వేయడని కోరితే వారి దగా కంపెనీ ప్రకటనలు వేయడ
దని యిదిపూర్వకంగానే మనీషారు. ఈదగా కంపెనీవారి
ప్రకటనలు యిక్కడ నా పూర్వపర సంస్కరణలు విచారించ
కుండా ప్రకటించకుండురుగాకయని పత్రికాధికారులందరినీ
యింకోమాత్రం ప్రార్థించుచున్నాను. యీకంపెనీవారు తమ
పుస్తకాల్లో తమ సాలిసిటరు అనిప్రకటించు కుం టూ
యొన్నయి. జే. జూరావారికి నేను వ్రాయగా అయిన యీ
క్రింది జవాబు 22-12-28 తేదీన బొంబాయి నుండి వ్రాశారు.

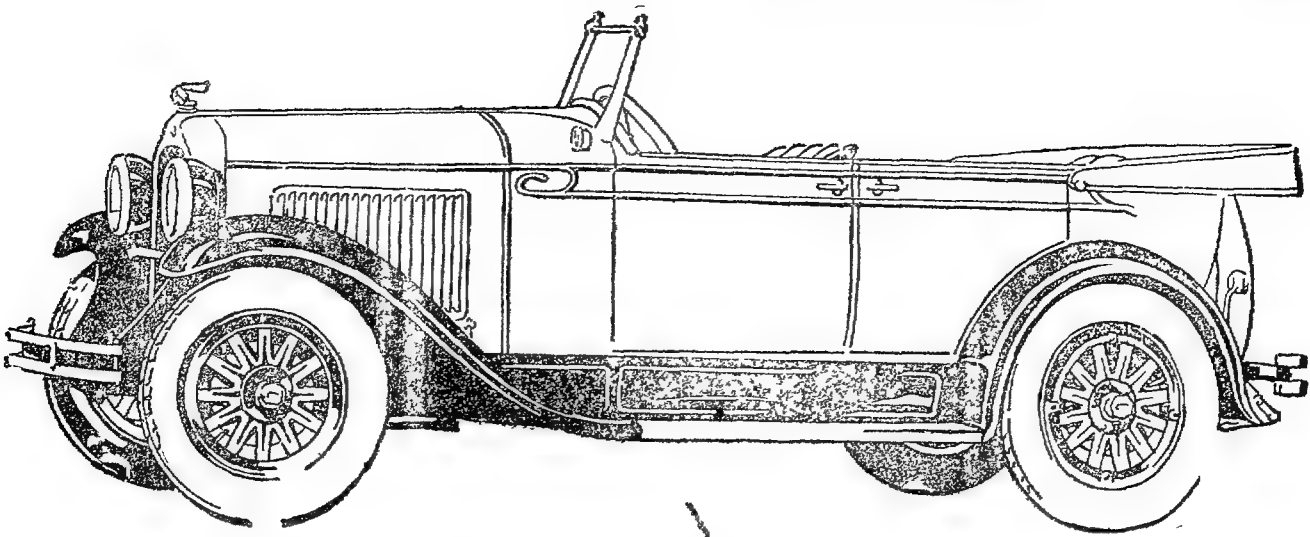
అయ్యో మీరీ నెల 19 వ తేదీన వ్రాసిన యీ త్రరం అందింది
మీరుదహించిన ఇన్స్ట్రక్షన్లు కంపెనీవారి కార్యక్రమంలో
కా కెట్టి సంబంధములేదని దాని వ్యవహారాలతో నాకేస
బంధము లేదని మీకు నేను ప్రత్యుత్తరం యిస్తున్నాను.
వారి వ్యాపార కార్య నూత్రమలనుగూర్చి నేనేమి విమర్శించి
గాని సలహా యిచ్చిగాని యుండలేదు. ఆట్టి సలహా యివ్వటం
నావనిగాదు.

[నం] యి. జే. జూరా.

మంగళగిరి జెజవాడ ప్రాంతాల్లో యిచ్చిన కాంపిలు
అప్పుల జూచి యంకా కొందరు వేలంవట్టిగా క్రాంతిగా వేరు
తున్నారట. యీ కంపెనీవారి యేమైనా చర్య జరుపుదా
మంటే యి. ట్టా డబ్బుఖర్చు పెట్టవలసి వస్తుంది. అందుచే ప్రతి
వారు నా కం దు క ని వన క్క త గ్గు తూ న్నా రు.
నేను వత్రి క లో రా నే రా త ల ని అ ర య
కోదనములై పోతున్నది దేశపితై కాభిలాషులగు వక్తలు వత్త. శ
యలు ఎవరై నా ఫీజులేకందా వనిచేసి పెట్టుటకు దయతో
అంగీకరించేయడం కక్కిన పైసాంగూ, వగైరాలన్ని సప్లయ
జేయుటకు కొందరు మిత్రులు సిద్ధంగావున్నారు. దండు నారా
యణరాజుగారు, సిల్లమర్ర అంజనేయులుగారు కాశీకర్
రావుగారు వీరరాఘవస్వామి నాయుడుగారు మున్నగు ఆంధ్ర
కాపనసభ్యులలో నెవరై నా, యిక్కడ నా యీవిషయమై రా
బోవు కాపనసభలో ప్రక్కన వేసి గవర్న మెంటువారి నోటీసు
లోనికి యీదురాగతమును తీసికొనివస్తే యేమైనా కొంత లా
భం గలుగునేమో అని ఆశగావుంది. యీవిషయమై సాయం
చేసి పుణ్యంగట్టుకొనే మహనీయు లందరికీ యేయన్నకృప
గావలసిన నాచేతులకట్టుకొని సప్లయచేయుటకు నేను సిద్ధంగా
వున్నాను.

బందరు, చే. వెం. సరసింహం.

ఎక్కువ తాళిమికలిగినది మితవ్యయ మొనర్చునదని

జగత్ ప్రఖ్యాతి గాంచియున్నది

తక్కువ ధరలుగలిగి, కార్లు పెద్దవైనప్పటికి ఫిషర్ బాడీలతో సమర్పబడి చూపరులకు మిగులమిత ఆనందమును చేకూర్చుచున్నది.

ఇంత జగత్ ప్రఖ్యాతి గాంచుటకు ముఖ్యకారణములు రెండు. అవేవన, తాళిమి, మితవ్యయమనునవి.

పాంటియోక్ కారును మీరు రోజంతయు ఎక్కువవేగముతో నడిపినను, హెడ్ లాంప్ మోదలు, స్టాప్ లైట్ వరకు ఎంతమోటాగా నుపయోగించినను చెడిపోకుండు నట్లేర్పాలు కాబడినది. రు 5000 ధరతో పొందదగిన కార్లన్నిటిలో ఎక్కువ గొప్ప ఇంజనును గలిగి

యున్నది. మిగతవన్నియు తన్నత తరగతికి చేరునట్లుగా తయారు కాబడినవి.

ఎట్టి మట్టిరోడ్లమీద నడచు నిర్భయముగా నడవ వచ్చును. ప్రతికారు జనరల్ మోటార్స్ వారి ఆవరణము లలోకి వత్సరములు కాలము పరీక్షింపబడినదియే.

దానిని భారతీయులకు అగుభక్తులు లెక్కవేసిన మీ కాశ్చర్యముగలుగును, తెలిసినంతవరకు ఇందు అమిత తక్కువధర్యతో నడుపుటకు వీలగునట్లు సిక్స్ సిలండరు సప్లై వ్యవస్థతో వర్పరుపబడినది. ఆలాగే కాకపోయినప్పటికీ యిట్లు జయము గాంచియుండదు.

సింప్సన్ అండు కో. లిమిటెడ్
మద్రాసు,

జి. హెచ్. బూలి అండు కంపెనీ,
బెంగళూరు,
చిక్ మగలూరు.

టి. స్టేన్స్ అండు కో. లిమిటెడ్
కోయంబత్తూరు.

పాంటియోక్ సిక్స్

“జయప్రద మైన సిక్స్”

4508

మదరాసు హైద్రాబాద్ లోని

గొల్లపూడి శివరామకృష్ణ శాస్త్రిగారు
హైద్రాబాద్ అధ్యక్షులు, కచ్చికోడ్, మైసూరు

1. ఒకరిని ఇశ్వాన్యంగా ఎద్దాడికేటా చేసినపుడు, ఆ ఎద్దాడికేటా ఆర్థులలోనే ఇశ్వాన్యంబు ఇంతత్రయతో గాడిస్తార్జి కొరకు ఆస్తి కేవల వేసికొనవలె ననియు ఆర్థులవేయబడును. నియమింపబడిన కాలములోగా ఇశ్వాన్యంబు దిస్పార్జికోటకు ఆస్తి కేవల వేయచో వీలుగునను విషయము గౌ. శ్యా. సంకటానుబాధాపు, రీతిగార్లచే తీర్మానింప బడెను. ఈ కేసు గుంటూరు జిల్లాలోని కొల్లివర గ్రామస్వామి అ. మల్లకార్జునుడు, ఆ. రామకోటయ్యగార్లు ఇశ్వాన్యస్వీకారంబు చేయబడలేదు. ఇశ్వాన్యంబు నియమితకాలముగా దిస్పార్జిక్ అప్రయ చేయలేదు. నియమించినకాలమును “ఎద్దాన్యం” చేసి ఇంకను కొంతత్రయ ఇవ్వనుని కోరలేదు. దానిపై, కృష్ణయ్య అను క్రెడిటరు, ఆ ఎద్దాడికేటా కర్తవ్యము లేమి పట్టినను వెట్టెను. ఎద్దాడికేటాను “ఎనలు” (రద్దు) చేయబడెను. లాగడ ఆఫీసు రిశివకు, ఒక క్రెడిటరు పేరు ఉన్న తనభాదస్తావేదా, ఆ క్రెడిటరుకు ఇతర క్రెడిటరు కంటే ఎక్కువ లాభము కలుగజేయవలెననే దురుద్దేశ్యముతో వ్రాయబడెను. కాబట్టి చిల్లదని పెట్టినను వెట్టెను. జిల్లాజడ్జిగారు ఎద్దాడికేటాను ఎనలు చేయబడియుండుటచే ఇశ్వాన్యస్వీ ప్రాశీదీంస్య ముగిసినదియు, అందుచేత ఆట్టిప్రాశీదీంస్యతో దాఖలు చేయబడిన ఆఫీసులు రిశివయొక్క పెట్టినను “ఎనలు” అయినదనియు,

అందుచేత ఆ పెట్టినను విచారించుట వీలులేదను తీర్మానించెను. ఎద్దాడికేటాను ఎనలుచేసిన ఆర్థులవేయ, ఆఫీసు రిశివరు పెట్టినను దిస్పార్జిచేసిన ఆర్థులవేయ క్రెడిటరు పైకొద్దకు ఆఫీసుచేసిరి. ఆఫీసులు రిశివకు, కృష్ణయ్య (ఎనలుమొంట్లు పెట్టినను వేసిన క్రెడిటరు), తనభాదస్తావేదాను ఎనలు మొంట్లు దరిమిలాకొన్న ఒక అనామిక్ రెస్పాండెంట్ గా చేర్చబెట్టెను.

క్రెడిటరు ఆఫీసును ఆమోదించుచు, గౌ. శ్యా. మూర్తు శ్రీక్రింది తరిమివరకును చేసిరి. (1) ఇశ్వాన్యంబు నియమితకాలములో దిస్పార్జిక్ అప్రయ చేయబడలేదు. ఆ క్రమచే ఆకాలము గతించినవలెననే, కొద్దవారు ఆర్థులే కర్తవ్య ఎద్దాడికేటాను ఎనలు అననను వాదన తప్పు. నియమితకాలము గతించిన తర్వాతకూడా కొద్దవారు, ఎద్దాడికేటాను ఎనలు చేస్తూ ఆర్థుల ప్యాను చేయవలెను. ఆట్టిఆర్థురు కొద్దవారు ప్యానుచేసినంతవరకు ఎద్దాడికేటాను అంతమొందిరు. (2) ఎద్దాడికేటాను ఆర్థులలో దిస్పార్జిక్ అప్రయ చేయబడలేదు. నియమించినకాలమును ఎత్తువ చేయబడుక, ఇశ్వాన్యంబుగాని, క్రెడిటరుగాని, ఆఫీసులు రిశివరుగాని, కొద్దవారు ఎనలుమొంట్లు ఆర్థుల ప్యానుచేసినంతవరకు ఎద్దాడికేటాను పెట్టినను వేసికొనవచ్చును. (3) నియమితకాలమును ఎత్తువ చేయబడుక పెట్టినను వేయకపోలేగాని, ఎత్తువ చేసినత్రయతో గూడా దిస్పార్జిక్ అప్రయ చేయబడలేగాని, ఎద్దాడికేటాను ఎనలు చేసి తీవలెను. (గౌ. శ్యా. రీతిగారు) పై పదార్థములలోకూడా, కొద్దవారికి శ్యామయవితోనే, ఎనలుమొంట్లు చేయబడుక ఉండుటకు కొద్దవారి కధికారమున్నది. (గౌ. శ్యా. సంకట

నుబాధాపుగారు) (4) కొద్దవారు ఎనలుమొంట్లు ఆర్థుల ప్యాను చేయవచ్చును, ఇశ్వాన్యంబుయొక్క ఆస్తి, ఆఫీసులు రిశివరు చేతిలోనే ఉండవలెననియు, కాకి దాగుని కి తా మాడదనియు, కొద్ద వారు తీర్మానించవచ్చును, (5) ఆఫీసులు రిశివరు ఆశ్యాక్రాంతములకు రద్దుకర బులై వేసినపెట్టినను ఎద్దాడికేటాను ఎనలుచేయబడినంత బాత్రుమచే ఎట్టుకావు. ఇశ్వాన్యస్వీప్రాశీదీంస్య ఎనలు మొంట్లు అంతమొందవు ఎనలుమొంట్లు తర్వాతకూడా ఆఫీసులు రిశివరువేసిన పెట్టినను విచారించితరవలెను

పై తీర్మానమునములలో మూడవపాఠముగూడతప్ప మిగిలిన అన్ని పాఠములమీదను శ్యామూర్తు లంగీకరించిరి అందుచే, ఆఫీసు తీర్మానములో శ్యామూర్తు లేకగ్రీవు లంగానే ఉండిరి. ఎనలుమొంట్లుఆర్థుల ఉన్నప్పటికిని, ఇశ్వాన్యంబుల అస్తి ఆఫీసులు రిశివరుగగరనే ఉండవలెననియు, ఆఫీసులు రిశివరు రెస్పాండెంట్లకథా రద్దు నిమిత్తమై వేసిన పెట్టినను జిల్లాజడ్జి తీర్మానింపవలెననియు శ్యామూర్తులు ఆర్థులచేయుచు అప్పీలు ఆమోదించిరి. పార్టీలు ఎవరి భిక్షులు వారే భరించవలెననిరి.

2. ఎక్కువకు ప్రాశీదీంస్యలో రిశివరును అపాయంబుచేసినను, ఆ అపాయంబుమొంట్లు నివిల్ ప్రాశీదీంస్య 40 వ ఆర్డు 1 వ రూలుక్రిందనే అయివున్నది. ఆ రిశివరు అపాయంబుమొంట్లు ఆర్థుల దిక్రీకాదు. ఆ ఆర్డుపై ఒక్క అప్పీలేవాస పెకండు అప్పీలులేదు.

డిక్రీలో రిశివరును అపాయంబుచేయవలెనని తీర్మానములేవును, డిక్రీహోల్డరు ఎక్కువకు, రిశివరు అపాయంబు

పియర్స్ సబ్బుతో స్నానమొనర్చిన కడుగు భ్రముగా నుండును.

Pears' TRANSPARENT GLYCERINE Soap

Matchless for the Complexion

A. & F. Pears Limited, London, England
Established 1789

Soapmakers to Their Majesties
The King-Emperor & The Queen

ITG 28-157 TL

HD

మాత్రమే బలవంతమైన పరిహారముగా కోరబడుటకు విలువలేదు. అయితే, దీక్షిహోల్డర్, ప్రతివాది ఆస్తిమొక్క జప్తు, వేలముకోరకూ, అల్పరైటీవుగా (అనగా మొదటి పరిహారము ఇవ్వకున్నచో రెండవ పరిహారమును కోరటం) తీవ్రమగు ఆపాయంబుమొంటు కోరవచ్చును. గౌ. శ్యా. రామేశ్వరగార్యులు, సి. యం. యస్. యే. 96, 97 ఆఫ్ 1925.

3. ఒక విక్రయదస్తావేజు రిజిస్ట్రేషను కాలేరియంబి రిజిస్ట్రేషను కానిచో ఆదస్తావేజు క్రయమును రుజువుచేయుటకు సాక్ష్యము లో తీసికొన గూడక పోయిన ను, కొన్నవారు ఆధూమి స్యాధీపరచుకొని - గౌరవనీయు ఉన్నయెడల, ఆస్వాధీనము ఎట్టి హక్కులను ఉన్నచో రుజువు చేయుటకు, (అనగా స్యాధీపరచుకొని స్వభావమున nature of possession ను రుజువుచేయుటకు) ఆదస్తావేజును ఉపయోగించవచ్చును.

ఒకరు కొంత ఆస్తిని మొగట స్యాధీపరచుతూ కట్టించుకొని, దరిమిల ఆయాస్తిని క్రయముపొందిరి. క్రయ చీట్ రిజిస్ట్రేషను కావలెనని రిజిస్ట్రేషను కాలేరు క్రయచీట్ తగ్గవలెనని సంవర్సరములకుపైగా అతను ఆయాస్తిని అనుభవించెను. క్రయచీట్ క్రయమును రుజువుచేయుటకు తయారయిందనవచ్చును, క్రయచీట్ లేదనెను అతను తనభూదారు, వలెగాక సమస్త హక్కులతో భూమిని అనుభవించుచుండెననియు, అందుచేత, ఎడ్వోకేట్ పొనెనను నలన అతనికి హక్కులు కలిగినవనియు వాదించుటకు, క్రయచీట్ ఉపయోగించ వచ్చును. గౌ. శ్యా. రామేశ్వర, అనంతకృష్ణ అయ్యగార్యులు యస్. యే. 1359 ఆఫ్ 1924.

(4) ఒక అగ్రహారములో వాదికిన్ని, ప్రతివాదికిన్ని భాగము లున్నవి. వారికి అగ్రహారముయొక్క భూములలో

ఏ భాగము లున్నవో, అగ్రహారములు అగ్రహారములోనున్న ఒక చెరువులో కూడా ఉన్నవి. గ్రామము గుడికట్టు 922 ఎకరములు, అందులో 110 ఎకరములు పల్లపు భూములలో 110 ఎకరములలో, 84 ఎకరములు పై చెరువు ఆయకట్టులో చేరినవి.

ఇట్టిసిద్ధిలో, అనాదిగా అగ్రహారందార్లు చెరువు ఆయకట్టులోని తమ భాగమునకువచ్చే పల్లపు భూములకు చెరువు నీటిని ఉపయోగించుచున్నట్లు రుజువయ్యెను. ఇప్పుడు, ప్రతివాదులు, చెరువు పల్లపు ఆయకట్టులో చేరిన మొరకభూములను చెరువునీటితో పల్లపు సాగుచేయ వారంభించిరి. అందుపై వాది తనకుకలిగిన పట్టమునకు దామేజనున్న, ప్రతివాదులు చెరువునీటిని, చెరువు ఆయకట్టులో చేరిన భూములకు పయోగించవలెనని ఇంజక్షను కోరెను. డిస్ట్రిక్టు మున్సిపలు వాదికి ఇంజక్షను ఇచ్చెను. అప్పీలు లో సబు జడ్జి ఇన్వేక్షను తీసివేసి ప్రతివాది కనుకూలముచేసెను. వాది హైకోర్టుకు వెళుదుటపెట్టెను.

గౌ. శ్యా. రామేశ్వర, వెంకటసుబ్బారావుగార్యులు, అప్పీలు అంగీకరిస్తూ, వాది కోరిన దామేజను ఇన్వేక్షను, రెండును ఇచ్చిరి. దావాలో రుజువైనదానినిబట్టి అగ్రహారందారు లో చెరువు ఆయకట్టులోని పల్లపు భూములకు చెరువునీటిని ఉపయోగించినట్లు కనుపిస్తూయన్నదనియు, అందుచేత చెరువు నీటిని ఉపయోగించుటకు హక్కు, ఆ చెరువు ఆయకట్టులో చేరిన భూముల స్వత్వమునకు సంబంధించిన హక్కు అందువున్నదనియు, అందుచేత ఆయకట్టులోని మొరకభూములకు చెరువు నీటిని ఉపయోగించుటకు విలువలేదనియు తీర్మానించిరి. యస్. యే. 866 ఆఫ్. 1925.

"ఏ" అనువారు తమ స్వార్థితపు ఆస్తిని గూర్చి పిలు

వారు వ్రాస్తూ, ఆయాస్తియందు, తాను చనిపోయిన తర్వాత తన భార్యకు "లెఫ్ ఇన్వెస్టు" (అనగా ఆమెకు తనజీవితాంతం వరకు ఆయాస్తిని అనుభవించే హక్కు) ఉండేట్లున్నట్లు తనకుమారుడు ఆయాస్తిని "తన భార్యయొక్క అంత్యక్రియలు కూడా జరిపించు" తీసికొనేట్లున్నట్లు వ్రాసెను. "ఏ" చనిపోయెను. కుమారుడు తల్లికంటెముందే చనిపోయెను. "ఏ" యొక్క భార్య తదనంతరము ఆయాస్తి కుమారుని వారసులకు పోవుగా లేదా యను వివాదముకలిగెను అనగా పై ఆస్తియందు కుమారునకు తండ్రి చనిపోయినప్పటి నుండియు, తన తల్లి తదనంతరము అనుభవించే హక్కు, సంక్రమించెనని లేదా యని వివాదము. తల్లి అంత్యక్రియలకూడా అతనికి జరిగించవలెనని ఉండుటచేత, తల్లి చనిపోయినంతవరకు అతనికి ఎట్టి హక్కులు రావని వాదన. గౌ. శ్యా. మాధవను శాయరుగారు, తల్లి అంత్యక్రియలు జరిపిస్తేకాని కుమారుడు కాయాస్తి చెందగూడదని "ఏ" అభిప్రాయము వాదించి తల్లికన్నా కొడుకే ముందుచనిపోతే ఏమి జరుగవలెనో వ్రాయలేదు కాబట్టి, సాధారణముగా కుమారుడు తల్లి చనిపోయిన తర్వాతనే చనిపోవుననియు అప్పుడు తల్లి అంత్యక్రియలు కుమారుడు చేయవలెననే తన కోరికనుమాత్రము నూదించెననియు తీర్మానించెను, కుమారునికి చనిపోవునప్పటికే హక్కు సంక్రమించియుండుటచే, అనాళ్లు అతనివారసులకు పోవును. (అనగా తల్లి చనిపోయిన తర్వాత అనుభవించే రివర్స్ నరీ హక్కు) యస్. యే. 983 ఆఫ్. 1927.

ప్రీవీకౌన్సిలు తీర్పులు

(1) బాయంటు కుటుంబపు మొంబర్ల ఒకరు స్వంత వ్యాపారము చేయుచున్నప్పుడు, ఆవ్యాపారము బాయంటు కుటుంబాస్తిలోనుండి మొదలుపెట్టినదనికాని, వ్యాపారము

యొక్క లాభములకూడా బాండులు కట్టుకొని కలిపి వేయబడినదనిగాని, ఇతర మెంబర్లు రుజువుచేసే తప్ప, ఆ బ్యాంకులలో మిగిలిన మెంబర్లకు భాగమండదు.

బాండులు కట్టుకొని విభాగమునకే బావా వేయబడినప్పుడు, ఒక అంబులము బాండులు ఆస్తి అవునా కా బాండుని వివాదము వచ్చినప్పుడు, అది బాండులు ఆస్తియని రుజువుచేయవలసిన భారము వాడిమీదనే ఉండును. అట్టి రుజువు భారము వాడి కొన్ని ఘట్ట రుజువుచేసినమీదట (తరివాదులకు మారవచ్చును. అది ఒక్కొక్కేసునుబట్టి ఉండును.

ఒక బాండులంతులుబుపు మెంబరు కుటుంబాస్తిని భారతాస్తిని తనభాగపెట్టుటకు యత్నించగా, అతనికి అట్టివాళ్ళు లేదని మిగిలిన మెంబర్లు వాదించిరి. అతని కుటుంబాస్తిలో వాళ్ళు లేదనిరి. తర్వాత 14 సంవత్సరములవరకు ఆ మెంబరు ఏమిచర్యచేసికొనకుండా ఉండునని. ఆ మెంబరు యొక్క వాళ్ళు (exclusion) నశించినది.

(3) ఒక మువలి ఆడమనిషి తన మేనల్లునివద్ద నివసించుచు, తన భోజనముగడ్డకు, కూడా అతనిమీదనే ఆధారపడి యుండెను. ఇట్టి సీతితో ఆ మేనల్లుడు ఆమెదగ్గరనుంచి ఒక బావకత్తము (గిట్ట) తీసుకొనినా. ఆమె బుద్ధిపూర్వకముగా, ఇతరులదలచేమీద గిట్టచేసెనని గిట్టరానివారయి రుజువుచేయవలెను.

(8) కుటుంబానులకు విభాగములకు చేసికొనుటకు ఒక ఎగ్జిమెంటు వ్రాసికొనినయెడల (ఆ యాస్తిలో స్థిరాస్తియు వస్తువు) అట్టి ఎగ్జిమెంటు రిజిస్టరుకొనిది సాక్ష్యముతోనికి తీసికొనరాదని.

రుజువుభారము ఒకపార్టీ మీద వేయవలసింది మరియొక రిజిస్ట్రేషన్, సాక్ష్యము మీద ఒకపార్టీయగు ఇన్వెంటునో వానిని అప్పీలు కోర్టువారు అంగీకరించరు.

(4) దత్తతచేసికొనుటకు భర్తచే అధికారవివ్వబడినప్పుడు, ఆ అధికారము కలుగజూచునో లేనినో, ఆ అధికారపత్రాతిక రిజిస్టరు కావలెను. రిజిస్ట్రేషనునకు, దత్తతాధికారము, ఇస్తూ వున్నవారు గాని, పుచ్చుకొనుచున్నవారుగాని దత్తుడుగా తీసికొనబడినవారుగాని, ఆ అధికారపత్రాతికను ప్రసించుచేయవచ్చును. దత్తతతీసికొనబడినవారు మైనరైనచో, అతనిగారియైన లేనప్పుడు అతనిజనకతండ్రికూడా అత్రాతికను రిజిస్ట్రేషనునకు ప్రసించుచేయవచ్చును.

(5) ఇద్దరుపార్టీలు వారు చేసికొనిన కాన్వాయ్టు ఒకదస్త్రా వేబాలో వ్రాసికొనినప్పుడు, ఆ కాన్వాయ్టును దానివరకును బట్టియే అర్హముచేప్పవలెననిగాని, అంతుపూర్వము వారిలో ఇదిగిన "కరన్సాండెన్స్" బట్టి అర్హము చేప్పరాదు.

ప్రపంచమును బ్రమింపజేసిన యోగీశ్వరుడు

వీరిమాహాత్మ్య మత్యద్భుతము

శ్రీస్వామి సీతారాంగారు

సర్వసామాన్యములు, కలిగిన కందు అగ్ని, గంధక వ్రావకములు, భక్షింతురు. అగ్నిబాల్లవైకుంఠం దురు. మహారాజులు, రాజులు, గ్రామములలో పరిక్షించి చూచి ఆనందముగృహత్రములు ఒకరిని యొక్కరొకరి వాటి వాటివధకల్పములు, కిరణ ప్రకాశములు

- 1. వజ్రకల్పము స్పృశి, నిరంకుశక్తి, మేధావీ త్వము, పుంసత్వము ఇచ్చుటయొక్క, ఏనుగువంటిబుజుమును, అశ్వమువంటి నడుమును, చంద్రునివంటి కాంతిని వొసగునా, కిరణమునందు వ్యాధిరాక కాపాడును. 4 బొట్టుది రు 2-0-0.
2. మహాగంధకరసాంద్రము కుండ్రము, క మునా, గ్రంధి, కంఠములు, భగంధము, తీలితి ప్రణములు, చూడలు పిటిక అత్యద్భుత చిహ్నము. బుడ్డి 1-కి రు 2-0-0
3. జీర్ణకల్పం అత్యద్భుతము గుల్మము, పక్కములు, పరి జామములు, భేదములు, ఉబ్బునము వారిని, యొక ననేక ఉండు లోగములకు అర్చితవ్యమున బొవధము బుడ్డి 1-కి 1-4-0
5059 స్వామి సీతారాం ఆయుర్వేద డిపో, 2/174 (రాజే, మదరాసు)

కృష్ణాపార్వతి-బెజువాడ

ఇందు దాక్షిణ్య శ్రీకృష్ణమా శ్రీకామేశ్వర మహాస్వామియ్య దామధర్మము తయారుచేయబడినది. అది కా. రోదనలో పి. పి. గ వందనము. కి. లా గ తిరణము 2048 11 క 208

శ్రీ కృష్ణ

తెలుగు

[1927 నం. పు

హిందూ లా

రెంటాల వెంకటసుబ్బారావు పంతులు గారు,

852

4290

మల్లాప్రగడ రామచంద్రారావు పంతులు గారు,

వి. పి., వి. ఎల్., హైకోర్టు న్యాయ, మద్రాసు, గ్రంథవిస్తారకర్త.
మంచి ఆచు, దళసరి. కాగితములు, గట్టి కాలిగోలైండు, వై అట్టమీద బంగారపు అక్షరములు, 480 పేజీలు, వెల రు. 8-0-0. పోస్టుఖర్చు నహా రు. 8-8-0. ఇకోరియా డిపో, మైలాపూరు, మద్రాసు

ధర సరసము! నమకమైన సరకు!!
మృదేశోభిమానులారా! స్వదేశీ పరిశ్రమమునకు 5152
ప్రోత్సాహమును, ఉత్సాహమును గలిగించుడు!!
అన్నిరకముల పుస్తకములను, హిందూ శాస్త్రమునందే హిందవ పారిశ్రామిక
అచే చేరికొ తో బడక తయారుచేయబడినది. విజయలక్ష్మి ఈ దిగువవిలాసము
నకు ప్రాశస్త్యము.
ఈటి విలాసము "పేరూరి"
ది ఈస్టర్న్ కన్ ఫెక్షన్ రి మార్కు, 16, ఆదిత్యనాథునిపేది, బి. టి., మద్రాసు.

జీవితం భీమాచేయుట భర్తయొక్క విధి, భార్యయొక్క హక్కు, బిడ్డయొక్క అనుభవము.
ట్రావికల్ ఇన్ ఫ్యూరన్సు కంపెనీ లిమిటెడ్ (ఫిల్లి) తో
భీమా చేసుకొనుడు.
హిందూ దేశమునందు ప్రాముఖ్యతాయుక్తులచే నడుపబడు జాతీయతత్వస్థ ఏక్కువ సౌకర్యములను,
విశేషలాభములను, పాలనీదార్లకిచ్చు మంచి అభివృద్ధిలోనున్న జీవిత భీమాకంపెనీ.
చురుకుగా పనిచేయగల ఏజెంట్లు కావలెను.
వివరములకు, వరతులకు వ్రాయుడు. 5020
THE MADRAS REPRESENTATIVE. 121, Armenian St., G. T. Madras

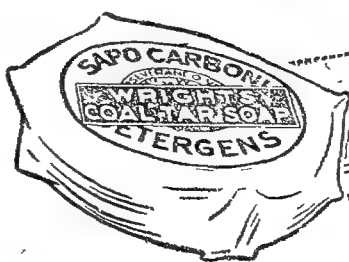
శ్రీ మన్నారాయణ

77

శ్రీ దేశభూదేవినమేతుండై, నముద్రమధ్యమున భూభారంబు మోయుచున్న ఆదిశేషునితో
సలరారుచున్న జగదాధారుండును ఆర్తత్రాణపరాయణుడును, భక్తజనపోషకుండును నగు, శ్రీమ
న్నారాయణుని దివ్యరూపంబును నిద్రనుండిలేచి కనువిచ్చి దర్శింతురా మీనకలకార్యములు దిగ్విజయమై
సర్వనంపదల తులదూగుచు ముక్తిని పొందగలరు. శ్రీమన్నారాయణపైజు 28" X 20" వెల రు 2-0-0.
ఇ త ర వ ట ము లు
మురళీకృష్ణ 28" X 20" వెల రు 1-8-0. ఉలుడిఅర్జున 20" X 14" వెల రు 0-12-0
కృష్ణ పిక్చర్ స్టోరు, జగన్నాథపురం, కాకినాడ.

స్వాతంత్ర్యలక్షణము

"మక్స్వీస్" గారు వ్రాసిన స్వాతంత్ర్యలక్షణములు అను ఆంగ్లగ్రంథమునకు అనువాదము.
దేశభక్తి గలవా రందరు తప్పక చదువవలసిన అపూర్వ ప్రచురణము.
తపా ఖర్చు ప్రత్యేకము. వెల ప్రతి 1-కి రు 1-0-0.
ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, మద్రాసు.

చర్మమును కాపాడునట్టి సబ్బు
రైట్స్ కోల్ టార్ సబ్బునుండి శుభ్రమైతేయు నేదజేర్చునట్టి
నురుగు తయారగును. చర్మమును, తరచు ఇండియాలో సంభవించు
చర్మవ్యాధులన్నిటినుండి కాపాడును. నిరసాయకరమైన రైట్స్
సబ్బునే యుపయోగింపుడు.

WRIGHT'S COAL TAR SOAP

49 పెద్ద వర్తకులందరివద్దను స్టోరులందును దొరకును 4 V

ఓరియంటల్

కేవలం స్వదేశపుకంపెనీ - ఇండియాలోనే స్థాపించబడినది
గవర్నమెంటు, నెక్యూరిటీ లైఫ్ అసూరెన్సు కంపెనీ లిమిటెడ్

1927 డిశంబరు 31 వ తేది వో అంత్యమయ్యే కి సం॥ కాల పరిమితికి తేల్చిన ఫలితములు

లాభము. రు 77,94,76.

(పంచే పెట్టబడు అధిక బోనసులు)

672

లైఫ్ పాలసీదార్లకు 1000/-కి సం॥ కి. 25 శా॥
ఎండోమెంటు పాలసీదార్లకు 1000/-కి సం॥ కి. 20 శా॥

మీరు ఎంత మొత్తమునకు యిన్సూరు చేసినప్పటికి ఓరియంటల్ లో పాలసీతీసుకొనిన యెడల మీరు లాభమును పొందగలరు.

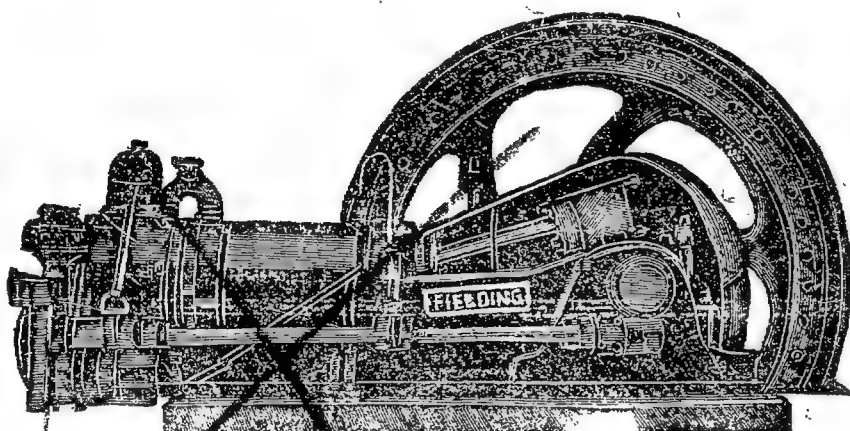
ప్రతివత్సరము వేలకువేలు మంది అట్లుచేయుచు సంపాదించుచున్నారు.

శ్రీ వివరములకు ఈ దిగువ ప్రకటనకు వ్రాయుడు.

F. E. Vaid, Branch Secretary, Oriental Buildings,
POST BOX No. 8, MADRAS.
Bangalore Branch:—No. 1 South Parade, Bangalore
Trivandrum Branch:—Trivandrum
BEZWADA SUB-BRANCH, BEZWADA.
TRICHINAPOLY SUB-BRANCH, TRICHINAPOLY.

ఫీల్డింగు క్విక్ స్ట్రాంగు శ్రమిడికలు క్రాడాయిలు యింజను

యిది రెండేనిమి
షములలో వేపర
యిజరు చల్లనిస్థితి
లోనుండగనే స్టా
ర్టులగును. కోట్ల
స్ట్రాంగు యింజను
లకు వుండే అపా
యములు వీటికి
లేవు. లోడులాగు
టలోగాని చమురు

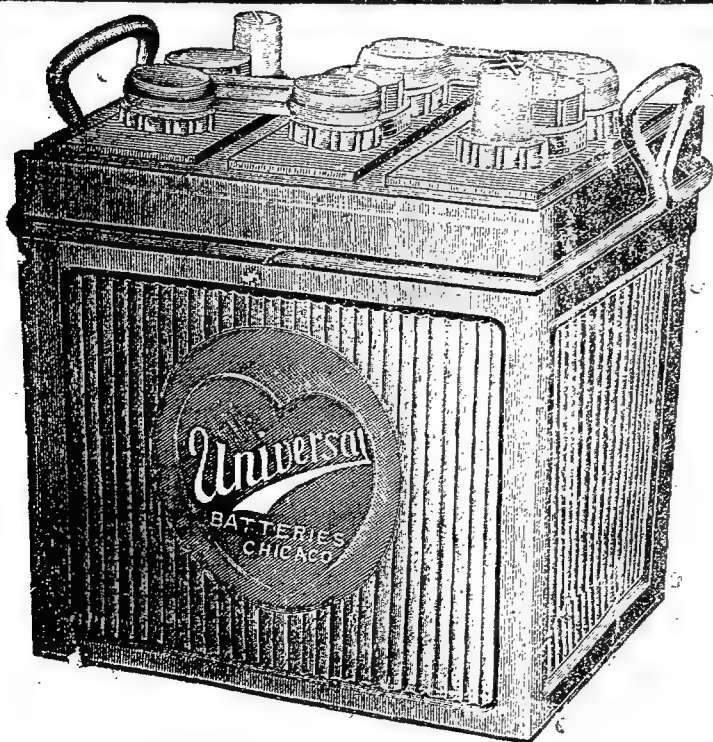

ఖర్చు తక్కువ అగుటతో గాని తరచు రిపేరులేక పుటలోగాని, దీనిని మించిన యింజను యీ
మార్కెట్టులో లేదు. అన్ని సమానులునూ, మిల్లి లెంపరుగలవిన్నీ, బలముగలవిన్నీ
అయివున్నవి. వేలకొలది అతి తృప్తికరముగా పనిచేయుచున్నవి. ధరలు అతి సరసముగా
వుండును. 6 మొదలు 75 గుర్రముల పవరువరకును స్ట్రాంగులొస్తదముగా నున్నవి. 586

సోలీయేజంట్లు:— డి. యల్. శాస్త్రి ఆంధ్రు కో.

కా.ది:—మొయినాబాద్, విజయనగరము.

12, తంబుచెట్టివీధి, మదరాసు

యూనివర్సల్ బ్యాటరీలు

అన్నిటిని మించునట్లు చేయబడినవి.
మరియుకటికంటే తక్కువకు అప్పు
టడనట్టివికావు.

యూనివర్సల్ బ్యాటరీలు అమెరికా
యూనివర్సల్ బ్యాటరీకంపెనీవారిచేతయే
చేయబడినవి. కేరళా యొక్క మంచి బ్యాటరీ
రీలబు అగ్రహారము ఏమిందీ, యింజను
యారు పరిశోధనలనందీ అశాస్త్ర వ్యయ
ము చేయబడినట్లును, చాలకాలము మున్సి
గలగియుండటము, సం తృప్తి కరముగ
పాటారు కారణము సహయోగ కడుటకును
ప్రతిష్ఠించినవి. గడక, మికారు బోక
యూనివర్సల్ బ్యాటరీతో సిద్ధముచేసి ధం
తృప్తికరముగ ప్రయోజనము కనుగొనుదు.

సోలీ డిస్ట్రిబ్యూటర్లు

Sole Distributors:—STANDARD MOTOR ELECTRIC WORKS,
Auto Electrical Engineers. 33, Mount Road. Madras.

స్టాండర్డు మోటారు ఎలక్ట్రిక్ వర్క్సు ఆటో ఎలక్ట్రికల్ ఇంజనీర్లు, 33 మౌంట్ రోడ్డు, మద్రాసు.

సబ్ ఏజంట్లు కావలెను. మోటారు ఎలక్ట్రికల్ వర్క్సు దరఖాస్తు చేయవలెను.

చెన్నపురి బజారు ధరలు

1929 సం. జనవరి 19-వ తేది శనివారము

1. ధాన్యములు

దియ్యముపస్తాలు

కుసుమ తెనాలి	క 42 కంబు	18 00	18 80
నల్లారి	డిటో	18 80	14 80
ధల్లి	డిటో	15 80	17 80
రాగులు	త. 164 బస్తా 1-కి	11 00	12 00
శుభ్రము	"	21 00	24 00

2. ధాన్యముపప్పులు

కల్లూరు అన్న 1-కి ర 205	"	16 00	17 00
మి. డిటో	"	16 00	17 00
మి. డిటో	"	16 00	17 80
మి. డిటో	"	15 80	17 80
మి. డిటో	"	10 80	11 80

3. సూర్యవస్తువులు

సూర్యవస్తువు	"	145 00	150 00
సూర్య	"	14 00	21 00
మి. సూర్య	"	47 00	48 00
మి. సూర్య	"	110 00	101 00
అమరము	క 1-కి	112 00	108 00

4. చిల్లరవస్తువులు

చిల్లరవస్తువు	"	101 00	108 00
చిల్లరవస్తువు	"	65 00	70 00
చిల్లరవస్తువు	"	66 30	70 00
చిల్లరవస్తువు	"	60 00	67 00
చిల్లరవస్తువు	"	40, 45	
చిల్లరవస్తువు	"	50, 55	
చిల్లరవస్తువు	"	28 30	49 00
అమరము	క 1-కి	46 12 0	27 00
చిల్లరవస్తువు	"	00 00	70 00

5. ఇనుము

ఇనుము	"	32 00	34 00
ఇనుము	"	24 00	35 00
ఇనుము	"	30 00	35 00

6. నూలు

నూలు	"	8 20	
నూలు	"	5 80	
నూలు	"	6 00	
నూలు	"	11 80	
నూలు	"	6 10	
నూలు	"	10 80	
నూలు	"	4 12 8	

7. దూది

దూది	"	356 00	
------	---	--------	--

8. లోహములు

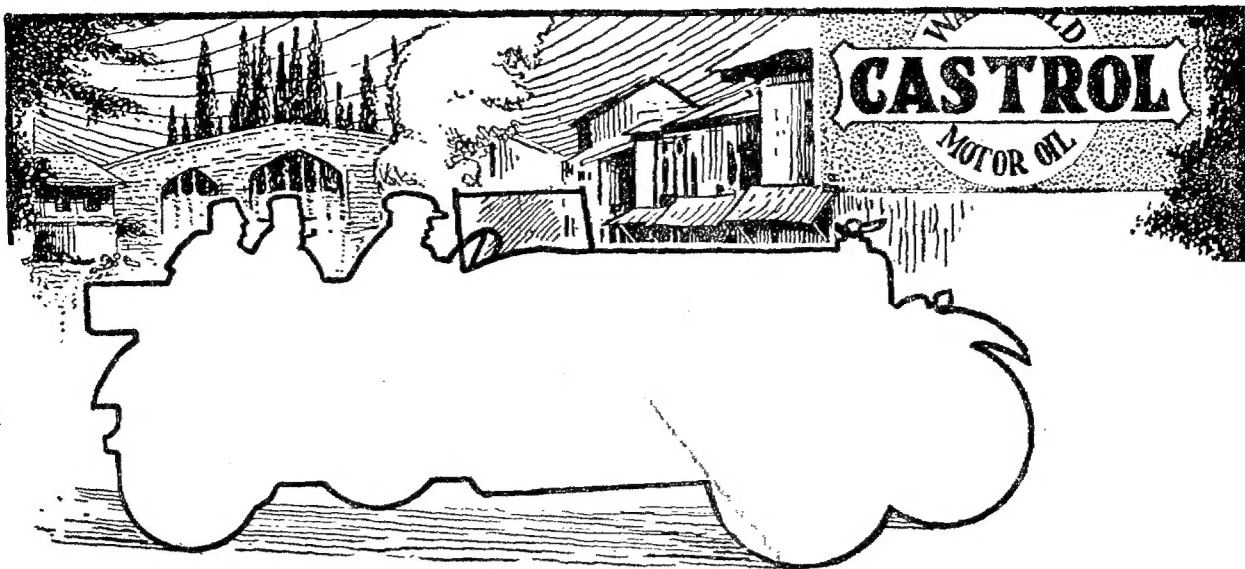
లోహము	"	60 40	62 80
లోహము	"	21 00	21 20
లోహము	"	18 70	
లోహము	"	242 00	245 00
లోహము	"	285 00	300 00

9. రంగులు

రంగులు	"	200 కి	50 00
రంగులు	"	1 10 6	
రంగులు	"	1 10 0	
రంగులు	"	8 8	
రంగులు	"	1 8 8	

చెన్నపురి బజారు ధరలు
1929 సం. జనవరి 19-వ తేది శనివారము

కారు యొక్క నమ్మకము

మీరు సాధ్యమైనంత ఎక్కువ ఖరీదుతో కొనుటలో లేదు, నిజముగా మీ కారు యింజను కేస్త్రాలు నూనెతో లా బ్రీకేటుచేయుటయందే యున్నది.

సాధారణ నూనెలు మీ కారు యింజనుకు కొంతకాలము పరిపడవచ్చును. కాని సామర్థ్యములేని లాబ్రీకేషను ఫలితముగా నత్యధికమైన బాధకలిగి మీ కారుయొక్క నమ్మకము నశింపజేయును. ఎక్కువ ఒత్తిడిగల నవీనమైన యింజను, భయంకరజేగమును గల కారుయొక్క నవీనపదార్థాలను సామర్థ్యముతో నిర్వహించుకొనిగలిగి కేస్త్రాలతో మోటారు నూనె ఒక్కటియే.

మోటారులకుపయోగించు సాధారణ నూనెలకంటె కేస్త్రాలు నూనెతో యంత్రకాస్త్రానుసారమైన నిర్ణయకృత మెక్కువగాగలదు. అందుచేతనే మోటారుకారునడపు నిపుణులు తెల్లదును తమకువ్రసిన ప్రయోజనములందు దీని నుపయోగించుచున్నారు. అందుచేతనే అన్ని నూనెలు కలిపినకొద్దీకంటె ఎక్కువకొద్దీ (భూమ్యాకాశవాయువులందు) గలిగియున్నదని ప్రఖ్యాతిగాంచినది!! ఆకారముచేతనే మీదను మీ కారుకు కేస్త్రాలు నుపయోగించవలసియున్నది!!! కేస్త్రాలు మీ కారుయొడ మీకు నమ్మకముకలిగించును.

Castrol Motor Oil

ప్రాకృతిక దేశములందును, హిందూదేశములోను ప్రతిచోటను అభింఛను.

ఒకసారి ప్రయత్నించి చూడుడు:-మీ కారు యింజనులోని అభివృద్ధికరమైన మార్పులను గ్రహించి ఎల్లప్పుడు మిమ్ములను కేస్త్రాలతో కొనుటకు ప్రేరేపించును.

సి. సి. వేక్ ఫీల్డు అండ్ కో, లిమిటెడ్.,
వేక్ ఫీల్డు హౌసు.

16 బాలర్డురోడ్డు, బొంబాయి.
కలకత్తా, ఢిల్లీ, కరాచీ, లాహోరు, మదరాసు, రంగూను వగైరాలందు బ్రాంచీలును, ఏజన్సీలును గలవు.

4486

1016

కమమహాజనసంఘము

అధ్యక్షుల సూచన

ఎట్టకేలకు కమమహాజనసంఘ సమావేశము అంగలూరులో జరిపేటట్లు నిశ్చయం అయినట్లు విశ్రుతమైతేలు స్తూపుండి. సంఘ సహాయంతో వైకి వచ్చిన సంఘాన్ని నిరసించి సంఘాభ్యుదయమంటే గిట్టకుండా వుండే నాయకుల కంటా అంగలూరి యవకులు మార్గ దర్శకులై వారు. వారిచైర్యానికి, సభాభిమానానికి, ఉత్సాహానికి అంగలూరి నివాసులు అభినందించుచుండే. సమావేశాన్ని ఏప్రిల్ ఆఖరులోనే లేక మేనెల మొదటి వారంలోనే, నడిపితే చాలా బాగుంటుంది. సమావేశాన్ని నడిపే భారం అంగలూరి వారిదై నా సంఘియు లంతా తోడుపడితే కాని పని పూర్తికాదు. అందుకు వారి వారికి తోచినట్లు కాస్తా మాస్తా సహాయపడితేగాని సమావేశము జయంగా జరిగింది అనిపించుకొను. ఇందుకు కృష్ణామండలమువారు ముఖ్యముగాను, కదిలేర సంఘియులు కొంతవరకున్ను తోడ్పడుతుందని ప్రార్థిస్తున్నాము. సమావేశ సమయములో కమమహాజనసంఘము వారు సమావేశము కూడా పక్కటిజరిపితే బాగుంటుంది. సమావేశాన్ని జరుపుటకు సలహాలు సంఘియులందఱు యవ్వన స్త్రులే. అందుచేత అధ్యక్షుల పేర్లకూడా నూచిన బాగుంటుందేమో అని మేము తలుస్తాము. సమావేశకు చిత్తూరుమండలములోనుండి శ్రీయుతులు బొల్లిని మునుస్వామి నాయుడుగారిని ఎన్నుకొంటే అన్నివి

ధాలాబాగుంటుదని మామూలు. వారు సంఘాభిమానము, మదరాసు రాజధానిలో కమమహాజనసంఘానికి కాస్తా మాస్తా గౌరవం తీసుకొచ్చారు. ఇంతప్రతిభ కలిగివుండిన వీరు యంతా ఒకసారి కూడ కమమహాజనసంఘానికి అధ్యక్షులుగా వుండకపోవటంవల్ల మన సంఘానికి అగౌరవమని చెప్పవచ్చును. వీరిని అధ్యక్షులుగా పెట్టడంవల్ల సంఘానికి గౌరవమే కాని వారికి సంఘము చేసే గౌరవము యేమిలేదు. ఈ విషయాన్ని గురించి ప్రతి కూలాభిప్రాయాలు సంఘసోదరులనుండి యేమిరావని తలుస్తూన్నాము. ఇంక యవజనసభకు అధ్యక్షనియమకము చేయటంలో కొంచము కష్టం వుంది. అయినా సర్వతోముఖంగా సంఘాభివృద్ధికి తోడ్పడేటందుకు మంచి యవకని పకరిని ప్రేమిండుటగా పెట్టాలివుంటుంది. ఇందుకు గాని ఈడ్చుగంటి రాఘవేంద్రరావుగారు తగినవారు. వారు రాకుంటే కుప్పస్వామిగారు వచ్చారు. మహాజన సంఘాన్ని తెరిచేదానికి సహజజ్ఞి శౌరాజులు నాయకులుగానై నా లేక ఇతరులూ జమించారు రావిళ్ళ అప్పారావు నాయనింవారి నై నా కోరికే బాగుంటుంది. యవజన మహాసభకు తెరిచేదానికి శ్రీ వి. రామకృష్ణ వి. సి. యనగారి కంటె తగినవారు లేరు. వారు కృష్ణాజిల్లాలో సంబంధించిన వారు. కాబట్టి ఆజిల్లాలో జరిగే కాన్ఫరెన్సును వారు తెరిచే అంతబాగుంటుండు అంటే, లింగం వీరభద్రయ్యగారిచేత తెరిపిస్తే బాగుంటుంది. వారు కృష్ణాజిల్లావారో కాకో తెలియదు. వీరు కృష్ణా వారో ఆయితే X డి

రంగయ్యగారుయెదుగారు వుండనేవున్నాడు. ఏండ్లు యాత్రే వుండినా వేడినెత్తురు యంతా రంగయ్యగారి చేహంలో పాకతూనే వుంది. అందువల్ల వారే తగినవారనినూడ తలుస్తూన్నాము. అన్యక్షులుమున్నగువారిని ఎన్నుకొనే విషయంలో ప్రార్థిలను యోచిస్తే మన సంఘానికి యంక మోక్షంలేదు. ఏవార్తీవారై నా కమమహాజనసంఘం జరిపేది కమమహాజనసంఘం కాబట్టి యాచినయన్నుమిత్రులు, సోదరులు, పెద్దలు, చిన్నలు, అందరూ దీర్ఘంగా ఆలోచించి దూతదృష్టితో నూచనల నామోదించాలని ప్రార్థిస్తూ విరమిస్తున్నాము, ఇక నెవవు.

కమమహాజనసంఘము.

Insolvency of C. P. Rangaswamy Ayyangar.

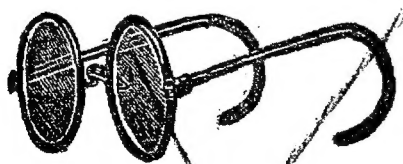
A dividend is intended to be declared in the above matter. Those who have not proved their claims before the Official Assignee will have to do so on or before the 31st day of January 1929. If not, they will be excluded from the participation of the said dividend.

High Court
Madras, 15-1-29.

E. H. WILSON,
Official Assignee.

దైకర్తు యింపొద్దు, బుద్ధియొక్కె సప్తయినచేయు
 న్న వ్యాపారము. కండ్లజ్యోతిలకు పంపింపించిన
 ముద్ర ప్రేస్కిప్తమును నక్కడ చేయుదును.
 నీకనాకి మాతో వ్యాపారము చేయుదు.
 దీనినవారిలకు కేటలాగు ఉచితము.
 ముఖపేర్లు అచ్చి కలు కంపెనీ,
 హాల్ నేలు కండ్లజ్యోతి వ్యాపారస్థులు
 340, కామ్రాచేవిరోడు, బాంబాయి.

5284

చందా
సం॥రము 1-కి
6-0-0

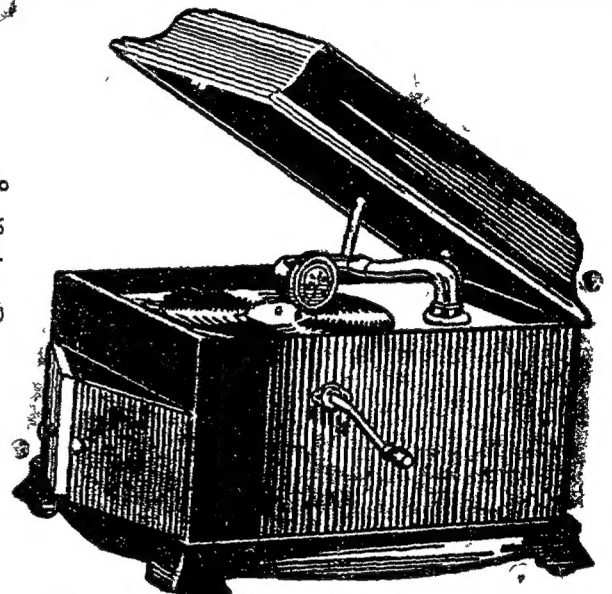
భారతి

విడిపత్రికలు
అణాలు 10
మాత్రమే.

న చిత్ర మా స వ త్రి క
ప్ర తి చాంద్ర మా సా ది ని ప్ర చు రిం వర బ డు ను
ప్రతినందికయందును మూడునాలుగు రంగుల చిత్రములు, ఇతరచిత్రములు ప్రచురింపబడును
మేనేజరు, “భారతి”, తపాలపెట్టె నెంబరు 212, మద్రాసు.

ప్రైమా ఫోనులు

మంచి ధ్వనిగల మొదటితరగతి ఫోనులు
ప్రైమాఫోను టేబిలు గ్రాండ్స్ కు అనుకూలముగా నిర్మితమైనవి. అదర్థ గృహములం
దొందుకొనుటకు తగిన అదర్థమైన ఫోనులని అనేకులచే అంగీకరింపబడినవి. యంత్రశాస్త్ర సముత్తమై, లోప
రహితమైన మోటారులతో నిర్మితమైనవి. వాన్ క్లిప్ స మాదిరి టోనాలము, విస్తారధ్వని నిచ్చు సౌండ్
రెంబరులు, మంచిమెటలు ఫౌండు బాక్సులు గలవి చక్కని శాదముగల్గినవి. ప్రత్యేకముగా ఫోనులను ఘనతన నిలుపు
కొనుచున్నవి.
డబుల్ స్ప్రింగు నెం. 10, మోడలు ర్పు. 100.
ఇండియా, బర్మా, విలోనులకు రైల్వే స్టేషన్లకైనను, ఏ రైల్వే స్టేషన్లకైనను గుంక మతేతవం పంపబడును.
విలయువారికి కేటలాగు పంపబడును.

5409

సోల్ డిస్ట్రిబ్యూటర్లు:—

BOMBAY PHONO GENERAL AGENCY,

520-22-24, Kalbadevi Road, Bombay.

Telegraphic Address “PRIMAPHONE”. 3.

హనుమానబు

యన్. రంగనాథంకెట్టి అండు బ్రదర్సు నెం 12, బందరు వీధి, మద్రాసు

లోక ప్రసిద్ధమైనది. దీని
నమానమైనది వేరులేదు.
చర్మవ్యాధులకు నంబేవి వ.
టిడి. ఎచ్చటను దొరుకును

దేవీభాగవతము

పండిత దాసు శ్రీరామకవిచే ఆంధ్రమున వ్రాయబడినది.
12 స్కంధములు, 2000 పద్యములు 800 పుటలు వెలరు. 5
వి. పి. ఖర్చులు 0-2-0 4 ప్రతులకు ఒక ప్రతి ఉచితము

VADE MECUM వేడి మేకర

ఇంగ్లీషుభాష నేర్చుకొనుటకు ఉపయుక్తమగు గ్రంథము వెలరు 0-8-0

వైరండు గ్రంథములకును అందమైన అచ్చు పనులకు, జైండు, రబ్బరుష్టాంపులు, సిల్లు,
ఎంగ్రేవింగు పనులకు ఈవిలాసమునకు వ్రాయుడు.

1591

4881

వాణిప్రసాదబెజవాడ